

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZENSA, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTE
FINANŠU UN GRĀMATVEDĪBAS NODAĻA

**PROJEKTS: AUGU IZCELSMES UZKODU RAŽOTNES SIA
„GOOD PRODUCTION” IZVEIDE**

Project: Establishment of plant based snack production unit „Good
Production” LTD

MAĢISTRA DARBS

Autore: Profesionālās maģistra programmas
Finanšu ekonomika 2. kursa studente
Anna Gruškeviča
Stud. apl. Nr. Ag17055
Darba vadītāja: Asoc.profesore, Dr.ekon.
Irina Solovjova

RĪGA, 2019

SATURA RĀDĪTĀJS

ANOTĀCIJA.....	3
ANNOTATION.....	7
1. PROJEKTA IDEJA, AKTUALITĀTE.....	11
2. UZŅĒMUMS.....	15
2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta.....	15
2.2. Pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā.....	24
2.3. Zeme, ēkas, pamatlīdzekļi.....	24
2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība, nodarbināto skaits.....	26
3. NOZARES IZPĒTE.....	43
3.1. Nozares attīstības tendences pēdējos 3-5 gados.....	43
3.2. Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3-5 gados.....	46
3.3. Nozares tiesiskais regulējums.....	49
4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS RAKSTUROJUMS, PRODUKTI.....	52
4.1. Uzņēmumu produktu raksturojums.....	52
4.2. Izejvielu un izejmateriālu īss raksturojums, piegādātāji.....	64
5. MĀRKETINGS.....	68
5.1. Uzņēmuma pakalpojumu būtiskāko noieta tirgu izpēte.....	68
5.2. Uzņēmuma klientu analīze.....	69
5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes.....	70
5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze.....	73
5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums.....	75
6. PROJEKTA FINANŠU PLĀNS.....	78
6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze.....	78
6.2. Uzņēmuma ieņēmumu plāns.....	84
6.3. Peļņas un zaudējumu aprēķins.....	86
6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats.....	89
6.5. Uzņēmuma bilance.....	92
6.6. Kredīta dzēšanas grafiks.....	93
6.7. Projekta novērtēšana.....	94
7. RISKI NO TO SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI.....	98
IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS.....	104
PIELIKUMI.....	114

ANOTĀCIJA

Maģistra darba ietvaros, autors veic uzņēmuma SIA "Good Production" izveidošanas projekta aprakstu. Projekta idejas pamatā ir radīt veselīgas uzkodas, kas būtu olbaltumvielu avots un palīdzētu ikvienam uzņemt nepieciešamo olbaltumvielu daudzumu ikdienā, neatkarīgi no cilvēka dzīvesstila. Uzņēmuma SIA "Good Production" ražotie produkti būs mūsdienīgi, saturēs augu izcelsmes izejvielas, nesaturēs pienu un tā produktus. Ņemot vērā, ka uzņēmuma ražotās uzkodas būs tikai augu izcelsmes, uzņēmuma produkcija būs ilgtspējīga, dabai un apkārtējai videi draudzīgāka salīdzinot ar klasiskajām piena olbaltumvielu avotu uzkodām.

Projekta ideja ir radīta iedvesmojoties no veselīga dzīvesveida popularitātes pieauguma pēdējo gadu laikā. Ar katru gadu arvien vairāk cilvēku sāk interesēties par veselīgu dzīvesveidu, ar mērķi vairot savu labsajūtu īstermiņā un saglabāt vai uzlabot savu veselību ilgtermiņā. Sabalansētam uzturam ir ārkārtīgi svarīga nozīme cilvēka dzīves kvalitātē, to apzinoties arvien vairāk cilvēku interesējas par sava ēdiena kvalitāti un izcelsmi. Uzņēmuma SIA "Good Production" ražotie produkti sniegs sekojošus pienesumus sabiedrībai un apkārtējai videi:

1. Palīdz cilvēkiem uzņemt uzturā nepieciešamās olbaltumvielas;
2. Saudzē dabu, nepalielinot ogļskābās gāzes emisiju daudzumu atmosfērā;
3. Sniedz alternatīvu olbaltumvielu avotu cilvēkiem ar piena alerģiju un nepanesamību;
4. Atbalsta veģetāru un vegānu dzīvesveidu;
5. Rada ilgtspējīgu uz kodu, kas ražota to augu izcelsmes izejvielām;

Projekta aktualitāti apstiprina nozares izpētes nodaļā aprakstītā informācija par tendencēm nozarē.

Projekta izstrādes ietvaros autors apskata būtiskākos ar projekta īstenošanu saistītos aspektus, veicot padziļinātu nozares izpēti, potenciālo klientu apzināšanu, kā arī izstrādājot projekta finanšu un īstenošanas plānus.

"Good Production" tulkojumā no angļu valodas nozīmē "Laba ražošana". Pēc autora domām, šāds nosaukums potenciāliem klientiem un sadarbības partneriem raisīs asociācijas ar pozitīvām lietām un veicinās uzticību.

Ņemot vērā uzņēmuma dibinātāju intereses, autors kā piemērotāko komercdarbības juridisko formu atzīst SIA. Analizējot iespējamās formas un ņemot vērā dibināmā uzņēmuma darbības specifiku autors secina, ka tā atbilstošākā ir kapitālsabiedrības statusa izvēle. Kā pamatojums tam ir uzņēmuma dibinātāju ierobežotā atbildība kreditoru priekšā un nepieciešamā pamatkapitāla lielumu SIA gadījumā.

Uzņēmuma atrašanās vieta ir paredzēta Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā. Autors šo lēmumu ir pieņēmis analīzējot šādus faktorus: piemērotu trestelpu piedāvājumu, īres telpu izmaksas, darbaspēka pieejamība, izejvielu piegādes iespējas kā arī vides piemērotību ražošanas uzņēmumam.

Uzņēmuma SIA "Good Production" pamatkapitāla apjoms noteikts 26 000 EUR apjomā. Pamatkapitāls ir sadalīts 260 daļās, kur vienas daļas vērtība ir 100 EUR. Uzņēmuma dibinātāji un īpašnieki ir 2 fiziskas personas, kuru katra īpašumā būs 50% no uzņēmuma kapitāldaļām.

Sākotnēji uzņēmuma pamatlīdzekļu summa ir 40 600 EUR. Pie pamatlīdzekļiem autors pieskaita ražošanas iekārtas un palīgiekārtas, kapitālo remontu, mēbeles un biroja iekārtas. Projekta plānošanas laika periodā ir plānots iegādāties jaunus pamatlīdzekļus – automašīnu kā arī jaunas ražošanas iekārtas.

Autors ir paredzējis, ka uzņēmuma darbības sākumā peļņa būs nepietiekoša, lai segtu uzņēmuma izdevumus, tādēļ radīsies nepieciešamība pēc ārējā finansējuma piesaistes. Autora analizētie finanšu avoti ir: biznesa engēļi jeb privātie investori, pūļa finansējums, riska kapitālu fondi, bankas kredīts un ALTUM Starta aizdevums. Kritēriji, pēc kuriem autors veic analīzi ir finansējuma apjoms, naudas plūsmas plānošanas iespējas un finansējuma piesaistes iespējas. Izvērtējot izvēlētos kritēriju un analizējamās finansējuma avotus, autors ir nonācis pie secinājuma, ka visiem kritērijiem atbilst tikai viens no finansējuma piesaistes veidiem – ALTUM Starta aizdevums. Finansējuma apjoms, kurš būtu jāpiesaista ir 55 000 EUR. Uzņēmuma sākotnējā darbības laikā būs nepieciešams vēl viens aizdevums. Ņemot vērā, ka uzņēmums būs tikko uzsācis savu darbību un bankas šādos gadījumos nelabprāt izsniedz aizdevumus, kā arī uzņēmums būs tikko saņēmis aizdevumu no ALTUM, vienīgā iespēja ir saņemt aizdevumu no uzņēmuma dibinātājiem.

Uzņēmuma darbības sākumā plānots nodarbināt 6 darbiniekus – 2 valdes locekļus, no kuriem viens ir valdes priekšsēdētājs, kas vienlaicīgi būs arī uzņēmuma direktors, bet otrs nodarbosies ar kvalitātes jautājumu risināšanu un ražošanas vadību. Uzņēmuma direktoram pakļautībā būs pārdošanas speciālists, mārketinga speciālists un 2 ražošanas speciālisti. Apzinoties, ka grāmatvedības funkcija nav galvenā, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku, uzņēmums plāno noalgot ārpakalpojuma sniedzēju – grāmatvedi. Sākot ar 2022. gadu plānots arī sākt algot ārpakalpojuma sniedzēju – juristu, kurš nodarbosies ar līgumu sastādīšanu. Plānots, ka piecu gadu laikā uzņēmums augs un pārdošanas un ražošanas apjomi pieaugs, līdz ar to tiks algoti papildus darbinieki. Autors plāno, ka uzņēmuma ražotā produkcijai būs noiets arī eksporta tirgos, līdz ar to tiks noalgots arī eksporta vadītājs.

"SIA Goods Production" uzņēmuma ražotā produkcija dalīsies divos blokos – uz kodu batoniņi un uz kodu bumbiņas. Uz kodu batoniņi savā starpā dalīsies vēl divās grupās – enerģijas

batoniņi (ar pievienotu cukuru) un olbaltumvielu batoniņi. Tāpat autors plāno sadarboties ar privāto brendu jeb “privat label” klientiem un izstrādāt citus uz kodu veidus un receptūras pēc pieprasījuma. Kopumā olbaltumvielu batoniņiem ir paraudzētas 4 garšas jeb veidi, Enerģijas batoniņiem 3 veidi, bet uz kodu bumbiņām 2 veidi. Primārais batoniņu iepakojums būs BOPP (bi-orientepolypropilēns) plēvē – metālisks alumīnija plēves slānis starp polipropilēna slāni. Uz kodu bumbiņu iepakojums būs no BOPP materiāla, izgatavotas stāv-paciņas ar iespēju atkārtoti tās atvērt un aizvērt (zip-up stand-up pouch). Autors izvēlējies šo iepakojuma veidu, jo maisiņš var būt atvērts un aizvērts atkārtoti. Ņemot vērā, ka vienā maisiņā būs 4 bumbiņas, iepakojums ļauj paņemt tikai vienu un aiztaisīt iepakojumu līdz nākošai lietošanas reizei. Informācija uz iepakojuma tiks atspoguļota atbilstoši MK Noteikumiem Nr. 115 par prasībām fasētas pārtikas marķējumam un Eiropas Parlamenta un padomes regulai Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem.

Darba autors ir paredzējis, ka uzņēmums ieviesīs paškontroles sistēmu – HACCP pārtikas uzņēmuma paškontroles sistēma, drošas un nekaitīgas pārtikas aprītei, kura iekļauj sevī katru pārtikas aprītes posma uzraudzību un analīzi, nosaka posmus pārtikas aprītē, kuri ir kritiski (bīstami) pārtikas drošībai un nekaitīgumam un ievieš efektīvas kontroles un uzraudzības procedūras šajos posmos. HACCP (*Hazardz Analyses and Critical Control Points*) ir angļu vārdu saīsinājums, kas tulkojumā nozīmē: Bīstamību analīze un kritiskie kontroles punkti. Lai nodrošinātu atbilstoša produkta ražošanu un vieglāku klientu piesaisti, darba autors ir paredzējis, ka uzņēmums tiks sertificēts pēc BRC (British Retail Consortium - Lielbritānijas mazumtirdzniecības apvienība) standarta. BRC sertifikācijas izmaksas sastāda 3 000 EUR.

Uzņēmuma SIA “Good Production” ražotā produkcija tiks izplatīta trīs ceļos:

- Vairumtirdzniecība
- Mazumtirdzniecība
- Eksports (vēlākā darbības posmā)

Uzņēmuma SIA “Good Production” cenu politika tiek veidota balstoties uz preču ražošanas izmaksām un produkcijas tirdzniecības kanāliem.

Projekta realizēšanas ietvaros ir paredzēts izstrādāt un īstenot marketinga stratēģiju. SIA “Good Production” uzņēmuma mārketinga stratēģiju izstrādās uzņēmuma valde. Sadarbībā ar mārketinga speciālistu, šī stratēģija tiks ieviesta un tālāk realizēta uzņēmuma darbībā. SIA “Good Production” uzņēmuma misija - “atvieglot pircēja ikdienu ar veselīgākām augu izcelsmes uzkodām”. Uzņēmuma stratēģiskais mērķis ir realizēt uzņēmuma ražoto produkciju Latvijā un ārvalstīs, ģenerējot finanšu aprēķinā plānoto apgrozījumu. SIA “Good Production” mārketinga stratēģiskais mērķis ir radīt un attīstīt starptautiski pazīstamu zīmolu. Vēl viens svarīgs mērķis ir jaunā zīmola asociācija ar kvalitatīvu un klientu ekspektācijām atbilstošu

precī. Kā viens no apakšmērķiem ir nodrošināt to, ka produkcijas reklāmas sociālos tīklos sasniedz mērķagrūpas. Pie plānotām mārketinga aktivitātēm autors ir iedalījis šādas pozīcijas: reklāma sociālajos tīklos (Facebook), reklāmas sporta klubos, sadarbība ar blogeriem, produkcijas paraugu degustācijas, produkcijas paraugu izsniegšana iespējamiem sadarbības partneriem. Projekta izstrādes ietvaros ir veikta SVID analīze.

Projekta ietvaros tiek izstrādāts finanšu plāns. Finanšu plāna izveides mērķis ir pārliecināties par projekta īstenošanas ekonomisko izdevīgumu. Darba ietvaros izstrādāto finanšu plānu veido pārdošanas plāns, ieņēmumu plāns, peļņas un zaudējuma aprēķins, plānotā naudas plūsma, bilance kā arī kredītu dzēšanas grafiks. Finanšu plāna izstrādes beigās ir aprēķināti dažādi rādītāji : EBITDA, ROE, ROIC, projekta NPV, IRR, kā arī projekta atmaksāšanās laiks. Finanšu plāns ir balstīts uz autora izdarītiem pieņēmumiem, kas ir sadalīti sekojošos blokos: Neto apgrozījums, ieņēmumi, izdevumi, nodokļi. Finanšu plāns ir izstrādāts posmam no 2019. gada oktobrim līdz 2024. gada 31. decembrim.

Projekta veidošanas ietvaros, autors identificēja 9 riskus ar kuriem var saskarties SIA “Good Production” uzņēmums. Visiem riskiem ir noteiktas riska samazināšanas metodes un pasākumi pasākumi.

Maģistra darba apjoms ir 114 lappuses, kas sastāv no 7 nodaļām un 5 pielikumiem. Teksā ir 51 tabula un 24 attēli. Darba izveidei izmantotas 109 literatūras un avotu vienības.

Atslēgvārdi: uzņēmums, pārtikas nozare, ražotne, uzkodas.

ANNOTATION

Within the framework of the Master's thesis, the author carries out a description of the establishment of the company SIA “Good Production”. The idea behind the project is to create healthy snacks, which would be a source of protein and help everyone to take the necessary amount of protein every day, regardless of the person's lifestyle. The products of SIA “Good Production” will be modern, will contain raw materials of vegetable origin, will not contain milk and milk products. Given that the company's snacks will only be of plant origin, the company's output will be sustainable, more environmentally friendly compared to classic dairy protein snacks.

The idea of the project is inspired by the rise in popularity of a healthy lifestyle in recent years. Every year more and more people are starting to become interested in a healthy lifestyle with the aim of increasing their well-being in the short term and maintaining or improving their health in the long term. A balanced diet plays an extremely important role in the quality of life of a person, people are learning about the quality and origin of their food more and more. The products produced by the company “Good Production” will provide the following contribution to the society and the environment:

1. Helps people to consume the protein they need;
2. Protects nature without increasing carbon dioxide emissions into the atmosphere;
3. Provide an alternative source of protein for people with milk allergy and intolerance;
4. Supports vegetarian and vegan lifestyle;
5. Creates a sustainable snack made from vegetable ingredients;

The topicality of the project is confirmed by the information on trends in the sector described in the sector research chapter.

As part of the project development, the author examines the most relevant aspects of project implementation by conducting in-depth sector research, identifying potential customers, and developing project finance and implementation plans.

In the author's opinion, company name “Good Production” name will lead to potential clients and associates with positive associations and confidence.

Taking into account the interests of the founders of the company, the author recognizes LTD as the most appropriate legal form of commercial activity. Analyzing the possible forms and taking into account the specifics of the activity of the company to be founded, the author concludes that the most appropriate is the choice of the status of a capital company. It is based

on the limited liability of the founders of the company in front of the creditors and the amount of the required share capital in case of LTD establishment.

The company is located in Jelgava district, Ozolnieki county. The author has made this decision by analyzing the following factors: suitable rental places, rented place pricing, availability of work force, easy access to supply of raw materials, and environmental suitability to a manufacturing company.

The share capital of the company "Good Production" is set at 26 000 EUR. The share capital is divided into 260 parts, where the value of one part is 100 EUR. The founders and owners of the company are 2 natural persons, each holding 50% of the capital of the company.

Initially, the amount of the company's fixed assets is EUR 40,600. For fixed assets the author adds production equipment and supplemental equipment, renovations, furniture and office equipment. During the project planning period, it is planned to purchase new fixed assets - cars as well as new production equipment.

The author has anticipated that at the beginning of the company's activity the profit will not be enough to cover the company's expenses, therefore there will be a need for attraction of external financing. The financial sources analyzed by the author include: business angels, crowd funding, venture capital funds, bank credit and ALTUM Start-up Loan. The criteria by which the author performs the analysis are: the amount of funding available, the possibilities of cash flow planning and the possibilities of attracting funding. After evaluating the selected criteria and the sources of financing to be analyzed, the author has come to the conclusion that only one of the types of funding is eligible for all criteria - ALTUM Start Loan. The amount of funding that should be attracted is EUR 55,000. Given that the company will have just started operating and banks are reluctant to lend in such cases, and the company will have just received a loan from ALTUM, the only option is to get a loan from the founders.

At the beginning of the company it is planned to employ 6 employees - 2 members of the board, one of them is the chairman of the board, who will also be the director of the company, while the other will deal with quality issues and production management. Sales specialist, marketing specialist and 2 production specialists will report directly to the director of the company. The company plans to hire an outsourced accounting officer and from the beginning of year 2022 also lawyer who will be responsible for contract management. It is planned that within five years the company will grow and sales and production volumes will increase, thus additional employees will be employed. The author plans that the company's products will also be sold in export markets, hence the export manager will be hired.

Products produced by SIA Goods Production will be divided into two blocks - snack bars and snack balls. Snack bars will have two more groups - energy bars (with added sugar)

and protein bars. The author also plans to collaborate with private label customers and develop other types of snacks and recipes on request. In total, there are 4 tastes or types of protein bars, 3 types for Energy bars, and 2 types of snack balls. The primary bar packaging will be the BOPP (bi-orientepolypropilen) film - a metallic layer of aluminum film between the polypropylene layer. Packaging for snack balls will be made of BOPP material, with stand-up packets made possible to re-open and close them. The author has chosen this type of packaging because the pouch can be opened and re-opened. Considering that there will be 4 balls in one bag, the package allows you to take only one and seal the package until the next use. The information on the packaging will be reflected in the Cabinet of Ministers' Regulation No. No 115 of the European Parliament and of the Council on the requirements for the labeling of prepacked foods and Regulation (EC) No. 1169/2011 on the provision of food information to consumers.

The author foresees that the company will implement a self-monitoring system - the HACCP (*Hazardz Analyses and Critical Control Points*) food company self-control system safe food, which includes monitoring and analysis of each stage of the food chain, defines the stages in the food chain that are critical (dangerous) to food safety and introduces effective control and monitoring procedures at these stages. In order to ensure the production of an appropriate product and easier customer attraction, the author of the work has foreseen that the company will be certified according to the BRC (British Retail Consorcium) standard. BRC certification costs are estimated to be EUR 3,000.

Products produced by Good Production Ltd will be distributed in three ways:

- Wholesale
- Retail
- Export (later stage)

SIA “Good Production” pricing policy is based on the cost of production of goods and sales channels of production.

As part of the project implementation, a marketing strategy is planned and implemented. “Good Production” Ltd.'s marketing strategy will be developed by the company's board. In cooperation with a marketing specialist, this strategy will be implemented and further implemented in the company's operations. The mission of “Good Production” Ltd. is “to facilitate the buyer's everyday life with healthier plant based snacks”. The company's strategic goal is to sell the company's produced products in Latvia and abroad by generating the turnover planned in the financial calculation. The strategic goal of marketing “Good Production” Ltd. is to create and develop an internationally known brand. Another important goal is the new brand association with a quality product that meets customer expectations. One of the sub-goals is to ensure that product ads reach social target groups. At the planned marketing activities, the

author has divided the following positions: advertising on social networks (Facebook), advertising sports clubs, cooperation with bloggers, product sample tasting, production of samples, providing potential partners with product samples. SWOT analysis has been carried out within the project development.

The financial plan is being developed within the project. The aim of the financial plan is to make sure that the project is economically viable. The financial plan developed within the framework of the thesis consists of a sales plan, a revenue plan, a profit and loss account, a planned cash flow, a balance sheet and a loan cancellation schedule. At the end of the financial plan, various indicators have been calculated: EBITDA, ROE, ROIC, project NPV, IRR, as well as project repayment time. The financial plan is based on the author's assumptions divided into the following blocks: Net Sales, Revenue, Expenses, Taxes. The financial plan has been drawn up for the period from October 2019 to 31 December 2024.

As part of the project development, the author identified 9 risks with which the company "Good Production" Ltd. might face. Risk mitigation techniques and measures are in place for all risks.

The volume of Master's thesis is 115 pages, consisting of 7 chapters and 5 annexes. The text contains 51 tables and 24 figures. 109 literature and source units were used to create the thesis.

Keywords: company, food industry, factory, snacks.

1. PROJEKTA IDEJA, AKTUALITĀTE

Projekta ideja ir radīt veselīgas uzkodas, kas būtu olbaltumvielu avots un palīdzētu ikvienam uzņemt nepieciešamo olbaltumvielu daudzumu ikdienā, neatkarīgi no cilvēka dzīvesstila. Uzņēmuma SIA “Good Production” ražotie produkti būs mūsdienīgi, saturēs augu izcelsmes izejvielas, nesaturēs pienu un tā produktus. Ņemot vērā, ka uzņēmuma ražotās uzkodas būs tikai augu izcelsmes, uzņēmuma produkcija būs ilgtspējīga, dabai un apkārtējai videi draudzīgāka salīdzinot ar klasiskajām piena olbaltumvielu avotu uzkodām.

Projekta ideja ir radīta iedvesmojoties no veselīga dzīvesveida popularitātes pieauguma pēdējo gadu laikā. Ar katru gadu arvien vairāk cilvēku sāk interesēties par veselīgu dzīvesveidu, ar mērķi vairot savu labsajūtu īstermiņā un saglabāt vai uzlabot savu veselību ilgtermiņā. Sabalansētam uzturam ir ārkārtīgi svarīga nozīme cilvēka dzīves kvalitātē, to apzinoties arvien vairāk cilvēku interesējas par sava ēdiena kvalitāti un izcelsmi.

Vēl būtiskāka par pārtikas produktu izcelsmi ir to uzturvērtība. Lai pilnvērtīgi funkcionētu, cilvēka organisma in nepieciešamas tādas uzturvielas kā ogļhidrāti, tauki un olbaltumvielas, kā arī dažādi vitamīni un minerālvielas. Ogļhidrāti, tauki un olbaltumvielas mūsu ķermenī ar dažādu enzīmu palīdzību tiek sašķelti mono- un polisherīdos, lipīdos un aminoskābēs. Šīs vielas tālāk piedalās dažādos bioķīmisko procesos, kas nodrošina visas organisma funkcijas. Tieši aminoskābes mums ir ārkārtīgi nozīmīgas, jo tās tiek iegūtas tikai no olbaltumvielām, to sastāvā ietilpst slāpekļis, pretēji citām vielām, ko bioķīmisko procesu rezultātā esam spējīgi iegūt no pārējām uzturvielām. Aminoskābes mūsu organismos piedalās veselā virknē dzīvībai svarīgos procesos : saglabā normālu un vienmērīgu cukura līmeni asinīs, palīdz muskuļu spēkam un izturībai, nodrošina kuņģa-zarnu trakta funkcijas, aizsargā pret starojumu, piesārņojumu un ultravioleto gaismu, veicina ādas augšanu un atjaunošanos u.c.¹ Olbaltumvielu deficīts pārtikā var izraisīt dažādas blakusparādības kā arī neatgriezeniskas sekas un veselību sākot ar novājinātu imūnsistēmu līdz iekšējo orgānu mazspējai un dažādām smagām saslimšanām.² Pasaules Veselības Organizācija 2007. gadā publicētajā atskaitē, norādīts, ka pieaugušam cilvēkam dienā būtu jāuzņem vismaz 0,83 gramus olbaltumvielu uz 1 kg ķermeņa

---

¹ Amino Acids. Aminoskābju funkcijas [tiešsaite] -[skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://aminoacidsguide.com/>

² Health complication caused by protein deficiency [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://www.alliedacademies.org/articles/health-complication-caused-by-protein-deficiency.pdf>

svara, bet sportistiem 2 gr/kg ķermeņa masas.¹ Tas nozīmē, ka personai, ar ķermeņa masu 70 kg dienā būtu jāuzņem apmēram 58 gramus olbaltumvielu, tikai lai nodrošinātu pamatfunkcijas.

Olbaltumvielu deficīta gadījumā parādās dažādas pazīmes un simptomi, kuru cēloni mūsdienās var salīdzinoši vienkārši atklāt ar interneta starpniecību, līdz ar to, sabiedrībai ir plašāks ieskaits par olbaltumvielu nozīmīgumu. Ņemot vērā, ka sabiedrības interese kopumā par pilnvērtīgu pārtiku pieaug un attīstās, tirgū rodas pieprasījums pēc pārtikas produktiem, kas apmierinātu patērētāju vajadzības. Līdz ar sabiedrības izglītošanos parādās jauna tendence – cilvēki pārtiku vairs neuztver kā “degvielu”, kas nepieciešama, lai funkcionētu, bet gan kā “būvmateriālu”. Dažādos interneta resursu avotos plaši pieejama informācija kādi pārtikas produkti jāuzņem, lai sasniegtu noteiktu mērķi. Piemēram, ātrāk uzaudzētu muskuļu masu, iegūtu skaistus matus vai nagus, efektīvi nomestu lieko svaru, uzlabotu miega kvalitāti u.c. Arī Latvijā šī tendence ir novērojama - pēdējo gadu laikā veikalos strauji pieaudzis pārtikas produktu piedāvājumus, kas attiecināms pie termina “funkcionālā pārtika”. Uz pārtikas precēm parādas īpaši apzīmējumi, ka konkrētais produkts ir “olbaltumvielu avots”, “omega-3 taukskābju avots”, dažādu vitamīnu un to grupu avots u.c.

Neskatoties uz to, ka liela daļa pārtikas produktu atbilst zīmei “olbaltumvielu avots”, pēc autora domām tirgū joprojām nav plašas izvēles iespējas cilvēkiem ar īpašām uztura prasībām. Lielākā daļa uzskodu, kas satur augstu olbaltumvielu daudzumu ir ražotas izmantojot pienu un tā produktus – piena pulveri, attaukotu piena pulveri, sūkalu (šķīstošo piena olbaltumvielu) pulveri, sūkalu izolāti utt. Piena lietošana uzturā mūsdienās tiek izskatīta no dažādiem skatu punktiem – no tā ietekmes uz cilvēka veselību, no ētiskā viedokļa un no piena produktu ražošanas industrija ietekmes uz dabu.

Pieaugot vēžā saslimšanas gadījumu skaitam, cilvēce arvien vairāk sāk pētīt un meklēt saslimšanas iemeslus. Pārtikai ir būtiska loma mūsu veselībā, tāpēc nav brīnums, ka cilvēki velk paralēles starp šiem diviem dzīves faktoriem. 2014. gadā T. Kampbells publicēja satraucošus faktus par piena ietekmi uz cilvēku veselību. Piena lietošana uzturā tiek saistīta ar paaugstinātu iespēju saslimt ar prostatas vēzi, olnīcu vēzi, un citiem vēžā veidiem, 1. tipa diabētu, holisterīna līmeņa celšanos, paaugstinātu iespēja saslimt ar sklerozi u.c.² Tāpat piena alerģija un nepanesamība ir pirmajā vietā starp bērniem un pieaugušajiem balstoties uz Pasaules Veselības organizācijas izplatīto informāciju.³ Tas nozīmē, ka ir daļa cilvēku, kas ne tikai

---

¹ Protein and amino acid requirements in human nutrition. Pasaules Veselības Organizācijas atskaite [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams:

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43411/WHO_TRS_935_eng.pdf?ua=1

² 12 Frightening Facts About Milk. Center of Nutrition studies. T. Campbell raksts [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://nutritionstudies.org/12-frightening-facts-milk/>

³ Food allergies. Wolds Health Organization. T. Campbell raksts [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: https://www.who.int/foodsafety/fs_management/No_03_allergy_June06_en.pdf

nevēlas izmantot pienu saturošu produktus uzturā, bet tiem vienkārši nav citas izvēles kā no tiem izvairīties, lai nesaskartos ar alerģijas vai nepanesamības nepatīkamajām vai bīstamajām sekām. Ņemot vērā pieejamās informācijas apjomu par piena lietošanas iespējamām sekām uz veselību, liekas likumsakarīgi, ka arvien vairāk cilvēku izskata iespēju izslēgt piena produktus no sava uztura vai vismaz ierobežot to patēriņu, tā vietā izvēloties citas pārtikas produktu grupas.

No ētikas viedokļa piena produktu lietošanas aspekts tiek izskatīts salīdzinoši nesēn. Tas ir saistīts ar pārtikas rūpniecības industrializāciju pēdējo 60-70 gadu laikā. Pagātnē, kad cilvēki uzturā lietoja tos pārtikas produktus ko paši izaudzēja, piens nāca no govīm un citiem dzīvniekiem, kas ir pašu rokām aprūpēti un audzēti. Pret dzīvniekiem izturējās godīgi un rūpīgi, jo tie bieži vien bija vienīgais pārtikas un ienākumu avots. Mūsdienās situācija ir krieņi mainījusies. Pārtikai izmantojamie dzīvnieki tiek rūpnieciski audzēti ar vienu mērķi – gūt peļņu. Dzīvnieku labklājība tiek nodrošināta minimālā līmenī, atbilstoši noteiktās valsts standartiem un regulām, kas bieži vien ir pārāk zemi. Šāda dzīvnieku izmantošana noteiktai cilvēku grupai nešķiet ētiska, jo dzīvnieki tāpat kā cilvēki izjūt emocijas, sāpes un pārdzīvojumus. Ētikas pētniece J. Goodball savā grāmatā “The Inner World of Farm Animals” norāda, ka: “Lauksaimniecības dzīvnieki jūt patiku un skumjas, aizrautību un aizvainojumu, depresiju, bailes un sāpes. Tie ir daudz jutīgāki un viedāki nekā mēs jebkad iedomājāties.”¹ Noteikta cilvēku grupa izjūt empātiju pret dzīvniekiem tādā līmenī, ka tā iespaidā ir kļuvuši par veģetāriešiem un vegāniem, līdz ar to šī dzīvesstila piekritējiem ir nepieciešamas citas olbaltumvielu avots, kuram noteikti ir jābūt augu izcelsmes.

Vēlviens svarīgs faktors, kas ietekmē cilvēku izvēli par labu augu izcelsmes olbaltumvielu avotiem un pārtikas produktiem vispār kopumā ir ilgtspējīgums jeb mūsu darbības seku ietekme uz apkārtējo vidi un dabu. Retu dzīvnieku un augu sugu izmiršana, dabas ainavu iznīcība, plūdi un nepieredzēts sausums ir tikai dažas no sekām, ko izraisījusi cilvēku pārlietu rosīgā industriālā darbība, kuras rezultātā atmosfērā nonāk tonnām ogļskābās gāzes izmešu, kas izraisa globālo sasilšanu un visas no tā izrietošās sekas. Liellopu un liellopu piena ražošana veido lielāko daļu emisiju, radot 41 un 20 procentus no nozares emisijām.² Par globālās sasilšanas radītajām sekām tiek plaši diskutēts pasaules līmeņa konferencēs un noteiktas cilvēku grupas ir gatavas rīkoties, lai kaut nedaudz apstādinātu klimata izmaiņas, kas radušās cilvēces rīcības iespaidā. Zināma sabiedrības daļa ir atteikusies no dzīvnieku izcelsmes produktu izmantošanas savā ikdienā un ievēro vegāno vai veģetāro diētu, lai saudzētu dabu un

¹ **Goodall J.** *The Inner World of Farm Animals: Their Amazing Social, Emotional, and Intellectual Capacities.* New York, Stewart, Tabori and Chang, 2009. 176 pp.

² Tackling climate change through livestock. Food and Agriculture Organization of the United Nations atskaite [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <http://www.fao.org/3/i3437e/i3437e.pdf>

samazinātu piena industrijas radītās sekas. Pasaulē strauji pieaug pieprasījums pēc vegānu dzīvesstilam atbilstoši pārtikai. Kā piemēram Amerikas Savienotajās valstīs 2018. gadā 51% no restorānu šefpavāriem savai ēdienkartei ir pievienojuši vegānus ēdienus, kā rezultātā šo restorānu peļņa tikai viena gada laikā pieauga par 13 %, pateicoties šai iniciatīvai.¹ Arī Latvijā šis trends gūst popularitāti. To var novērot gan papētot veikalos plautos pieejamos pārtikas produktus, gan galvaspilsētas restorānu ēdienkartes. SIA “Maxima Latvija” pārstāvji norāda, ka laika posmā no 2017. gada pavasara līdz 2018.gada ziemei, vairāk nekā par 70% pieaudzis veģetāro un vegānu pārtikas produktu pārdošanas apjoms.² Ņemot vērā iepriekš minēto, autoram jāsecina, ka pieprasījums pēc augu izcelsmes pārtikas produktiem tirgū ir un turpina pieaugt.

Uzņēmuma SIA “Good Production” ražotie produkti palīdzēs risināt visas augstāk minētās problēmas, sniedzot sekojošus pienesumus sabiedrībai un apkārtējai videi:

6. Palīdz cilvēkiem uzņemt uzturā nepieciešamās olbaltumvielas;
7. Saudzē dabu, nepalielinot ogļskābās gāzes emisiju daudzumu atmosfērā;
8. Sniedz alternatīvu olbaltumvielu avotu cilvēkiem ar piena alerģiju un nepanesamību;
9. Atbalsta veģetāru un vegānu dzīvesveidu;
10. Rada ilgtspējīgu uzskatu, kas ražota to augu izcelsmes izejvielām;

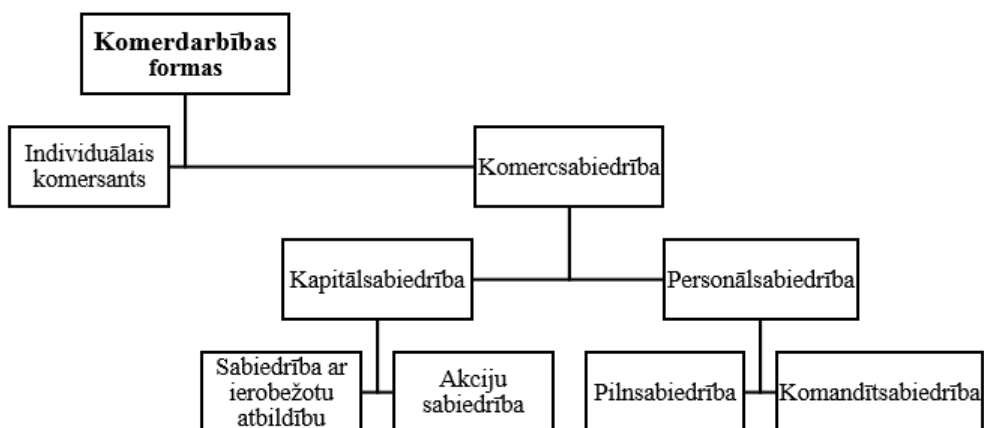
¹ 51% of chefs added vegan dishes to their menus 2018, study finds. The Independent laikraksts [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.independent.co.uk/life-style/food-and-drink/vegan-dishes-chefs-restaurant-menus-added-2018-veganism-trend-us-a8511526.html>

² Veģetāro un vegānu produktu pieprasījums Maxima veikalos pieaudzis par 70%. Sputniknews ziņu portāls [tiešsaite]-[skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://sputniknews.lv/Latvia/20180131/7223839/Vegetaro-veganu-produktu-pieprasijums-maxima-veikalos-pieaug.html>

2. UZŅĒMUMS

2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta

Lai nodrošinātu oficiālu un likuma prasībām atbilstošu pārtikas produktu ražošanu, ir nepieciešama uzņēmuma dibināšana. Pēc plānotās uzņēmuma darbības veida, uzņēmums atbilst komercdarbības veicēja statusam. Komercdarbība ir saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants.¹ Komerclikums izšķir vairākas komercdarbības juridiskās formas, tās ir attēlotas diagrammā 2.1.

2.1.att. Komercdarbības juridiskās formas²

Komercdarbības juridiskās formas savā starpā izšķir pēc dažādiem kritērijiem: pamatkapitāla lielums, lēmumu pieņemšanas kārtība, reģistrācijas izmaksas, uzņēmuma dibinātāju atbildība u.c. tādēļ, lai izvēlētos jaunam uzņēmumam visatbilstošāko formu, kas apmierinātu dibinātāju intereses un atbilstu uzņēmuma darbības veidam, autors tabulā 2.1. ir apkopojis kritērijus, kas tiek analizēti pieņemot lēmumu par atbilstošu uzņēmuma juridisko formu.

2.1.tabula

Komercdarbības juridiskās formas un to raksturojums³

Juridiskā forma	Pamatkapitāls un atbildība	Lēmumu pieņemšana un peļņas sadale	Reģistrācijas izmaksas
Individuālais komersants	Pamatkapitāls nav noteikts. Pilna atbildība.	Vienpersoniski	45,50 - 52,50 EUR ⁴

¹ Latvijas Republikas Komerclikums.Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>

² Autora veidota digramma

³ Autora veidota tabula no Komerclikuma atrunātās informācijas

⁴ Individuālā komersanta reģistrācija komercreģistrā.Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/individualais-komersants/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>

<i>Personālsabiedrības</i>			
Pilnsabiedrība	Pamatkapitāls nav noteikts. Pilna atbildība.	Nepieciešama visu sabiedrību lietvežu piekrišana. Peļņa sadalīta proporcionāli kapitāla daļām.	162,03 - 481,03 EUR ¹
Komandītsabiedrība	Pamatkapitāls nav noteikts. Komandītam – ierobežota atbildība, komplementāriem – pilna atbildība.	Nepieciešama visu sabiedrību lietvežu piekrišana. Peļņa sadalīta proporcionāli kapitāla daļām.	162,03 - 481,03 EUR ²
<i>Kapitālsabiedrības</i>			
Akciju sabiedrība	Pamatkapitāls $\geq 35\ 000$ EUR Ierobežota atbildība.	Lēmumi pieņemti akcionāru sapulcē. Peļņa sadalīta proporcionāli kapitāla daļām vai atkarībā no akciju veida.	384,18 EUR ³
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	Pamatkapitāls ≥ 800 EUR Ierobežota atbildība.	Lēmumus pieņem valde. Saskaņā ar valdes lēmumu.	180,18 - 480,18 EUR ⁴

Individuālais komersants (turpmāk tekstā IK) ir fiziska persona, kas veic saimniecisko darbību, un kas kā IK ierakstīta komercreģistrā. IK reģistrācijai pamatkapitāls nav noteikts. Lēmumus par uzņēmuma darbību pieņem IK vienpersoniski, kā arī par peļņas pārdali atbildīgs IK pats. IK ir pilna atbildība, tas nozīmē, ka viņš atbild ar visu savu mantu, kas šajā gadījumā neatbilst uzņēmuma dibinātāju interesēm.

Personālsabiedrības pēc juridiskās formas dalās pilnsabiedrībās un komandītsabiedrībās. Pilnsabiedrība ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopīgu firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata, neierobežojot savu atbildību pret pilnsabiedrības kreditoriem, apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri).⁵ Pilnsabiedrībai

¹ Pilnsabiedrības reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/pilnsabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>

² Komandītsabiedrības reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/komanditsabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>

³ AS reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/akciju-sabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/apmaks-nodevas/>

⁴ SIA reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/sabiedriba-ar-ierobezotu-atbildibu/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/apmaks-nodevas/>

⁵ Pilnsabiedrības. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/biznesa-abc/uznemuma-registracija/personalsabiedriba>

reģistrējoties uzņēmumu reģistrā nav noteikts minimālā pamatkapitāla lielums. Lēmumu pieņemšanā nepieciešama visu sabiedrības lietvežu piekrišana, savukārt peļņas pārdale notiek attiecīgi ieguldītajām kapitāldaļas lielumam. Komandītsabiedrība ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopēju firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri), ja vismaz viena sabiedrības biedra (komandīta) atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru (komplementāru) atbildība nav ierobežota.¹ Tāpat kā pilnsabiedrībai arī komandītsabiedrībai nav noteikts minimālais pamatkapitāls, kā arī lēmumu pieņemšanai nepieciešama visu sabiedrības lietvežu piekrišana un peļņa tiek sadalīta proporcionāli sabiedrībā ieguldītajām kapitāla daļām. Pēc autora domām, pilnsabiedrības nav piemērots juridiskās formas veids plānotās uzņēmējdarbības veikšanai, jo sabiedrību biedri atbild ar visu savu mantu, kas neatbilst uzņēmuma dibinātāju interesēm.

Kapitālsabiedrības sīkāk iedalās akciju sabiedrībās (turpmāk tekstā AS) un sabiedrībās ar ierobežotu atbildību (turpmāk tekstā SIA). Kapitālsabiedrība ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāls sastāv no pamatkapitāla daļu vai akciju nominālvērtību kopsummas.² AS minimālais pamatkapitāls ir 35 000 eiro. AS daļas (akcijas) var būt publiskā apgrozībā. Dalībnieku atbildība ir ierobežota ar to ieguldījumu AS apmērā. Galvenā lēmējinstītūcija ir akcionāru sapulce, kura pieņem lēmumus gan par uzņēmuma darbību gan par peļņas sadali. SIA kapitāldaļas atšķirībā no AS kapitāldaļām nav publiskās apgrozības objekts. SIA pamatkapitāls ir 2 800 EUR. Lēmumus pieņem uzņēmuma valde. SIA dalībnieku atbildība ir ierobežota. Analizējot iespējamās formas un ņemot vērā dibināmā uzņēmuma darbības specifiku autors secina, ka atbilstošākā ir kapitālsabiedrības statusa izvēle. Kā pamatojums tam ir uzņēmuma dibinātāju ierobežotā atbildība kreditoru priekšā un salīdzinoši nelielo nepieciešamā pamatkapitāla lielumu SIA gadījumā. Ņemot vērā uzņēmuma dibinātāju intereses, autors kā piemērotāko komercdarbības juridisko formu atzīst SIA.

Lai uzsāktu darbību vispirms ir nepieciešama uzņēmuma reģistrācija. Jauna uzņēmuma reģistrācijas procesā ir vairāki secīgi posmi, kuru rezultātā uzņēmums kļūst par pilntiesīgu tirgus dalībnieku ar tiesībām veikt saimnieciskos darījumus. Jauna uzņēmuma dibināšanas posmi ir parādīti 2.2. attēlā.

---

¹ Komandītsabiedrība. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/biznesa-abc/uznemuma-registracija/personalsabiedriba>

² Kapitālsabiedrība. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 27.martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/uznemuma-registracija/kapitalsabiedriba>

2.2.att. SIA dibināšanas posmi¹

Sākotnēji uzņēmuma dibinātāji sastāda dibināšanas līgumu un statūtus, kur prasītā informācija ir apkopota 2.2. tabulā. Dibināšanas līgums nepieciešams, lai bankā atvērtu pagaidu kontu, bet statūti nepieciešami, lai pēc pagaidu konta atvēršanas, uzņēmumu var reģistrēt Uzņēmumu reģistrā.

2.2.tabula

SIA dibināšanas līgumā un statūtos norādāmā informācija²

Dibināšanas līgumā norādāmā informācija ³	Uzņēmuma statūtos atrunātā informācija ⁴
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informācija par uzņēmuma dibinātājiem – vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese; ➤ Informācija par SIA firmu; ➤ Ziņas par pamatkapitālu – SIA pamatkapitāla lielumu, daļu skaitu un nominālvērtību; ➤ Pamatkapitāla apmaksas kartību; ➤ Dibinātājam pienākošos daļu skaits; ➤ Dibināšanas izdevumi; ➤ Valde - SIA valdes locekļu vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un dzīvesvietu. ➤ Padome; ➤ Dibinātāju paraksti un to atšifrējums; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ SIA firmu; ➤ SIA darbības termiņu vai mērķi (ja SIA tiek dibināta uz noteiktu laiku vai noteikta mērķa sasniegšanai); ➤ Pamatkapitāls - lielums, daļu skaitu un nominālvērtību; ➤ SIA valdes skaitlisko sastāvu, nosakot valdes locekļu tiesības pārstāvēt SIA atsevišķi vai kopīgi; ➤ SIA padomes skaitlisko sastāvu (ja SIA paredzēta padome); ➤ Īpašus daļu atsavināšanas noteikumus (ja tādi paredzēti); ➤ Dibinātāju paraksti un to atšifrējums;

¹ Autora veidots attēls

² Autora veidota tabula

³ Latbijas Republikas Komerclikums. Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁴ Turpat

Pēc pagaidu konta atvēršanas, tajā jāiemaksā līgumā atrunātā pamatkapitāla summa. Kad pamatkapitāls ir apmaksāts, lai reģistrētu uzņēmumu Uzņēmumu reģistrā, nepieciešams iesniegt dokumentu komplektu:

- 1) Pieteikums SIA ierakstīšanai komercreģistrā,
- 2) Dibināšanas līgums;
- 3) Dibināšanas statūti;
- 4) Sabiedrības statūti, kurus ir parakstījuši visi dibinātāji;
- 5) Bankas izziņa par pamatkapitāla apmaksu;
- 6) Mantiskā ieguldījuma (ja tāds ir) vērtības apliecinājums;
- 7) Katra valdes locekļa rakstveida piekaišana būt par valdes locekli;
- 8) Visu valdes locekļu notariāli apstiprināts paraksta paraugs;
- 9) Valdes locekļu paziņojums par sabiedrības juridisko adresi;
- 10) Nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana SIA juridiskās adreses reģistrācijai;
- 11) Kvīts, kas apliecina valsts nodevas samaksu par SIA ierakstīšanu komercreģistrā;
- 12) Kvīts, kas apliecina samaksu par reģistrācijas publikāciju oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”¹

Kad dokumenti ir sagatavoti, jaunajam uzņēmumam ir jānomaksā valsts nodeva. 2019. gada aprīlī Valsts nodeva statāda 150 EUR, taču uzņēmumam tiek piemērtota 10% atlaide, ja reģistrācijas pieteikumu aizpilda elektroniski. Maksājuma dokuments jāpievieno dokumentu komplektam. Kad reģistrācijas process ir pabeigts, pagaidu konts ir jānoformē, kā pastāvīgs uzņēmuma norēķinu konts. Pēc norēķinu konta atvēršanas, SIA arī jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā. Būs nepieciešams iesniegt iesniegumu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, un ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarota persona, tad vienlaikus ar iesniegumu jāiesniedz arī rakstiska pilnvara.

Lai korekti aprēķinātu uzņēmuma reģistrācijas izmaksas, kā arī pareizi prognozētu uzņēmuma naudas plūsmu un izmaksas, jāsaprot bankas pakalpojumu izmaksas. Apkopojot informāciju no interneta resursiem, autors secina, ka dotajā brīdī vairākas bankas piedāvā pakalpojumu komplektus, kas paredzēti jauniem uzņēmējiem, lai atvērtu pagaidu kontu, veiktu norēķinus, iegūtu uzņēmuma bankas kartes utt. Autors tabulā 2.3. salīdzina četru banku

---

¹ SIA reģistrācija komercreģistrā. Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs. [skatīts 2019. gada 27. martā].

Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/sia/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>

piedāvatos pakalpojumus, lai izvēlētos optimālāko jaunā uzņēmuma vajadzībām. Izvēlētas bankas: AS “Swedbank”, AS ”SEB Banka”, AS “Citadele banka” un AS ”Luminor bank”.

2.3.tabula

Jauniem uzņēmumiem paredzētu bankas pakalpojumu cenu salīdzinājums, EUR¹

Bankas nosaukums	Komplekta noformēšana	Norēķinu kartes izgatavošana	Norēķinu konta apkalpošana	Komplekta apkalpošanas maksa mēnesī
AS “Swedbank”	Nav komplekts, bet atsevišķi pakalpojumu	6,00	Pirmos 3 mēnešus bez maksas, pēc tam 3,56	Tādu nepiedāvā ²
AS ”SEB Banka”	Bez maksas	Bez maksas	Bez maksas	Bez maksas ³
AS “Citadele banka”	Bez maksas	Bez maksas	Bez maksas	3,50 ⁴
AS ”Luminor bank”	15,00	Bez maksas	Pirmos 12 mēnešus bez maksas, pēc tam – 0,80	Bez maksas ⁵

Analizējot banku piedāvājumu, autors secina, ka visnepiemērotākais ir AS “Swedbank” piedāvājums, jo banka jaunajiem uzņēmumiem pakalpojumu komplektus nepiedāvā, bet piedāvā atlaides noteiktiem pakalpojumiem. AS “SEB Banka” un AS “Citadele” banku piedāvājumi ir līdzīgi, taču AS “SEB Banka” bankas mājaslapā nav papildus informācija par to, cik ilgi bezmaksas piedāvājums ir spēkā. AS “Luminor” banka ir vienīgā, kurai ir paredzēta maksa par komplekta noformēšanu, lai arī pārējie pakalpojumi ir bezmaksas vai ar atlaidi. Autors pieņem lēmumu, ka vislabāk uzņēmuma vajadzībām piemērotākais piedāvājums ir AS “Luminor bank” piedāvājums, jo neatkarīgi no tā, ka komplekta noformēšanas izmaksas ir lielākas, ilgtermiņā šis risinājums ir visizdevīgākais.

Pirms darbības uzsākšanas, ņemot vērā, ka uzņēmums nodarbosies ar pārtikas produktu ražošanu, saskaņā ar PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu (objektu), to pamatdarbības un papilddarbības veidu klasifikatoru, jaunais uzņēmums atbilst “18.5. Augļu, dārzeņu un pārējo

¹ Autora veidota tabula

² Cenrādis. AS Swedbank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.swedbank.lv/business/d2d/accounts/open>

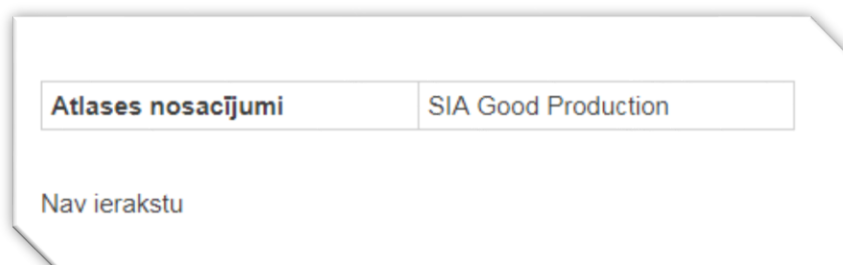
³ Cenrādis. AS Seb Bank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.seb.lv/uznemumiem/ikdienas-pakalpojumi/komplekti/starta-komplekts-jaundibinatam-uznemumam#cenradis>

⁴ Cenrādis. AS Citadele banka mājaslapa. [tiešsaite] -[skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.citadele.lv/lv/uznemumiem/cenradis/komplekti-uznemumiem/>

⁵ Biznesa komplekts jaundibinātiem uzņēmumiem. AS Luminor bank mājaslapa. [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.luminor.lv/lv/uznemumiem/cenradis/konti-un-komplekti/pakalpojumu-komplekts#biznesa-komplekts-jaundibinatam-uznemumiem>

augu izcelsmes produktu pārstrāde ar uzņēmumā integrētu noliktavu” klasei.¹ Saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likums, šādu uzņēmums veidu nepieciešams reģistrēt PVD reģistrā.² Pārtikas uzņēmuma reģistrācijas soļi ir sekojoši: Uzņēmumam jā sagatavo pieteikums, atbilstošās jomas uzņēmuma reģistrācijai – jā aizpilda veidlapa, kas atrodama PVD mājaslapā. Reģistrācija tiek uzzākta pēc attiecīgās būves nodošanā ekslutatācijā. Pārtikas uzņēmums iesniegumam pievieno dokumenta kopiju, kas apliecina tā tiesības darboties attiecīgajās būvēs (telpās), un plāna kopiju teritorijai un telpām, kurās darbosies uzņēmums. Ja nepieciešams, dienests pieprasa uzrādīt dokumentus (attiecīgos savstarpējos līgumus), kas apliecina tiesības izmantot tehnisko aprīkojumu un ražošanas iekārtas. Piecu dienu laikā PVD izskata pieteikumu un norīko inspektoru veikt pārbaudi. Samaksa par inspektora darbu ir 17,60 EUR/stundā. Maksa par Reģistrācijas apliecības noformēšanu un izsniegšanu sastāda 1,42 EUR.³ Autors pieņem, ka inspektora darbs varētu prasīt 2 stundas un kopējās reģistrācijas izmaksas sastādīs 36,62 EUR.

Domājot par uzņēmuma nosaukumu jeb firmu, autors ir pieņēmis lēmumu nosaukt uzņēmumu SIA “Good Production”. Šāds lēmums tika pieņemts balstoties uz Komerclikuma IV Sadaļu – Firma⁴. Komerclikums paredz, ka uzņēmuma nosaukumā ir jābūt norādei uz komersanta veidu, kas SIA “Good Production” gadījumā ir ievērots. 28. pants paredz, ka nedrīks reģistrēt firmu, ja tāda jau pastāv. Ar mērķi noskaidrot vai uzņēmums ar tādu nosaukumu jau nepastāv, autors pārbaudīja Lursoft uzņēmumu datu bāzē un konstatēja, ka firma SIA “Good Production” pagaidām nav reģistrēta, ko var redzēt 2.3. attēlā.

2.3.att. Uzņēmuma nosaukumu meklētājs Lursoft datu bāzē⁵

¹ PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu (objektu), to pamatdarbības un papilddarbības veidu klasifikators. Zemkopības Ministrijas mājas lapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/pvd-uzraudzibai-paklauto-uznemumu-objektu-to-pamatdarbibas-un-papildda?id=7626#jump>

² Pārtikas aprites uzraudzības. L=Likumslikumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=47184>

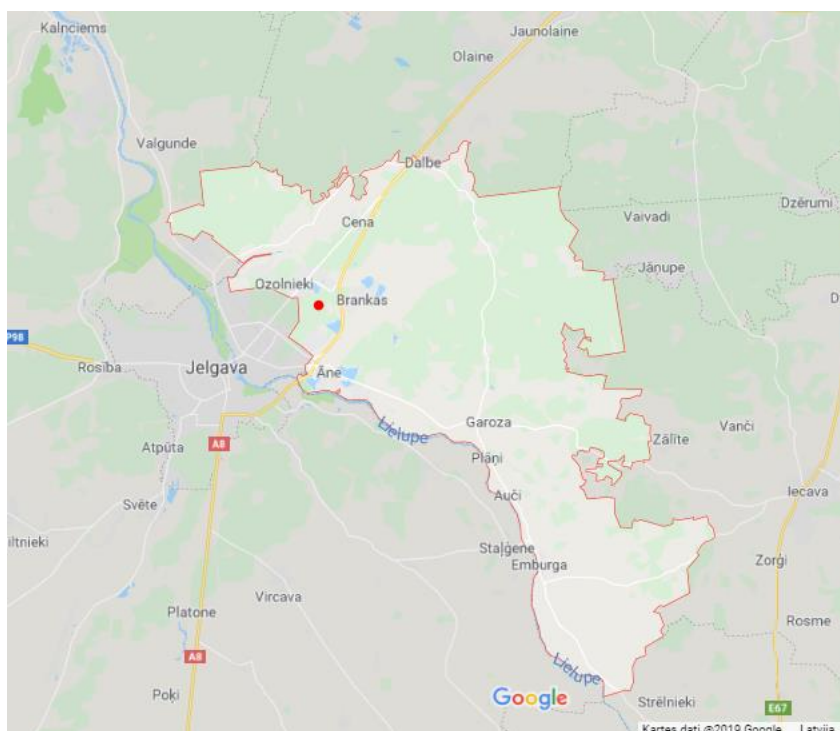
³ Ministru kabineta noteikumi Nr.1083.Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=260831>

⁴ IV Sadaļa. Komerclikums. [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁵ Uzņēmumu meklēšana. Lursoft datu bāze. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: https://www.lursoft.lv/exec?act=URCP&ref=LurTop&regcode=&task=search&company_name=&tipas=&CompanySearchForm%5BcompanyName%5D=SIA+Good+Production&CompanySearchForm%5Bcountry%5D=&utf=0&general=SIA+Good+Production&cid=LVA_NG_PROD

“SIA Goods Production” kā uzņēmuma nosaukums tāpat atbilst visiem Komerclikuma 29. panta nosacījumiem par Firmas izvēles ierobežojumiem. Autora izvēlētais firmas nosaukums neietver maldinošu informāciju, nav pretrunā ar labiem tikumiem, neietver vārdus “Latvijas Republika”, “valsts”, “pašvaldība” un apdzīvoto vietu nosaukumus, nosaukumā ir lietoti tikai latīņu alfabēta burti. “Good Production” tulkojumā no angļu valodas nozīmē “Laba ražošana”. Pēc autora domām, šāds nosaukums potenciāliem klientiem un sadarbības partneriem raisīs asociācijas ar pozitīvām lietām un veicinās uzticību.

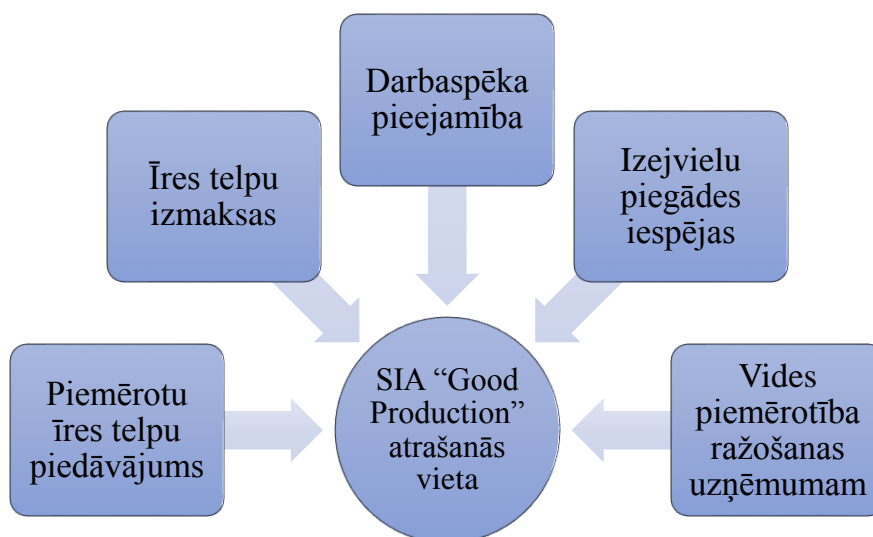
Uzņēmuma atrašanās vieta ir paredzēta Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā. SIA “Good Production” atrašanās vieta ir atzīmēta ar sarkanu punktu 2.4 attēlā.

2.4.att. Uzņēmuma SIA “Good Production” atrašanās vieta¹

Domājot par uzņēmuma atrašanās vietu, autors ir ņēmis vērā vairākus faktorus, kas ir veicinājuši lēmumu par labu Ozolnieku novadam. Uzņēmuma atrašanās vieta ir ārkārtīgi nozīmīga biznesa darījumiem un ikdienas darbiem. Faktori, kas ir ietekmējuši autora izvēli ir apkopoti 2.5. attēlā. Kopā tiek ņemti vēlā 5 faktori: Piemērotu īres telpu piedāvājums, īres telpu ikmēneša izmaksas, darbaspēka pieejamība uzņēmuma atrašanās vietā vai tā tuvumā, izejvielu piegādes iespējas, vides piemērotība pārtikas ražošanas uzņēmumam.

¹ Attēls no Google maps

2.5. att. Faktori, kas ietekmē uzņēmuma SIA "Good Production" vietas izvēli¹

Par piemērotām īres telpām autors pieņem telpas ar kopējo platību vismaz 200m². Šāda telpu platība ir pietiekoša ražošanas vajadzībām, nelielai izejvielu un iepakojšanas materiālu noliktavai, gatavo produktu noliktavai un nelielām biroja telpām. Īres telpām jābūt pietiekoši labā stāvoklī, ņemot vērā, ka telpas ar remonta palīdzību būs jāpielāgo PVD prasībām. Tā kā īres telpu izmaksas būs ikmēneša izmaksas, īres cenai jābūt atbilstoši piedāvājumam, par 200m² īres telpu plānotās izmaksas ir 500 EUR/mēnesī. Sākotnēji uzņēmumā nav plānots liels darbinieku skaits, taču komandā būs nepieciešami darbinieki ar zināšanām par pārtikas higiēnu un ražošanas procesiem. Jelgavā atrodas Latvijas Lauksaimniecības universitāte, kur studenti apgūs augstākminētās prasmes un autors uzskata, ka studiju beidzējiem būs interese uzsākt darbu savā sfērā. Līdz ar to vieta tika izvēlēta netālu no Jelgavas. Svarīgs faktors ir arī izejvielu piegādes iespējas. Lai nodrošinātu ražošanas grafikam atbilstošu izejvielu piegādi, uzņēmumam jābūt viegli sasniedzamam. Jelgavas rajonā ir sakārtota infrastruktūra līdz ar to, ražotne būs viegli sasniedzama piegādes transportlīdzekļiem. Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais faktors, kas nosaka uzņēmuma izvēles vietu ir vides piemērotība pārtikas ražošanas uzņēmumam. Videi ir jābūt sakārtotai, vēlams, lai tuvumā neatrodas dzīvojamās mājas un apkārtnē nav daudz dzīvnieki, kas varētu iekļīst ražotnes teritorijā. Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā šobrīd ir pieejami vairāki īres piedāvājumi, kas atbilst visām augstāk minētām prasībām, līdz ar to par SIA "Good Production" uzņēmuma faktisko atrašanās vietu un juridisko adresi tiek izvēlēts Ozolnieku novads.

¹ Autora veidots attēls

2.2. Pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā

Pamatkapitāls ir nauda un citas vērtības naudas izteiksmē, kas ir ieguldītas kapitālsabiedrībā uzņēmējdarbības uzsākšanai un turpināšanai¹. Uzņēmuma SIA "Good Production" pamatkapitāla apjoms noteikts 26 000 EUR apjomā. Pamatkapitāls ir sadalīts 260 daļās, kur vienas daļas vērtība ir 100 EUR. Uzņēmuma dibinātāji un īpašnieki ir 2 fiziskas personas. 2.4. tabulā ir apkopots dibinātāju saraksts un to līdzdalība uzņēmuma pamatkapitālā.

2.4.tabula

SIA "Good Production" dibinātāju saraksts un to līdzdalība uzņēmuma pamatkapitālā²

Dibinātāja vārds un uzvārds	Daļu skaits	Kapitāldaļas īpašumā
Anna Gruškeviča	130	50%
R***** V*****	130	50%
KOPĀ	260	100%

2.3. Zeme, ēkas, pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir materiāli aktīvi, kurus uzņēmums tur, lai izmantotu preču ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, iznomāšanai vai administratīvām vajadzībām, un kurus tas plāno izmantot ilgāk nekā vienu gadu, lai no šo lietu turēšanas tiktu saņemti saimnieciskie labumi un kuri nav iegādāti un turēti pārdošanai.³ Par pamatlīdzekli var uzskatīt katru atsevišķu lietu, līdzīgu lietu kopumu vai konkrētas lietas daļu vai detaļu. Pamatlīdzekļus uzskaita kategorijās. Atsevišķas kategorijas ir:

- Zemesgabali
- Ēkas un inženierbūves
- Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces
- Kuģi
- Transportlīdzekļi

¹ Pamatkapitāls. Uzņēmumu reģistrā mājaslapa [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/sia/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/pamatkapitals/>

² Autora veidota tabula

³ Pamatlīdzekļu uzskaitē un nolietojuma aprēķināšanas kārtība finanšu grāmatvedībā un uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām. VID Metodiskais materiāls. [skatīts 2019. gada 7. aprīlī]. Pieejams: [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:bQLHZkT0CUcJ:https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/Metodiskaismaterials2520Pamatidzekluuzskaiteunnolietojumaaprekinanasrtbafinanugrmatvedbunuzmumuienkumanodokaprinanasvajadzbm_0.doc+&cd=1&hl=lv&ct=clnk&gl=lv

- Mēbeles un aprīkojums
- Biroja iekārtas¹

SIA “Good Production” uzņēmums izšķirs sekojošas pamatlīdzekļu kategorijas:

- Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos (kapitālais remonts īrētās telpās)
- Tehnoloģiskās iekārtas (ražošanas iekārtas)
- Transportlīdzekļi (piegādes auto)
- Mēbeles
- Biroja iekārtas

Autora plānotais uzņēmuma pamatlīdzekļu uzskaitījums parādīts 2.5. tabulā.

2.5.tabula

SIA “Good Production” pamatlīdzekļu uzskaitījums²

Pamatlīdzekļu kategorijas nosaukums	Skaitis	Vienas vienības sākotnējā vērtība, EUR	Kopējā vērtība, EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos			15 000
-Kapitālais remonta ražotnes telpās	1	15 000	15 000
Tehnoloģiskās iekārtas			21 000
-Ražošanas iekārtas	4	5 000	20 000
-Palīgiekārtas	5	200	1 000
Mēbeles			2 000
-Mēbeles	1	2 000	2 000
Biroja iekārtas			2 600
-Datori	3	500	1 500
-Mobilais telefons	2	400	800
-Skāneris/printeris	1	300	300
		KOPĀ	40 600

Visi SIA “Good Production” pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā. Par pamatlīdzekļu sākotnējo vērtību tiek uzskatīta pamatlīdzekļu iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa. Pamatlīdzekļu iegādes izmaksās iekļauj arī uz pamatlīdzekli tieši attiecināmās

¹ **Tīse L.** *Grāmatvedība: Saimniecisko līdzekļu uzskaitē. Mācību grāmata 2. daļa.* Rīga, RTU Izdevniecība, 2018. 120 lpp.

² Autora veidota tabula

izmaksas: izdevumus, kas radušies sakarā ar pamatlīdzekļa iegādi, uzstādīšanu, muitas maksājumus utt.¹ Sakarā ar to, ka uzņēmums neplāno iegādāties ēkas, bet plāno izmantot īrētas telpas, kurās tiks veikts kapitāls remonts, tiek izdalīta atsevišķas pamatlīdzekļu kategorija - Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Tehnoloģisko iekārtu kategorijā iedalītas visas ražošanas tehnoloģijai nepieciešamās iekārtas, kā apakškategorijas ir izdalītas ražošanas iekārtas un palīgiekārtas. Sīkāku ražošanas iekārtu eksplikāciju autors neatklāj. Pie Transportlīdzekļu kategorijas pieskaitāms uzņēmuma auto, kas tik iegādāts līzingā un kalpos par piegādes transportu. Uzņēmums var izvēlēties pamatlīdzekļu atzīšanas vienības lielumu, kas SIA "Good Production" gadījumā ir noteikta 200 EUR. Sakarā ar to Pamatlīdzekļu kategorijā Mēbeles visas biroja mēbeles tiks iekļautas kā lietu kopums. Biroja iekārtu kategorijā tiks iekļautas visas iekārtas, kas nepieciešamas darba veikšanai. Pamatlīdzekļu kopējā vērtība sastāda 40 600 EUR.

Paredzēts, ka uzņēmuma darbības laikā tiks iegādāti jauni pamatlīdzekļi – automašīna, kas tiks izmantots kā piegāžu transportlīdzeklis, kā arī ražotnē tiks atjaunotas ražošanas iekārtas. Jaunu pamatlīdzekļu vērtība būs 6000 EUR un 10000 EUR. Pamatlīdzekļu nolietojums tikt rēķināts pēc lineārām metodes attiecīgi uz 4 un 5 gadiem.

2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība, nodarbināto skaits

Ikvienu uzņēmuma darbības svarīgs aspekts ir skaidri un detalizēti izstrādāta organizatoriskā struktūra. Pārdomāta organizatoriska struktūra ir veiksmīgas komercdarbības neatņemama sastāvdaļa – tā ļauj optimāli sadalīt laiku, tieši noteikt funkcijas un nodrošina optimālu resursu izlietojumu. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra ir darbinieku apvienošanas līdzeklis, lai nodrošinātu nepārtrauktu uzņēmuma darbību un vadības uzstādīto mērķu sasniegšanu. Struktūra ir līdzeklis ar kura palīdzību tiek plānota, virzīta un kontrolēta uzņēmuma darbība.² Organizācijas vadības organizatoriskā struktūra attēlo uzņēmuma departamentu izvietojumu un savstarpējo saistību. Tā ir atkarīga no darbības formas vai veida, uzņēmuma lieluma un citiem faktoriem. Jebkurš uzņēmums sastāv no vadošās sistēmas, kas aptver vadīšanas aparāta darbiniekus, un vadāmās sistēmas, kas realizē noteiktas funkcijas.³ Uzņēmuma SIA "Good Production" organizatoriskās struktūra tiek veidota ar mērķi maksimāli efektīvi pildīt uzņēmuma ilgtermiņa un īstermiņa plānus. Plānots, ka uzņēmuma SIA "Good Production" organizatoriskās struktūra mainīsies pēc pieciem darbības gadiem. Uzņēmums

---

¹ **Krogzeme H.** *Nodokļu un finanšu grāmatvedības pamati*. Rīga, RTU izdevniecība, 2011. 141. lpp.

² **Vorončuka I.** *Personāla vadība*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2009. 339. lpp.

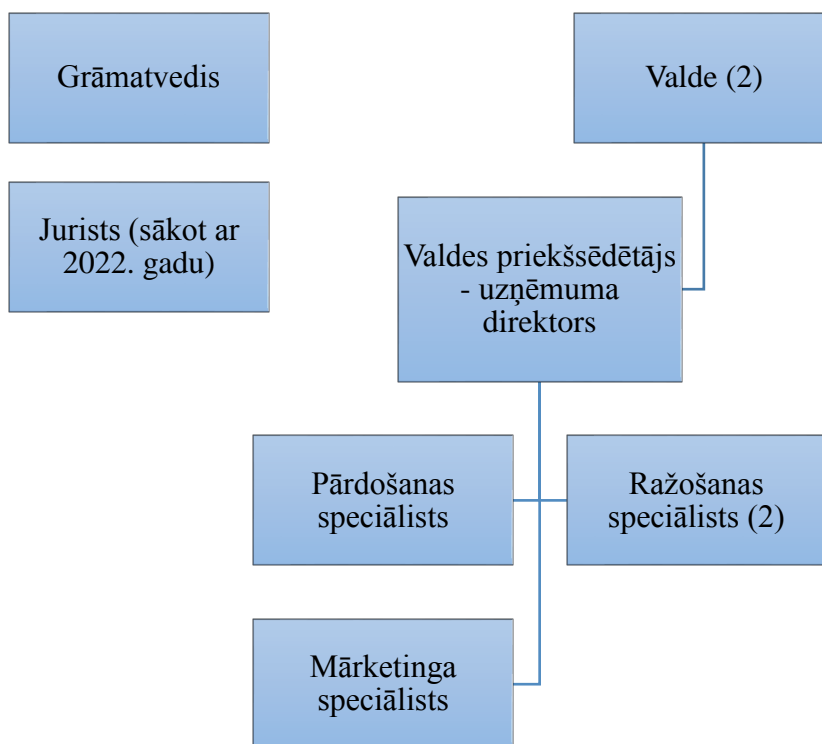
³ Uzņēmuma vadība [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 7. aprīlī]. Pieejams:

http://www.pvg.edu.lv/datori/konkursi/2007_web/vsk/ienac_biznesa_pasaulee_volonte/4las.htm

attīstīsies un palielinās ražošanas apjomus, līdz ar to būs nepiesiedams papildus ražošanas speciālisti ka arī eksporta speciālists. Uzņēmuma struktūra tika veidota ņemot vērā zemāk minētos aspektus:

- Vadības līmeņu skaits
- Darba pienākumu un atbildību sadale
- Amatu nosaukumu izveide
- Darba attiecību forma un pakļautība

Uzņēmuma sākotnējā organizatoriskās struktūra parādīta 2.6. attēlā.

2.6.att. Uzņēmuma SIA “Good Production” sākotnējā organizatoriskās struktūra¹

Uzņēmuma darbības sākumā plānots nodarbināt 6 darbiniekus – 2 valdes locekļus, no kuriem viens ir valdes priekšsēdētājs, kas vienlaicīgi būs arī uzņēmuma direktors, bet otrs nodarbosies ar kvalitātes jautājumu risināšanu un ražošanas vadību. Uzņēmuma direktoram pakļautībā būs pārdošanas speciālists, mārketinga speciālists un 2 ražošanas speciālisti. Apzinoties, ka grāmatvedības funkcija nav galvenā, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku, uzņēmums plāno noalgot ārpakalpojuma sniedzēju – grāmatvedi. Sākot ar 2022. gadu plānots arī sākt algot ārpakalpojuma sniedzēju – juristu, kurš nodarbosies ar līgumu sastādīšanu. Plānots, ka piecu gadu laikā uzņēmums augs un pārdošanas un ražošanas apjomi pieaugs, līdz ar to tiks algoti papildus darbinieki. Autors plāno, ka uzņēmuma ražotā produkcijai būs noiets

¹ Autora veidots attēls

arī eksporta tirgos, līdz ar to tiks noalgots arī eksporta vadītājs. Uzņēmuma SIA “Good Production” organizatoriskās struktūra pēc 5 darbības gadiem parādīta 2.7. attēlā.

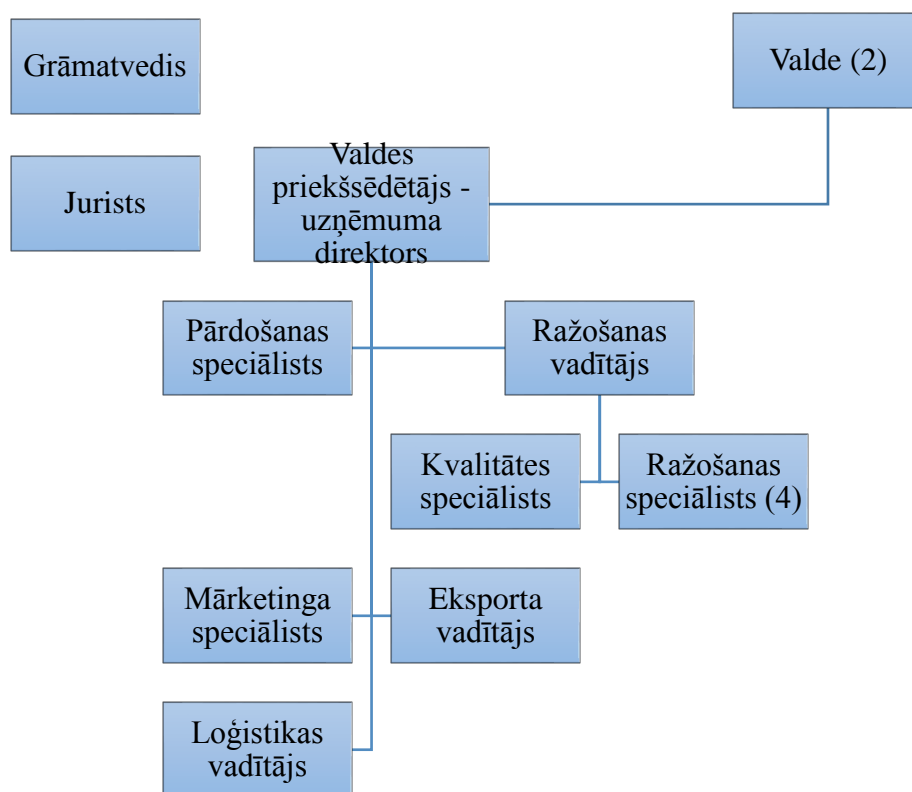
2.7.att. Uzņēmuma SIA “Good Production” organizatoriskās struktūra pēc 5 darbības gadiem¹

Pēc pieciem uzņēmuma darbības gadiem plānots nodarbināt kopumā 9 darbiniekus – 2 valdes locekļus, no kuriem viens ir valdes priekšsēdētājs, kas vienlaicīgi būs arī uzņēmuma direktors. Uzņēmuma direktoram pakļautībā būs pārdošanas speciālists, mārketinga speciālists un 4 ražošanas speciālisti kā arī eksporta vadītājs. Tāpat kā sākotnēji, plānots ka grāmatvedība būs ārpalpojums.

Darba autors plāno, ka pēc 8 uzņēmuma darbības gadiem pārdošanas un ražošanas pieaugs vēl vairāk, līdz ar to radīsies nepiesiešamība pēc lielāka kolektīva. Pēc 8 darbības gadiem plānots rekrūtēt vēl papildus 3 darbiniekus – ražošanas vadītāju, loģistikas vadītāju un kvalitātes speciālistu. Turpmāk ražošanas speciālisti vairs nepakļausies uzņēmuma direktoram, bet gan ražošanas vadītājam, kurš būs atbildīgs par ražošanu. Arī kvalitātes speciālists pakļausies ražošanas vadītājam. Loģistikas vadītājs būs tiešā pakļautībā uzņēmuma direktoram. Kopumā pēc 8 uzņēmuma darbības gadiem plānots nodarbināt 12 darbiniekus un kā ārpalpojumu

¹ Autora veidots attēls

izmantojot grāmatvedības pakalpojumu. Uzņēmuma SIA “Good Production” organizatoriskās struktūra pēc astoņiem darbības gadiem parādīta 2.8. attēlā.

2.8.att. Uzņēmuma SIA “Good Production” organizatoriskās struktūra pēc 8 darbības gadiem¹

Katram uzņēmuma darbiniekam būs definēti darba uzdevumi un atbildības, kas palīdzēs vadībai sekot līdzi darba procesiem un plāna izpildei. Ņemot vērā, ka valdes priekšsēdētājs vienlaicīgi būs uzņēmuma direktors, abi valdes locekļi nodarbosies arī ar personāla atlasī. Pēc 8 uzņēmuma darbības gadiem, kad darbā tiks pieņemts ražošanas vadītājs, ražošanas nodaļas darbinieku atlase ietilps ražošanas vadītāja pienākumos. Prasības personālam tiek definētas, kā galvenais līdzeklis, lai noteiktu vai darbinieki būs spējīgi pildīt uzdevumus uz darba pienākumus, kas palīdzēs īstenot uzņēmuma īstermiņa un ilgtermiņa attīstības plānus. Jāpiebilst, ka ņemot vērā, ka uzņēmums būs neliels, kā vienai no lielākajām motivācijām uzņēmuma darbiniekiem ir jābūt interesei darboties pārtikas uzskodu ražošanas nozarē. Personāla prasības un galvenie amata pienākumi atkarība no ieņemamā amata apkopotas 2.6. tabulā.

¹ Autora veidots attēls

**Uzņēmuma SIA “Good Production” personāla prasības un galvenie amata
pienākumi ¹**

Amats	Prasības	Galvenie amata pienākumi
Uzņēmuma direktors	<ul style="list-style-type: none"> - Augstākā izglītība finansēs, ekonomikā vai vadības zinātnēs; -Iepriekšēja pieredze personāla vadībā; -Pieredze pārtikas ražošanas uzņēmumā ne mazāk kā 5 gadi; -Izcilas latviešu, angļu un krievu valodas zināšanas; 	<ul style="list-style-type: none"> -Uzņēmuma vadīšana; -Personāla vadīšana; -Budžeta plānošana; -Uzņēmuma iepirkumu procesu vadība; -Jaunu sadarbības partneru meklēšana; -Līgumu slēgšana; -Stratēģisko un operatīvo jautājumu risināšana
Pārdošanas speciālists	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība ekonomikā; -Vismaz 2 gadu pieredze pārdošanā; -pieredze darbā ar lielajām veikalu ķēdēm; -Izcilas sarunu vadīšanas prasmes; -Komunikabla personība; 	<ul style="list-style-type: none"> -Darbs ar esošajiem klientiem un jaunu klientu piesaiste kā arī jaunu produktu virzīšana tirgū. -Tirgus izpēte un analīze, pasūtījumu apstrāde. -Loģistikas plānošana; -Klientu konsultēšana par produktu sortimentu un to īpašībām. -Darbs ar veikalu iepircējiem; pasūtījumu noformēšana, pieņemšana apstrāde un analīze.
Mārketinga speciālists	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība mārketinga/komunikāciju jomā; -Vismaz 2 gadu iepriekšēja pieredze līdzīgā amatā; -pieredze un zināšanas sociālo tīklu mārketingā; -analītiska domāšana; -teicamas latviešu, angļu un krievu valodu zināšanas; 	<ul style="list-style-type: none"> -Mārketinga stratēģijas izstrāde un izpilde -Uzņēmuma tēla veidošana; -Sociālo mediju satura veidošana -Mārketinga materiālu izstrāde -sekošana līdz jaunākajām mārketinga tendencēm, to ieviešana;
Ražošanas vadītājs	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība pārtikas produktu ražošanas tehnoloģijās; -Vismaz 3 gadu pieredze līdzīgā amatā; -Pieredze komandas vadībā; -Augsta atbildības sajūta, precizitāte un sistemātiska pieeja darba procesam; -Orientācija uz rezultātu sasniegšanu 	<ul style="list-style-type: none"> -Plānot un vadīt uzņēmuma ražošanas daļas darbību; -Ražošanas veikspējas uzlabošana; -Veikt ražošanas procesu optimizāciju; -Piedalīties uzņēmuma stratēģisko jautājumu risināšanā; -Organizēt un vadīt pakļauto darbinieku personāla darbu un atlasī.
Ražošanas speciālists	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība pārtikas produktu ražošanas tehnoloģijās; 	<ul style="list-style-type: none"> -Produktu receptūras izveide un pilnveidošana;

¹ Autora veidota tabula

	<ul style="list-style-type: none"> -Jāpiemīt izpratnei par kvalitātes standartiem; -Energiskai pieejai pret darba pienākumiem; 	<ul style="list-style-type: none"> -Kvalitātes vadības sistēmas veidošana un uzturēšana; -Ražošanas plāna izpilde un kvalitātes uzraudzīšana, atbilstoši noteiktajām prasībām; -Higiēnas prasību un normu ievērošana;
Eksporta vadītājs	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība ekonomikā; -Darba pieredze eksporta projektu vadībā; -Vēlama pieredze ar pārtikas produkcijas specifiku; -Ļoti labas angļu, krievu un latviešu valodas zināšanas; -Teicamas sadarbības un komunikācijas prasmes; -Spēja patstāvīgi plānot savu darbu, pieņemt lēmumus un sasniegt izvirzītos mērķus; 	<ul style="list-style-type: none"> -Jaunu klientu piesaiste; -Sadarbības veidošana ar ārvalstu partneriem; -Sadarbības līgumu slēgšana un projektu dokumentācijas sagatavošana; -Tikšanās ar klientiem un dalība nozares izstādēs; -Projektu analīze un izvērtēšana.
Loģistikas vadītājs	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība; -Izpratne par kravu pārvadājumu organizēšanu; -Pieredze ar autotransporta pārvadājumu organizēšanu; -Teicamas latviešu, krievu un labas angļu valodas zināšanas; -Attīstīta loģiskā domāšana un labas organizatoriskās dotības; 	<ul style="list-style-type: none"> -Veikt autotransporta pasūtīšanu uzņēmuma kravu pārvadājumiem; -Veidot un uzturēt rezultatīvu un ilgtermiņa sadarbību ar sadarbības partneriem; -Analizēt transporta pakalpojumu tirgu; -Autopārvadājumu dokumentācijas pārbaude un kontrole; -Darba rezultātu analīze un atskaišu sagatavošana uzņēmuma vadībai
Kvalitātes speciālists	<ul style="list-style-type: none"> -Augstākā izglītība; -Izpratne par ražošanas procesiem; -Darba pieredze kvalitātes vadības sistēmu uzturēšanā; -Latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas. 	<ul style="list-style-type: none"> -Pilnveidot uzņēmuma kvalitātes vadības sistēmu; -Rosināt un vadīt attīstības pasākumu un inovāciju ieviešanu; -Organizēt un kontrolēt produkcijas sertificēšanu.

Darba tiesiskajās attiecībās viens no svarīgākajiem aspektiem ir darbinieku darba samaksa, kas ir galvenais mērķis darbinieka vēlmei stāties darba attiecībās un noslēgt darba līgumu. Likumiski minimālo mēneša darba algu normālā darba laika ietvaros, kā arī minimālo stundas tarifa likmi nosaka Ministru kabinets.¹ Ar visiem uzņēmuma darbiniekiem tiks slēgts oficiāls darba līgums, kurā būs atrunāta katra darbinieka darba alga. Lai gan darba samaksa noteikti nav vienīgā darbinieku motivācija, tā neapšaubāmi ir viena no svarīgākajām. Uzņēmums SIA “Good Production” darba algu darbiniekiem izmaksās vienreiz mēnesī par iepriekšējo mēnesi.

¹ LR Darba likums. Likumi.lv. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 7. aprīlī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26019>

Visiem darbiniekiem ir paredzēts normālais darba laiks t.i. 160 stundas nedēļā. Darbs brīvdienās un svētkos nav plānots, tāpat kā darbs nakts maiņās.

Lai noteiktu atbilstošu atalgojuma līmeni, darba autors salīdzināja Valds Ieņēmumu dienesta publicēto informāciju. Vidējās algas Latvijā profesijām, kurās plānots nodarbināt "SIA Goods Production" apkopotas tabulā 2.7. tabulā.

2.7.tabula

Vidējās bruto algas Latvijā dažādās profesijās, 2018. gada novembrī¹

Profesijas kods pēc klasifikatora	Profesijas nosaukums	Vidējā bruto alga, EUR
112014	Valdes loceklis	744
112001	Uzņēmuma direktors	1163
332209	Pārdošanas speciālists	1014
333921	Tirgvedības un tirdzniecības speciālists	957
132107	Ražošanas vadītājs	1137
311920	Pārtikas produktu ražošanas tehniķis	743
242313	Kvalitātes speciālists	1054
132439	Loģistikas vadītājs	1570
243106	Eksporta vadītājs	1380

SIA "Good Production" darbinieku algas tiek aprēķinātas vadoties pēc vidējās situācijas valstī, ņemot vērā uzņēmuma lielumu. Tāpat katru gadu pirms decembrī uzņēmuma darbiniekiem tiks izmaksāts bonuss – 10% no vienas bruto algas. Tabulā 2.8. apkopota informācija par izmaksājamām algām personālam, norādot darba devēja maksātā sociālā iemaksas daļu.

¹ Autora veidota tabula no Valsts Ieņēmumu diensta mājaslapas[[tiešsaite](https://www.vid.gov.lv/lv/informacija-par-darba-vietam-2018gada-atbilstosi-profesiju-klasifikatoram)] - [skatīts 2019.g. 7. aprīlī]. Pieejams: <https://www.vid.gov.lv/lv/informacija-par-darba-vietam-2018gada-atbilstosi-profesiju-klasifikatoram>

SIA "Good Production" darbinieku atalgojums un izmaksas mēnesī, eiro¹

Amats	Skaitis	Mēneša alga (bruto)	VSAOI, 24,09% (DD daļa)	Uzņēmējdarbības riskā valsts nodeva (URVN)
Valdes loceklis/ražošanas vadītājs	1	1400	300.00	0.36
Uzņēmuma direktors	1	1100	264.99	0.36
Pārdošanas speciālists	1	900	216.81	0.36
Mārketinga speciālists	1	900	216.81	0.36
Ražošanas vadītājs	1	900	216.81	0.36
Ražošanas speciālists	4	600	144.54	0.36
Kvalitātes speciālist	1	800	192.72	0.36
Loģistikas vadītājs	1	1200	289.08	0.36
Eksporta vadītājs	1	1200	289.08	0.36

2.5. Ārējā finansējuma piesaistes iespēju analīze

Uzņēmējdarbības mērķis ir gūt peļņu, taču lai radītu uzņēmumu, kurš spēj darboties ilgtermiņā ir nepieciešamas sākotnējās investīcijas. Uzņēmējdarbības finansēšana ir iespējama izmantojot divus veidu avotus: iekšējo un ārējo finansēšanu. Iekšējās finansēšanas resursi atrodas uzņēmuma pārvaldē, tos nevajag piesaistīt, jo tie rodas uzņēmuma saimnieciskas darbības rezultātā. Ārējās finansēšanas resursus uzņēmums piesaista no fiziskām vai juridiskām personām savai darbībai. Par ārējo finansēšanas resursu izmantošanu uzņēmumam ir jāmaksā. Piemēram, par kredītu- procentus bankai, par dalības finansēšanu- dividendes īpašniekiem.² Autors ir paredzējis, ka uzņēmuma darbības sākumā peļņa būs nepietiekoša, lai segtu uzņēmuma izdevumus, tādēļ radīsies nepieciešamība pēc ārējā finansēšana piesaistes.

Pastāv vairāki veidi, kā jaunajam uzņēmumam piesaistīt finansējumu:

- Biznesa engēļi jeb privātie investori
- Pūļa finansējums
- Riska kapitāla fondi
- Bankas kredīts

¹ Autora veidota tabula

² **Kurtuzova O.** *Finanses uz kredīti.* Piektais izdevums. Rīga, Biznesa augstskola Turība. 2012g, 75. lpp

- Valsts atbalsts jauniem uzņēmumiem
- Kā arī ES stuktūrfodi un LIAA atbalsts

Par “biznesa enģeļiem” sauc privātos investorus, kas bieži vien ir turīgas personas, kas ir gatavas palīdzēt jauniem uzņēmējiem. Privātie investori ie gatavi palīdzēt ne tikai ar finansējumu, bet arī ar saviem biznesa kontaktiem. Biznesa enģeļi ne vienmēr ir ieinteresēti uzņēmuma operatīvajā darbā, jo viņus vairāk interesē uzņēmuma attīstība.¹ Biznesa enģeļu galvenais motīvs ir ieguldīt naudu uzņēmumos, kuriem ir potenciāls ātri augt tādā veidā palielinot uzņēmuma vērtību. Parasti biznesa enģeļi kļūst par uzņēmumu līdzīpašniekiem un pēc 2-3 darbības gadiem, kas uzņēmuma vērtība ir augusi, tie savas daļas pārdod. Līdz ar to privātie investori parasti ir ieinteresēti ieguldīt inovatīvos uzņēmumos un biznesa idejās. Biznesa enģeļi uzņēmumos iesaistās pēc tam, kas jau ir skaidrs biznesa un attīstības plāns, ir izstrādāts produkta vai pakalpojuma prototips. Tabulā 2.9. autors definē šī finansēšanas veida labās un sliktās puses.

2.9.tabula

Biznesa enģeļu iesaistes labās un sliktās puses²

Labās puses	Sliktās puses
<p>-Privātais investors ir tolerants pret risku (parasti privātie investori ir turīgi cilvēki, kas nebaidās riskēt, jo zaudējuma gadījumā tas viņu finansiālo stāvokli negatīvi neietekmēs)</p> <p>-Investīcijas nav jāatmaksā (privātais investors apmaiņā pret naudas resursiem kļūst par uzņēmuma līdzīpašnieku)</p> <p>-Plašs biznesa kontaktu loks (biznesa enģeļi ir turīgi cilvēki, kuriem ir plaši kontaksti beznesa vidē, kas var būt izšķiroši mazajam biznesam tā pirmsākumos)</p>	<p>-Privātajiem investoriem ir augstas presības pret investīciju atdevi (biznesa enģeļu sagaidītā atvede var būt 10 reizes un vairāk, kas var neatbilst uzņēmuma dibinātāju iespējām)</p> <p>-Biznesa enģelis kļūst par uzņēmuma līdzīpašnieku (atkarībā no viņa investīciju lieluma (uzņēmuma daļas lieluma) viņam pienākas arī daļa peļņas)</p> <p>-Zūd pilnīga kontrole par uzņēmumu (biznesa enģelis pēc naudas ieguldīšanas, vēlas gūt peļņu, līdz ar to viņam ir palielināta interese kādiem mērķiem resursi tiek tērēti)</p>

¹ Business angel - What is a business angel? [skatīts 2019.g. 10. aprīlī].

Pieejams:<https://debitoor.com/dictionary/business-angel>

² Autora veidota tabula no Pros and Cons of Using an Angel Investor to Fund a Startup. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10.aprīlī]. Pieejams: <https://www.startupgrind.com/blog/pros-and-cons-of-using-an-angel-investor-to-fund-a-startup/>

Pūļa finansējums ir samērā jauns ārējās finansēšanas veids, kur jaunie uzņēmēji ar dažādu platformu palīdzību gūst finansējumu no liela daudzuma privātu investoru, kurš katrs iegulda salīdzinoši mazu naudas summu.¹ Pūļa finansēšana no ziedošanas atšķiras ar to, ka investors pretī saņem produktu vai pakalpojumu ar priekšapmaksu. Bieži vien uzņēmēji vāc naudu prototipu ražošanai, vai jaunu produktu ieviešanai. Investors ziedojot nelielu summu (tie var būt 5 līdz pat 500 EUR) pretī saņem precī vai pakalpojumu. Vissvarīgākais pūļa finansēšanā ir ieinteresēt lielu cilvēku daudzumu savā projektā, līdz ar to uzņēmējam jābūt proaktīvam popularizējot savu produktu sociālos medijos. Jaunie uzņēmēji izmanto dažādus trikus un gudrības, lai ieinteresētu cilvēkus iesaistīties projekta finansēšanā, nevis gaidīt, kad tas tiks pilnība finansēts un iegādāties produktu vai pakalpojumu tad. Piemēram, uzņēmēji piesaista finansējumu jaunu galda spēļu ražošanai izmantojot pūļa finansēšanu, solot, ka investori būs pirmie kas saņems spēli, tai būs īpašs iepakojums, atpazīstamas spēļu figūriņas utt. Tabulā 2.10. autors definē šī finansēšanas veida labās un sliktās puses.

2.10.tabula

Finansējuma piesaistes ar pūļa finansēšanas medotī labās un sliktās puses²

Labās puses	Sliktās puses
-Reklamē produktu pirms tas vēl ir ticis saražots (Lai gūtu finansējumu, jaunajiem uzņēmējiem jābūt proaktīviem sava produkta popularizēšanā, kas veicina produkta atpazīstamību sabiedrībā)	-Biznesa idejas izklāstīšana (Lai gūtu finansējumu pūļa finansēšanas platformās, potenciālie investori ir jāiepazīstina ar savu produktu vai produkta ideju, kas var sekmēties ar to, ka biznesa ideja tiek nozagta) -Nav iespējams prognozēt piesaistāmā kapitāla lielumu (Sabiedrībai ideja var neizraisīt interesi, tādā apmērā, lai piedalītos tās finansēšanā);

Riska kapitāla fondi ir komercsabiedrības, kas investē brīvos naudas finanšu līdzekļus jaunu uzņēmumu vai projektu finansēšanai. Primārais riska kapitāla fondu ieguldījuma mērķis

¹ What is crowdfunding? [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams:

<https://www.fundable.com/learn/resources/guides/crowdfunding/what-is-crowdfunding>

² Autora veidota tabula no The Pros and Cons of Crowdfunding for Business [skatīts 2019.g. 10. aprīlī].

Pieejams: <https://www.thebalancesmb.com/raising-money-for-your-business-with-crowdfunding-985178>

ir jaunā uzņēmuma straujākas izaugsmes un attīstības veicināšana, un protams arī peļņas gūšana. Tāpēc lielākoties par riska investīciju objektiem tiek izraudzīti uzņēmumi ar augstu straujas izaugsmes potenciālu vai projekti, kas to īstenošanas gadījumā var nest ievērojamu peļņu attiecībā uz projektā investēto kapitālu.¹ Riska kapitāls nav aizdevums, kas jāatdod. Fonds veicot ieguldījumu, pretī vēlas saņemt uzņēmuma daļas, kļūstot par uzņēmuma līdzīpašnieku. Līdz ar to riska kapitāla fondi ļoti rūpīgi izvēlas uzņēmumus, kuros plāno ieguldīt naudu. Ir dažādas prasības pret to, kādam ir jābūt uzņēmuma, lai riska kapitāla fonds vispār izskatītu iespēju ieguldīt. Parasti riska kapitāla fondi fokusējas uz noteiktām nozarēm, piemēram, informāciju tehnoloģiju, biozinātņu, biotehnoloģiju u.c. nozarēm. Tās ir nozares, kurās iespējams ļoti strauji paaugstināt uzņēmuma vērtību, līdz ar to gūt augstu kapitāla atdevi. Būtībā risku kapitāla fondu piesaistes īpašības ir līdzīgas kā sadarbojoties ar biznesa eņģeļiem: Investors kļūst par uzņēmuma biznesa partneri, ar kuru uzņēmums daļa gan riskus, gan peļņu un kurš sniedz uzņēmumam savu pieredzi, zināšanas, kā arī piekļuvi plašam kontaktu un ekspertu lokam ar mērķi veicināt uzņēmuma apgrozījuma, rentabilitātes un vērtības pieaugumu.² Tabulā 2.11. autors ir apkopojis riska kapitāla fondu piesaistes labās un sliktās puses.

Tabula 2.11.

Riska kapitāla fondu piesaistes labās un sliktās puses

Labās puses	Sliktās puses
<ul style="list-style-type: none"> -Aizdevums nav jāatdod (fonds kļūst par uzņēmuma īpašnieku un iegūst uzņēmuma daļas) -Iespējams piesaistīt lielu finanšu līdzekļu apjomu (Atsevišķi riska kapitālu fondi investē 0,3 – 3 miljoniem eiro³) - lielākas izaugsmes iespējas pateicoties pieredzējušiem un kompetentiem jaunajiem sadarbības partneriem (riska kapitālu fondi iesaistās jaunā uzņēmuma 	<ul style="list-style-type: none"> -Riska kapitāla fondi iegulda līdzekļus tikai konkrētās nozarēs (nozares, kas saistīts ar inovatīvām tehnoloģijām) - Riska kapitālu fonds pārņem vairākumu uzņēmuma daļu (ņemot vērā, ka riska kapitāla fondu ieguldījuma apjoms ir liels, uzņēmuma īpašnieki zaudē daļu vairākumu) -uzņēmuma dibinātāji zaudē kontroli (ņemot vērā, ka investori vēlas ātrāku

¹ Riska kapitāla fondi. Naudabiznesam.lv mājaslapa [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams:

<http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/>

² Par Baltijas inovāciju fondu. Altum mājaslapa. [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams:

<https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/riska-kapitals/baltijas-inovācijas-fonds/par-programmu/>

³ BaltCap management [tiešsaite] -[skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams:

<http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/Baltcap>

darbībā un palīdz ātri palielināt uzņēmuma vērtību)	kapitāla daļu vērtības pieaugumu, tie iesaistās uzņēmuma ikdienas darbā)
---	--

Bankas kredīts tradicionāls finansējuma piesaistes veids uzņēmējdarbībai. Kredīts ir naudas līdzekļu vai materiālo vērtību nodošana (fiziskai vai juridiskai personai) uz noteiktu termiņu par noteiktu atlīdzību (procentiem).¹ Parasti bankas uzņēmumiem piedāvā salīdzinoši nedārgas aizņemšanas iespējas. Procentu likmes ir fiksētas, līgumi ir pārskatāmi un aizņēmuma noteikumi ir skaidri. Taču pēc finanšu un ekonomikas krīzes 2008. gadā bankas ir kļuvušas piesardzīgas un kreditēšanas nosacījumi ir kļuvuši stingrāki. Piemēram, AS “Swedbank” bankas pārstāvis norāda 50% gadījumu pieprasītais finansējums 2018. gadā tika atteikts.² Bankas izvērtē uzņēmumu kredītspēju un līdz ar kredīta pieteikumu var pieprasīt uzņēmuma finanšu pārskatus, operatīvos rezultātus, naudas plūsmas pārskatus un citus rādītājus. Piešķirot kredītu, banku pārstāvji ņem vērā uzņēmuma pagātņi – kā uzņēmuma darbība ir norisinājusies līdz šim, līdz ar to autors uzskata, ka bankas kredīts nebūs piemērots finansēšanas rīks jaundibinātam uzņēmumam. Tāpat banka izvērtē uzņēmuma finanšu sviru – pašu kapitālu pret aizņemto. AS “Swedbank” pārstāvis norāda, ka labā prakse ir, ja uzņēmēja paša nauda ir vismaz 20% no prasītā finansējuma.³ Lai saņemtu aizdevumu no bankas ir vajadzīgs arī kredīta nodrošinājums. Kredīta nodrošinājums ir materiālās vērtības, kā arī citi nosacījumi, uz kuru pamata kreditors var piešķirt kredītu un kas kļūst par garantiju kredīta atmaksāšanai tas var būt var būt: 1) preces; 2) preču apgrozības dokumenti 3) akreditīvi, kas ir izrakstīti par labu eksportētājiem; 4) vērtspapīri; 5) vekseli, kurus ir akceptējuši pircēji vai garantējušas kādas citas personas; 6) komercbanku, apdrošināšanas sabiedrību, valdības, lielu uzņēmumu garantijas; 7) nekustamais un kustamais īpašums (zeme, ēkas, tehnoloģiskās iekārtas u. c.).⁴ Vairākumā gadījumu bankas par kredīta nodrošinājumu ņem finansēto aktīvu – piemēram iekārtu, mašīnu. Var gadīties, ka uzņēmumam kādu no aktīviem nākas ieķīlāt, lai saņemtu kredītu bankā.

Nemot vērā, ka bankas nelabprāt uzņemas risku un izsniedz kredītus jauniem uzņēmumiem, kuriem ir nepietiekams nodrošinājuma lielums dažas Latvijā pārstāvētās bankas ir nākušas soli pretī mazajiem uzņēmumiem, piedaloties dažādas mazo biznesu atbalsta programmās. Piemēram viena no tām - AS “Swedbank” ir noslēgts līgums ar Eiropas Investīciju

¹ **Kurtuzova O.** *Finanses uz kredīti*. Piektais izdevums. Rīga, Biznesa augstskola Turība. 2012g, 63. lpp

² Ko darīt, lai uzņēmums tiktu pie finansējuma [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://businessnetwork.lv/ievads/finanses/uznemuma-iespejas-sanemt-finansejumu-52825>

³ Turpat

⁴ Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <http://termini.lza.lv/term.php?term=kred%C4%ABta%20nodro%C5%A1in%C4%81jums&list=kred%C4%ABta%20nodro%C5%A1in%C4%81jums&lang=LV>

fondu (EIF) par sadarbību programmā COSME (Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas veicināšanas programma). Šī programma atvieglo finansējuma pieejamību mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, sniedzot iespēju saņemt papildu garantiju nepietiekama kredīta nodrošinājuma gadījumā.¹ Tabulā 2.12. autors ir apkojis bankas kredītu finansējuma labās un sliktās puses.

Tabula 2.12.

Bankas kredīta finansējuma labās un sliktās puses²

Labās puses	Sliktās puses
-Uzņēmuma vadība netiek pārņemta (banka ir kredītors un neiesaistās uzņēmuma vadībā); -Paredzami, saprotami ikmēneša maksājumi;	-Jaunam uzņēmumam ir grūtības saņemt aizdevumu, jo bankas interesē iepriekšējās darbības pārskats; -Nepieciešams kredīta nodrošinājums

Vēl viens variants finansiāla atbalsta saņemšanas uzņēmuma dibināšanai un darbības uzsākšanai tiks izvērtētas iespējas saņemt valsts atbalstu. 2015. gada 15. aprīlī vienotā finanšu institūcijā AS "Attīstības finanšu institūcija Altum". AS "Altum" piedāvā izvērstu pakalpojumu izvēli uzņēmējiem, savu primāro atbalstu sniedzot tiem virzieniem, kas veicina Latvijas tautsaimniecības attīstību un pievienotas vērtības radīšanu. AS "Altum" realizēto atbalsta programmu ietvaros finansējumu var saņemt gan biznesa uzsācēji un jaundibinātie komersanti, gan pieredzējuši uzņēmēji, kas vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību un celt konkurētspēju, kā arī lauku saimnieki dažādām vajadzībām.³ AS "Altum" pakalpojuma "Starta aizdevums" mērķis ir veicināt iedzīvotāju iesaisti uzņēmējdarbībā. Informāciju par aizdevumu autors parādījis 2.9. attēlā.

¹ Atbalsts biznesam. AS Swedbank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://www.swedbank.lv/business/finance>

² Autora veidota tabula

³ Par Altum. AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.altum.lv/lv/par-altum/kas-mes-esam/>

Par aizdevumu	Izmaksas	Nodrošinājums
<ul style="list-style-type: none"> • Investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem • 2 000 līdz 150 000 EUR • Līdz 10 gadiem. Nekustamā īpašuma iegādes, būvniecības un renovācijas projektiem - līdz 15 gadiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Gada likme – fiksēta 3-7% + Valsts kases resursu cena • Paša līdzdalība projektā: <ul style="list-style-type: none"> • līdz 7 000 EUR – 0% • virs 7 000 EUR – 10% no projekta summas (ar valsts atbalstu nesaistīts finansējums) 	<ul style="list-style-type: none"> • Līdz 25 000 EUR aizdevuma saņemšanai piesaista uzņēmuma īpašnieku privāto galvojumu: • Virs 25 000 EUR nodrošinājums - uzņēmuma manta kā lietu kopība, t.sk. aizdevuma ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi. Par papildu nodrošinājumu var kalpot cits īpašums, īpašnieku u.c. galvojumi.

2.9.att. LIAA organizēto biznesa inkubatoru atbalsta bloki¹

Apkopojot visus šajā nodaļā pieminētos finansējuma avotus, autors ir izvēlējis kritērijus, kas ir būtiski uzņēmuma dibinātājiem. Ārējie finansēšanas veidi tālāk tiek analizēti pēc šādiem kritērijiem :

- Finansējuma apjoms (plānots, ka nepieciešams piesaistīt 30 000 EUR papildus uzņēmuma dibinātājiem pieejamo kapitālu);
- Iespējas saplānot ikmēneša izmaksas (uzņēmuma dibinātāju interesēs ir izvēlēties tādu finansējuma avotu, lai naudas plūsmu būtu iespēja saplānot);
- Iespēja piesaistīt finansējumu (Iespējai piesaistīt finansējumu ir jābūt reālai un realizējamai tuvākajā laikā);

Kritēriju un finansējuma piesaistes avotu analīze ir apkopota 2.13 tabulā, kur ar simbolu "√" vai "X" autors atzīmē vai finansējuma avots atbilst izvēlētiem kritērijiem vai neatbilst.

¹ Autors veidots attēls no Starta aizdevums Altum mājaslapas. [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemejiem/starta-programa/par-starta-programmu/>

Finansējuma piesaistes avotu un kritēriju analīze ¹

Kritērijs	Finansējuma apjoms	Naudas plūsmas plānošana	Piesaistes iespējas
Finansējuma avots			
Biznesa engēli	√	√	X
Pūļa finansējums	√	X	√
Riska kapitāls	X	√	X
Bankas kredīts	√	√	X
ALTUM Starta aizdevums	√	√	√

Izvērtējot autora izvēlētos kritēriju un analizējamus finansējuma avotus, autors ir nonācis pie secinājuma, ka visiem kritērijiem atbilst tikai viens no finansējuma piesaistes veidiem – ALTUM Starta aizdevums. Finansējuma apjoms, kurš būtu jāpiesaista ir 55 000 EUR – vienīgais avots, kas šim kritērijam neatbilst ir riska kapitālu fondi, jo tie parasti nodrošina daudz lielāku finansējumu. Tāpat ir viens izņēmums, kas neatbilst naudas plūsmas plānošanai ir pūļa finansējuma piesaiste, jo nav iespējams saplānot vai investoriem būs interese un cik ilgā laikā projektu būs iespējams finansēt pilnā apmērā. Ņemot vērš, ka iespējai piesaistīt finansējumu ir jābūt reālai un realizējamai tuvākajā laikā, šim kritērijasm neatbilst vairāki finansējuma avoti. Biznesa engēli tāpat kā riska kapitāla fondi fokusējas uz citām nozarēm, līdz ar to autors izdara pieņemumu, ka šāda veida investorus piesaistīt iespējas nebūs. Piesaistīt bankas kredītu arī varētu būt problemātiski, ņemot vērā banku stingrās prasības. Tomēr autors plāno izmantot citu bankas pakalpojumu, kas palīdzēs jaundibinātajam uzņēmumam - overdraftu, lai nodrošinātu uzņēmumu ar naudas līdzekļiem, ja būs tada nepieciešamība, bet brīvas naudas līdzekļu konkrētajā mirklī nebūs.

ALTUM mājaslapā pieejamā informācija liecina, ka investīciju projektiem šobrīd piemērojamā procentu likme ir sākot no 4% gadā + 0,5% Valsts kases resursu cena.² Autors pieņem, ka SIA “Good Production” uzņēmumam piemērojamā procentu likme varētu būt 6% un pamatojoties uz to, veic aprēķinus, kur 55 000 EUR aizdevums tiek ņemts uz 5 gadiem. Kredīta atmaksas veids ir izvēlēts lineārais. Kredīta atmaksas grafiks aplūkojams Pielikumā Nr.1.

¹ Autora veidota tabula

² Aizdevums biznesa uzsācējiem. Altum mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 30. aprīlī]. Pieejams <https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemejiem/aizdevums-biznesa-uzsacejiem/aizdevums-biznesa-uzsacejiem/>

Otrajā uzņēmuma darbības gadā uzņēmumam būs nepieciešams vēl viens aizdevums. Ņemot vērā, ka uzņēmums būs tikko uzsācis savu darbību un bankas šādos gadījumos nelabprāt izsniedz aizdevumus, kā arī uzņēmums būs tikko saņēmis aizdevumu no ALTUM, vienīgā iespēja ir saņemt aizdevumu no uzņēmuma dibinātājiem. Autors pieņem, ka kredīta procentu likme varētu būt 10% gadā, aizņēmums 25 000 EUR noformēts uz 2 gadiem un kredīta atmaksas veids – lineārais. Kredīta atmaksas grafiks aplūkojams Pielikumā Nr.2.

Vēl viens būtisks rīks, kas autoram ir jāpiemin ir Eiropas Savienības struktūrfondi. Lai gan struktūrfondus nevar pieskaitīt pie finansējuma avotiem, šāda iespēja ir jāņem vērā, realizējot jebkuru projektu, jo daļu investīciju iespējams varēs atgūt. ES struktūrfondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF), un Kohēzijas fonds (KF) ir lielākie finanšu instrumenti, kuru ietvaros Latvija saņem finanšu palīdzību Kohēzijas politikas ietvaros. Katram no fondiem ir savs mērķis: ESF mērķis ir veicināt nodarbinātību Eiropas Savienības dalībvalstīs, novērst visu veidu diskrimināciju un nevienlīdzību darba tirgū, kā arī attīstīt cilvēkresursus un veicināt informācijas sabiedrības izveidi. KF mērķis ir izlīdzināt valstu starpā pastāvošās ekonomiskās un sociālās atšķirības. Tas izveidots, lai finansētu liela mēroga infrastruktūras attīstības pasākumus (projektus) vides aizsardzības un transporta jomā. ERAF mērķis ir izlīdzināt reģionālās atšķirības Kopienas ietvaros. Šī fonda ietvaros palīdzība tiek sniegta mazāk attīstītajiem reģioniem, galvenokārt koncentrējoties uz publiskās infrastruktūras uzlabošanu un uzņēmējdarbības veicināšanu.¹ ES atbalsta programmām ir noteikti prioritārie virzieni:

- Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas;
- IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi;
- Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja;
- Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs;
- un citi

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) 2014. - 2020.gada plānošanas periodā administrē Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda (ES fondi) līdzfinansētos projektus. CFLA mājaslapā pieejamais atbalsta programmu meklētājs ļauj efektīvi atlasīt komersantiem pieejamās atbalsta programmas pēc finansējuma mērķa. Dotajā mirklī pieejamās programmas ir :

- 3.1.1.5. Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu un infrastruktūras izveidei vai rekonstrukcijai (ERAF)
- 1.2.1.4. Atbalsts jaunu produktu ieviešanai ražošanā (ERAF)

---

¹ Par ES fondiem. ES Fondi mājaslapa. [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.esfondi.lv/latvijai-pieejamie-ES-fondi>

Tā kā plānotais projekta realizācijas laiks ir 2019. gada septembris, bet jau šobrīd pieteikšanās 2014. - 2020.gada plānotām programmām ir noslēgusies, bet pieteikšanās periods 2021. – 2027. gada programmām vēl nav sācies, autors nonāk pie secinājuma, ka dotajā brīdī neviens no ES fondu programmām nav pieejama. Taču neskatoties uz to ES atbalsta programmas sevī ietver vairākus rīkus, ar kuru palīdzību iespējams veicināt reģionu attīstību :

- Inovāciju motivācijas programma
- Biznesa inkubatori
- Jaunuzņēmumu atbalsta programmas
- Jaunuzņēmumu dalība izstādēs, konferencēs un tiešajās vizītēs ārvalstīs
- Inovāciju vaučeru atbalsta pakalpojumi
- Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai
- Starptautiskās konkurētspējas veicināšana (uzņēmējdarbība)
- Starptautiskās konkurētspējas veicināšana (tūrisms)
- Atbalsts ārvalstu investoriem kvalificēta darbaspēka nodrošināšanai¹

Izvērtējot augstākminētos atbalsta projektus, autors ir atzinis, ka biznesa inkubators ir piemērots atbalsta rīks plānotā uzņēmuma izveidē. Biznesa inkubatori ir projekts, kura mērķis ir atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot fiziskām personām (biznesa ideju autoriem), kuri veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību, sīkiem (mikro), maziem un vidējiem komersantiem uzņēmējdarbībai nepieciešamās konsultācijas, apmācības un pasākumus par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, vidi (telpas) un grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām.² Grants tiek piešķirts konkrēta uzņēmējdarbību veicinoša mērķa izpildei. Katrs grants pieejams kā līdzfinansējums ar maksimālo atbalsta intensitāti 50% no attiecināmajām izmaksām, granta saņēmējam priekšfinansējot izmaksas 100%.

---

¹ Eiropas fondi. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi>

² Biznesa inkubatori. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi/2014-2020/biznesa-inkubatori/par-projektu>

3. NOZARES IZPĒTE

3.1. Nozares attīstības tendences pēdējos 3-5 gados

Ikvienam uzņēmumam, kurš darbojas konkurences apstākļos, būtu jāpievērš uzmanība nozares attīstībai. Izpētes process nodrošina sistemātisku un plānveidīgu pieeju izpētes objektam un nodrošina to, ka visi izpētes objekta aspekti ir viens otru papildinoši.¹ Būtiska ir nepieciešamās informācijas noteikšana un atlase, jo mūsdienās informācija ir plaši pieejama, taču jāprot to pareizi izmantot. Autors ir noteicis, ka pētīs apstrādes rūpniecības attīstības tendences Latvijā, jo uzņēmums SIA “Good Production” nodarbosies ar pārtikas preču ražošanu.

Visi uzņēmējdarbības veidi ir klasificēti un apkopoti NACE klasifikatoru sistēmā. NACE ir saīsinājums no franču „*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*” - saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas kopienā. Katrs NACE kods atbilst uzņēmējdarbības veidam. Pastāv četri detalizācijas līmeņi, kur katrs līmenis sīkāk apraksta attiecīgo uzņēmējdarbības veidu.² Autors ir pieņēmis, ka uzņēmuma darbības veids atbilst Pārējo citur neklasificētu pārtikas produktu grupai (NACE C1089). Līdz ar to autors izpētīs šīs NACE grupas attīstības tendences.

Lai novērtētu ekonomisko situāciju valstī, autors apskata Latvijas Ekonomikas Ministrijas sniegto Latvijas Ekonomikas attīstības pārskatu, kurā apkopoti dati par IKP dinamiku, ekonomisko situāciju valstī, ka arī nozaru ieguldījumu.

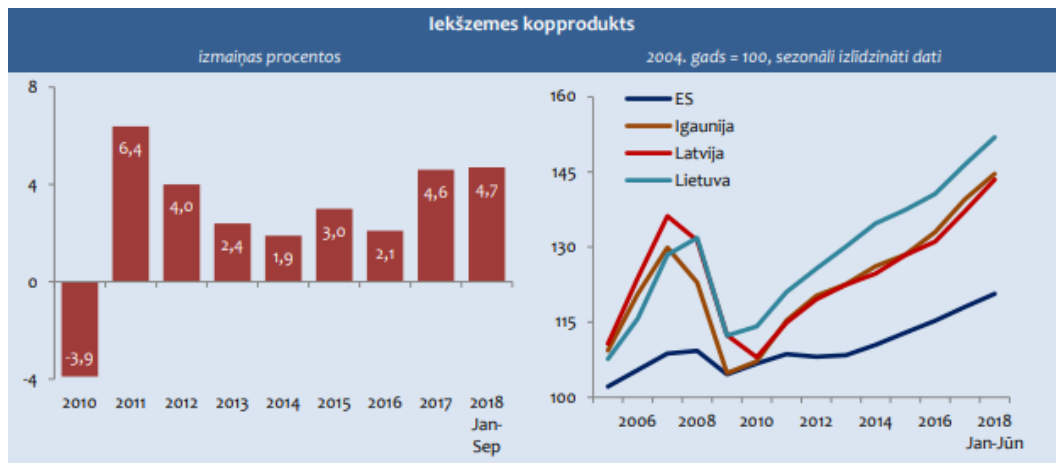
Kā ļoti būtisku atziņu, autors vēlas pievērst uzmanību faktam, ka kopš 2011. gada Latvijas ekonomikas izaugsme bija viena no straujākajām ES. 2011.-2012. gadā tā sasniedza vidēji 5,2% ik gadu. 2017. gadā Latvijai bija straujākā izaugsme pēdējo piecu gadu laikā. Arī 2018. gadā turpinās strauja izaugsme.³ 3.1. attēla ir parādīta ES un Baltijas valstu IKP izaugsme no 2010. līdz 2018. gadam. Attēls skaidri parāda Latvijas IKP izaugsmes attīstību un liecina par to, ka ekonomiskai situācijai valstī ir tendence uzlaboties.

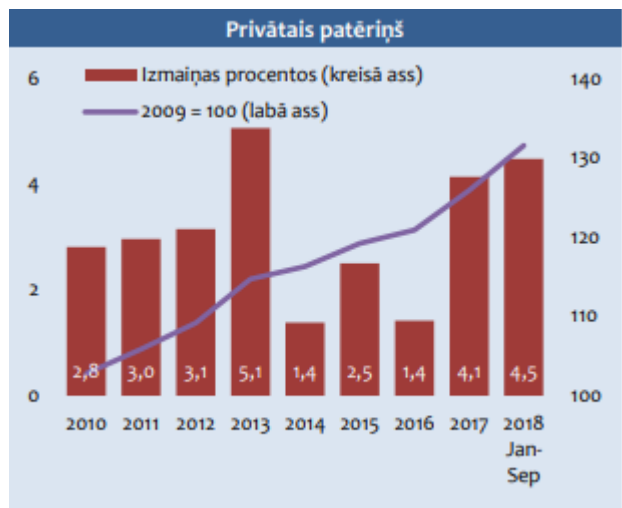
¹ Kumar V., Aaker D.A. *Essentials of marketing research*. London, John Wiley & Sons Inc., 2nd ed., 2002. 47p

² Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/es-fondi/noderiga-informacija/saimniecisko-darbibu-statistiska-klasifikacija-nace-2-red>

³ Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

Vēl viens svarīgs radītājs, ko autors analizē ir patēriņš. Kopās 2010 gada Latvijas iedzīvotāju patēriņš ir pieaudzis, kas nozīmē, ka iedzīvotājiem ir vairāk naudas, ko tērēt. Iedzīvotāju privātā patēriņa attīstības tendences parādītas 3.2. attēlā.

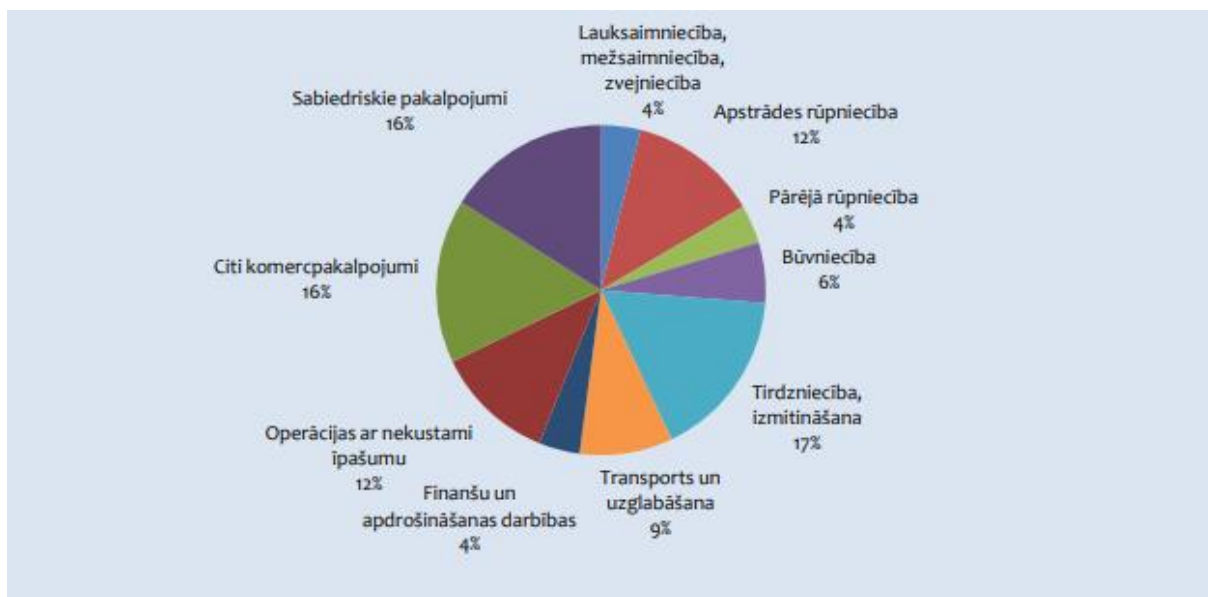
Privātā patēriņa pieaugums nozīmē, ka cilvēkiem ir vairāk naudas, ko tērēt uz precēm, kas nav pirmās nepieciešamības, kā piemēram SIA “Good Production” ražots preces.

Analizējot nozaru ieguldījumu IKP, autors secina, ka apstrādes rūpniecība ir viena no 8 lielākajām nozarēm, kas veido valsts IKP. Pārtikas produktu ražošana pieder pie apstrādes

¹ Attēls no Latvijas Ekonomikas attīstības pārskata. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

² Attēls no Latvijas Ekonomikas attīstības pārskata. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

rūpniecības un apstrādes rūpniecības sastāda ~12% no IKP ik gadu. 3.3. attēlā ir parādīta dažādu nozaru ieguldījums valsts IKP 2017. gadā

3.3.att. Nozaru ieguldījums IKP 2017.gadā procentos¹

Svarīgi ir saprast tās nozares attīstības tendences, kurā darbosies jaundibinātais uzņēmums. Analizējot pieejamos datus autors ir secinājis, ka apstrādes rūpniecības nozarei ir tendence attīstīties un augt. 3.1. tabulā autors ir apkopojis attīstības tendenču izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu procentos.

Tabula 3.1.

Apstrādes rūpniecības nozares izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu procentos no 2014 līdz 2018. gadam²

Nozare	2014	2015	2016	2017	2018
Apstrādes rūpniecība	0,4	0,4	2,8	8,0	2,5

2017. gads apstrādes rūpniecības attīstībā bija viens no veiksmīgākajiem gadiem pēdējā laikā, kad ražošanas apjomi pieauga par 8%. Pieauga visu apakšnozaru apjomi, bet būtisku

¹ Attēls no Latvijas Ekonomikas attīstības pārskata. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

² Autora veidota tabula no Latvijas Ekonomikas attīstības pārskata. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] -[skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

ieguldījumu nozares attīstībā deva pārtikas rūpniecības un elektrisko un optisko iekārtu ražošanas attīstība.¹

Analizējot sīkāk konkrētu NACE grupu, zem kuras klasificējas SIA “Good Production” uzņēmumus, autors vēlas pievērst uzmanību kopējam komercsabiedrību skaitam, kas darbojas šajā grupā. 3.2. tabulā ir attēlots ekonomiski aktīvo komercsabiedrību skaits Latvijā NACE C1089 grupā no 2013. līdz 2018. gadam.

Tabula 3.2.

Ekonomiski aktīvas komercsabiedrības Latvijā NACE C1089 grupā no 2013. līdz 2018. gadam²

Gads	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Komercsabiedrību skaits	29	37	45	49	41	49

Tabulā apkopotie dati parāda, ka komercsabiedrību skaits, kas nodarbojas ar pārējo citur neklasificētu pārtikas produktu realizāciju paaug. Analizējot šos datus, autors secina, ka komercsabiedrību skaits ir pozitīvs rādītājs, kas nozīmē, ka ekonomika attīstās, līdz ar to šobrīd ir piemērots brīdis, kad dibināt jaunu uzņēmumu, kas darbojas šajā nozarē.

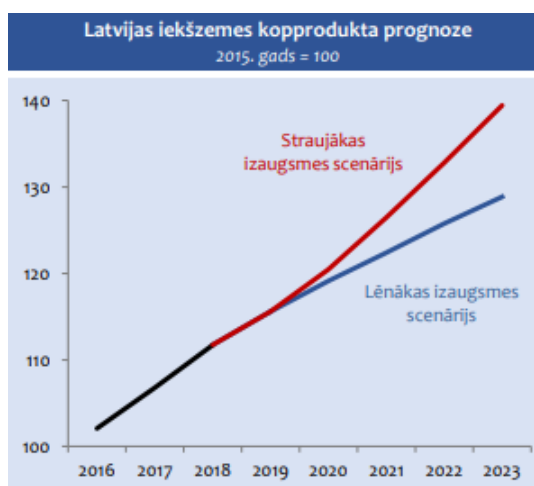
3.2.Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3-5 gados

Ņemot vērā ka uzņēmums SIA “Good Production” ar laiku plāno ražoto precī eksportēt, svarīgi būtu izvērtēt ne tikai Latvijas ekonomikas, bet arī globālās ekonomikas attīstības tendences. Latvijai kā mazai atvērtai ekonomikai ar relatīvi augstu tirgus liberalizācijas pakāpi izaugsmi būtiski ietekmē globālās ekonomikas attīstība un stabilas konkurētspējas uzturēšana. Latvijas ekonomikai īpaši svarīga ir ES kopējās ekonomikas telpas attīstība.³ Šobrīd Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi divus Latvijas IKP izaugsmes scenārijus, pamatojoties uz neskaidru situāciju ar Lielbritānijas izstāšanos no ES un tā radītajām sekām uz Latvijas ekonomiku. 3.4. attēlā ir parādīti abi scenāriji Latvijas IKP prognozei tuvākajiem 4 gadiem.

¹ Turpat

² Autora veidot tabula no Centrālās Statistikas pārvaldes publicētiem datiem [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzn/uzn__inovac/ING010.px

³ Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

3.4.att. Ekonomikas ministrijas izstrādātie scenāriji Latvijas IKP pieauguma prognozei¹

Galvenais izaugsmes dzinējs ir ienākumi no eksporta un eksporta iespēju paplašināšanās, spēja iekļauties starptautiskās produktu ķēdēs ar augstākas pievienotās vērtības produkciju un radīt kvalitatīvu gala produkciju. Tajā pašā laikā atvērta darba tirgus apstākļos saglabāsies straujš darbaspēka izmaksu kāpums un turpinās samazināties darbaspēka izmaksu konkurētspējas priekšrocības. Vidējā un ilgtermiņā straujāka attīstība ir sagaidāma nozarēs, kas spēs palielināt produktivitāti, ko ietekmē tehnoloģiskās atpalcības pārvarēšana, ražošanas modernizēšana un investīcijas, ieguldījumi cilvēkkapitālā, pētniecībā un inovācijā u.c. piedāvājuma puses faktori. Lēnākas izaugsmes scenārijs balstās uz pieņēmumu, ka globālās ekonomikas attīstība ir neviendabīga. Lielākoties apstrādes rūpniecībā izaugsmes prognoze ir saistīta ar tehnoloģiju izmantošanu un darba efektivitātes uzlabošanu, nevis ar ražošanas apjomu kāpināšanu. Lai gan Ekonomikas ministrijas eksperti atzīst, ka Lai arī straujākas izaugsmes scenārijā eksports ir galvenais izaugsmes virzītājs, tas nenozīmē, ka īpaši pieaugs eksporta nozaru īpatsvars. Jebkura nozare prasa apjomīgus citu nozaru pakalpojumus (piemēram, IT pakalpojumus, loģistikas un transporta, citus biznesa pakalpojumus, pat grāmatvedības uzskaiti tiešā veidā var neveikt pats uzņēmums u.tml.). Tādējādi jebkuras nozares izaugsme atbilstoši rada arī citu nozaru pieaugumu, it īpaši biznesa pakalpojumus.²

Pārtikas ražošana ir nozare, kas pati par sevi nemitīgi attīstās. Tā ir attīstība, ko ne vienmēr var izmērīt un parādīt statistikas datus, jo tās ir tendences, pēc kurām vadoties, cilvēki pieņem lēmumu par konkrēta pārtikas produkta iegādi. Zemāk autors ir apkopojis dažādas

¹ Attēls no Latvijas Ekonomikas attīstības pārskata. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaiste] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

² Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

pārtikas nozares attīstības tendences, par kuru esamību var pārliecināties izpētot pārtikas preču veikalū piedāvājumu un restorānu ēdienkartes.

- Funkcionāla pārtika;
- Pārtika kā būvmateriāls nevis degviela;
- Pieprasījuma pieaugums pirms nišas produktiem;
- Pieprasījuma pieaugums pēc mazāk apstrādātiem – dabīgiem produktiem;
- Ražošanas ilgtspējība;

Sīkāk komentējot katru no attīstības tendencēm: funkcionālā pārtika ir pārtika, kas ir paredzēta noteiktai funkcijas veikšanai, piemēram, jogurti ar probiotiķiem, kas paredzēti gremošanas trakta darbības uzlabošanai, dzērieni, kas paaugstina enerģijas līmeni un citi.

Arvien vairāk tiek runāts par to, ka cilvēki pārtiku vairs neuztver kā “degvielu”, kas nepieciešama, lai nodrošinātu mūsu ķermeni ar nepieciešamo enerģijas daudzumu, lai veiktu ikdienas pienākumus, bet gan kā “būvmateriālu”. Cilvēki mūsdienās ir daudz vairāk informēti par pārtikas uzturvielām un to nozīmi – cilvēki zina, ka olbaltumvielas nepieciešamas, ja vēlas attīstīt muskuļu masu, nepiesātinātas taukskābes nepieciešamas skaistiem matiem un veselīgiem nagiem, produkti ar augstu cukura saturu var izraisīt ādas stāvokļa pasliktināšanos utt.

Daudzi Latvijas pārtikas uzņēmēji, it īpaši eksportētāji, specializējas uz nišas produktu ražošanu. Lielākajai daļai mūsu pārtikas uzņēmumu ražošanas jaudas nav pietiekami lielas, lai spētu eksportēt produktus masu lietošanai pietiekamā daudzumā uz tādiem lieliem tirgiem kā Krievija. Tāpēc viens no veidiem, kā iekarot eksporta tirgus, ir specializēšanās inovatīvos produktos un spēku izmēģināšana jaunās produktu kategorijās.

Cilvēki vairs nevēlas pirkt un lietot pārtikas produktus, kas ir augsti apstrādāti, to sastāvs aizņem visu iepakojuma aizmugurējo pusi un lielāko daļu no sastāvdaļām nav iespējam izrunāt. Arvien vairāk cilvēki izvēlas vienkāršu un saprotamu pārtikas produktu, kas ir veselīgi un kuru sastāvdaļas ir viegli saprotamas. Ražotāji ir sekojuši šai tendencei un pieprasījumam uz iepakojumiem norādīts, ka produkts nesatur garšas pastiprinātājus vai E vielas.

Ražošanas ilgtspējība atspoguļojas daudzās citās tendencēs – patērētāji vēlas redzēt iepakojumu, kurš ir atkārtojami izmantojams vai pārstrādājams, mazāk dabai kaitīgu tehnoloģiju un vairāk iniciatīvu no ražotāja puses, ka palīdzētu samazināt cilvēku radītās ietekmes sekas uz planētas. Arvien vairāk ražotāju savās mājaslapas norāda kā viņi ir samazinājuši skābekļa dioksīda izmešu daudzumu atmosfēra vai kādās ilgtspējīgs ražošanas programmās tie piedalās. Piemēram, pēdējo gadu laikā daudzi ražotāji ir atteikušies no palmas

eļļas izmantošanas, jo tās ieguve ir novedusi pie lietus mežu iznīcības, vietā izmantojot saulespuķu eļļu. Ka piemēru autors var minēt “Ādažu čipsu” ražotni Latvijā, Ādažos.¹

Darba autors uzskata, ka Latvijas IKP izauguma patiesie radītāji 3-5 gadu laikā būs pa vidu straujākas izaugsmes un lēnākas izaugsmes scenārijam. Lai arī eksportējamo preču apjoms un pievienotā vērtība tuvāko gadu laikā noteikti pieaugs, Latvijas ekonomikas un pārtikas ražošanas nozares, kā daļai no tās, attīstība ir atkarīga ne tikai no ārējiem procesiem ES, bet arī no iekšējiem procesiem Latvijas valstī. Ja Latvijas valdība būs ieinteresēta attīstīt mazo un vidējo biznesu, iedzīvotāji būs motivēti uzsākt uzņēmējdarbību, kas ilgtermiņā vainagosies ar ienesīgumu Latvijas ekonomikai. Autors uzsākta, ka ieviestās izmaiņas uzņēmuma nodokļa nomaksas politikā, kas paredz, ka UIN nav jāmaksā, ja peļņa tiek re-investēta uzņēmuma tālākā attīstība ir pareizs solis pretī uzņēmējdarbības veicināšanai.

Analizējot pārtikas nozares attīstības tendences, autors ir noskaņots pozitīvi, jo SIA “Good Production” ražotā produkcija ir izstrādāta saskaņā ar pēdējām attīstības tendencēm. Autors uzskata, ka patērētāji arvien vairāk interesēsies par veselīgu uzturu un iespējām, kā neveselīgus našķus aizstāt ar sabalansētām uzkodām.

3.3. Nozares tiesiskais regulējums

Pārtikas nozare ir viena no stingrāk regulētajām darbības sfērām. Cilvēks pārtiku uzņem savā organismā, līdz ar to tai var būt tieša ietekme uz cilvēka veselības stāvokli un labsajūtu. To regulē ne tikai Latvijas valsts izdotie likumi un Ministru kabineta noteiktumi, bet arī Eiropas Parlamenta un Padomes regulas, kas attiecas un visiem uzņēmumiem, kas darbojas šajā nozarē Eiropas Savienībā.

SIA “Good Production” darbības tiesisko reglamentēšanu var nosacīti iedalīt divās lielās grupās: uzņēmējdarbību reglamentējošos tiesiskajos regulējumos un pārtikas produktu ražojošo uzņēmumu reglamentējošos regulējumos.

Uzņēmējdarbību Latvijā Republikā reglamentē šādi likumi:

- Komerclikums, kurā noteikti ar komersantu un tā veikto komercdarbību saistītie jēdzieni, nosacījumi un ierobežojumi, kā arī skaidro komersanta vai komercsabiedrības reģistrēšanas kārtību komercreģistrā;²

---

¹ “Ādažu Čipsu” kartupeļu čipsu ražošanā izmanto tikai saulespuķu eļļu. “Ādažu Čipsu” zīmola produkcijas mājaslapa. [tiešsaiste] -[skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: <http://cipsi.lv/jaunumi/adazu-cipsu-kartupelu-cipsu-razosana-izmanto-tikai-saulespuku-ellu/>

² LR likums Komerclikums [tiešsaiste]. Likumi.lv. [tiešsaiste] - [skatīts 2019.g. 16. maijā]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

- Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums, kurā noteikta uzņēmumu gada pārskatu veidošanas un iesniegšanas kārtība;¹
- Darba aizsardzības likums, kura mērķis ir nodrošināt darba drošību un veselības aizsardzību darbā, nosakot darba devēju, nodarbināto un viņu pārstāvju, kā arī valsts institūciju pienākumus, tiesības un savstarpējās attiecības darba aizsardzībā;²
- Darba likums, kas reglamentē darba tiesiskās attiecības starp darba devēju un darbiniekiem;³
- Likums par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām, kas nosaka obligātās apdrošināšanas organizēšanu, līdzekļu veidošanas un izlietošanas kārtību, iesaistīto personu un institūciju tiesības un pienākumus;⁴
- Likums par nodokļiem un nodevām, kurā noteikti nodokļu un nodevu veidi, reglamentēta to noteikšanas, iekasēšanas un piedzīšanas kārtība;⁵
- Maksātnespējas likums, kura mērķis ir veicināt maksātnespējas subjekta maksātnespējas atjaunošanu un aizsargāt kreditoru kopuma intereses parādnieka ierobežotas maksātnespējas vai maksātnespējas gadījumā;⁶
- Preču un pakalpojumu drošuma likums, kura mērķis ir panākt drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu preču ražošanu, laišanu apgrozībā un pakalpojumu sniegšanu;⁷
- Konkurences likums, kura uzdevums ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt vienlīdzīgu konkurenci sabiedrības interesēs, ierobežot tirgus koncentrāciju;⁸

Pārtikas ražošanu Latvijas Republikā reglamentē:

- Pārtikas aprites uzraudzības likums, kura mērķis ir nodrošināt kvalitatīvas un cilvēka veselībai, dzīvībai un videi nekaitīgas pārtikas apriti, novēršot risku, veicinot tirdzniecību un aizsargājot patērētāju intereses.⁹

¹ Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums.Likumi.lv [tiešsaite] -[skatīts 2019.g. 16. maijā].

Pieejams:

<https://likumi.lv/ta/id/277779-gada-parskatu-un-konsolideto-gada-parskatu-likums>

² LR likums Darba aizsardzības likums Likumi.lv. [tiešsaite]- [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<http://likumi.lv/doc.php?id=26020>

³ Darba likums. Likumi.lv. [tiešsaite]-[skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=26019>

⁴ Par valsts sociālo apdrošināšanu. Likumi.lv. [tiešsaite]-[skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=45466>

⁵ Par nodokļiem un nodevām. [tiešsaite] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=33946>

⁶ Maksātnespējas likums. [tiešsaite] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=214590>

⁷ Preču un pakalpojumu drošuma likums. [tiešsaite] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=87664>

⁸ Konkurences likums. [tiešsaite] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=54890>

⁹ Pārtikas aprites uzraudzības likums. [tiešsaite] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams:

<https://likumi.lv/doc.php?id=47184>

- Ministru kabineta noteikumi Nr.104 Pārtikas uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas kārtība;¹
- Ministru kabineta noteikumi Nr.1083 Kārtība, kādā veicama samaksa par Pārtikas un veterinārā dienesta valsts uzraudzības un kontroles darbībām un maksas pakalpojumiem;²
- Ministru kabineta noteikumi Nr.115 Prasības fasētas pārtikas marķējumam;³
- Ministru kabineta noteikumi Nr.671 Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība;⁴
- Ministru kabineta noteikumi Nr.545 Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā;⁵
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem⁶
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par pārtikas produktu higiēnu;⁷

---

¹ Pārtikas uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas kārtība. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=205251&search=on>

² Kārtība, kādā veicama samaksa par Pārtikas un veterinārā dienesta valsts uzraudzības un kontroles darbībām un maksas pakalpojumiem. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=260831>

³ Prasības fasētas pārtikas marķējumam. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/272619-prasibas-fasetas-partikas-markejumam>

⁴ Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/295109-dzerama-udens-obligatas-nekaitiguma-un-kvalitates-prasibas-monitoringa-un-kontroles-kartiba>

⁵ Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/276821>

⁶ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1169/2011. [tiešsaiste] Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis. [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32011R1169>

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004. [tiešsaiste] Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis. [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004R0852:LV:HTML>

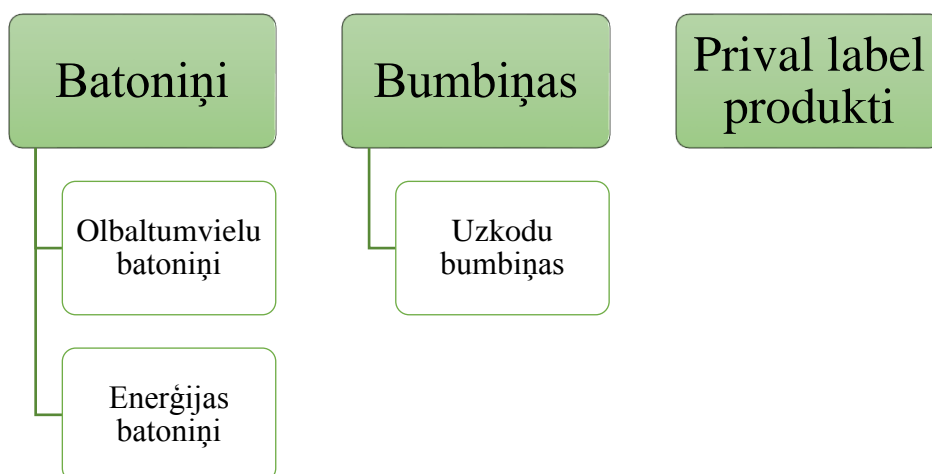
4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS RAKSTUROJUMS, PRODUKTI

4.1. Uzņēmumu produktu raksturojums

Uzņēmuma SIA “Good Production” ražotā produkcija ir augu izcelsmes uzkodas, kuras ir gatavas lietošanai uzreiz. Uzņēmuma ražotās uzkodas ir ražotas no dabīgām, ikvienam patērētājam saprotamām sastāvdaļām. Ražošanā netiek izmantoti dzīvnieku izcelsmes produkti un blakusprodukti, tajā skaitā arī piena produkti, kas nodrošinās to, ka uzkodas droši varēs lietot arī cilvēki ar laktozes alerģiju vai nepanesamību. Uzkodas būs piemērotas gan veģetāriešiem, gan vegāniem. Ņemot vērā, ka uzkodas nebūs pārklātas ar šokolādes vai kāda cita veida glazūru, tās būs piemērotas līdzņemšanai mugursomā arī aktīviem cilvēkiem.

Pateicoties tam, ka visām uzkodām būs pievienots augu izcelsmes olbaltumvielu pulveris, uzkodas tiks pozicionētas kā produkts ar paaugstinātu olbaltumvielu saturu. Kā autors minēja 1. nodaļā, olbaltumvielas ir svarīga uzturviela cilvēka dzīvības funkcijām un labsajūtai.

“SIA Goods Production” uzņēmuma ražotā produkcija dalīsies divos blokos – uz kodu batoniņi un uz kodu bumbiņas. Uz kodu batoniņi savā starpā dalīsies vēl divās grupās – enerģijas batoniņi (ar pievienotu cukuru) un olbaltumvielu batoniņi. Tāpat autors plāno sadarboties ar privāto brendu jeb “privat label” klientiem un izstrādāt citus uz kodu veidus un receptūras pēc pieprasījuma. “SIA Goods Production” uzņēmuma ražotās produkcijas shematiskais attēlojums parādīts 4.1. attēlā.

4.1.att. SIA “Goods Production” uzņēmuma ražotā produkcija ¹

Batoniņiem būs uz kodu batoniņiem raksturīga taisnstūra forma (2-3cm*12-13cm), kas parādīta 4.2. attēlā.

¹ Autora veidots attēls

4.2.att. Vizuāls attēlojums uzņēmumā ražotiem uz kodu batoniņiem¹

Olbaltumvielu batoniņu sastāvā būs pievienots augu izcelsmes olbaltumvielu pulveris (rīsu vai sojas), kas nodrošinās to, ka batoniņu sastāva būs 15% olbaltumvielu. Batoniņu masa 35-50g, atkarībā no veida. Olbaltumvielu batoniņu sastāvā būs tādas izejvielas kā :

- Dateles (nodrošina saldo garšu bez pievienota cukura);
- Banāni (nodrošina tekstūru un garšu);
- Rīsu vai sojas olbaltumvielu pulveris (nodrošina tekstūru un uzturvērtību);
- Dažādas sēkliņas (nodrošina tekstūru un uzturvērtību)
- Dažādas piedevas atkarībā no garšas

Kopumā olbaltumvielu batoniņiem ir paraudzētas 4 garšas jeb veidi, kas parādīti 4.3. diagrammā.

4.3.att. Olbaltumvielu batoniņu garšas²

¹ Uz kodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: https://www.google.com/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj34ZPBg_DhAhXomIsKHUmpCAAQjRx6BAgBEAU&url=https%3A%2F%2Fwww.fotolia.com%2Fid%2F241546575&psig=AOvVaw2NYeZVNKL6noerpfpBL6ZK&ust=1556446019166457

² Autora veidots attēls

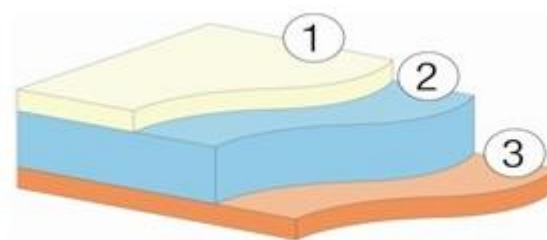
Energijas batoniņu raksturīgs ir tas, ka tie sastāv no gandrīz tādām pašām izejvielām kā Olbaltumvielu batoniņi (atkarībā no garšas), taču to sastāvā būs pievienots arī cukurs. Cukura ķīmiskais nosaukums ir saharoze. Saharoze ir ogļhidrāts, kas organismā ātri pārstrādājas par glikozi. Glikoze savukārt ātri uzsūcas un nodrošina ātru enerģiju.¹ Energijas batoniņš ir lieliska uzskoda, kad nepieciešama enerģija – darba dienas beigās pie kafijas vai tējas, pirms trenāžieru zāles, fizisko aktivitāšu laikā vai jebkurā brīdī, kad nepieciešama enerģija. Energijas batoniņiem autors ir paredzējis 3 garšas. Garšas tika radītas vadoties no situācijām, kādās batoniņu paredzēts lietot – tas ir lielisks aizvietotājs konfektēm vai saldai šokolādes tāfelītei pie tējas vai kafijas, taču ir ne tikai enerģijas avots, bet arī lielisks uzturvielu avots. Energijas batoniņu garšas parādītas 4.4 diagrammā.

4.4.att. Energijas batoniņu garšas²

Primārais batoniņu iepakojums būs BOPP (*bi-orientepolypropilen*) plēvē – metālisks alumīnija plēves slānis starp polipropilēna slāni. Iepakošanas plēves shematiskais zīmējums parādīts 4.5. attēlā.

1. Apdrukājama, aizkausējama polipropilēna kārtā
2. Alumīnija kārtā
3. Droša saskarei ar pārtiku, aizkausējama polipropilēna kārtā

4.5.att. Batoniņu iepakojšanas BOPP plēves slāņu attēlojums³

¹ Cēdere D., Logins L. *Organiskā ķīmija ar ievirzi bioķīmijā*. Rīga, Zvaigzne ABC, 1996 g. 123. lpp (385)

² Autora veidots attēls

³ Uzskodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: http://alupolfilms.eu/BOPP_Polypropylene_alupol_films_bopp_opp

Šis iepakojuma veids ir izvēlēts baltoties uz materiālu īpašībām – alumīnija slānis palīdz saglabāt produkta svaigumu tā ierobežotās caurlaidības dēļ, bet polipropilēns ir drošs saskarē ar pārtiku, elastīgs, apdrukājams materiāls, kuru ir viegli sakausēt, ar iepakojuma iekārtu palīdzību. Paredzamais plēves biežums ir 40-50 mikroni. Iepakojuma veids, ko autors ir izvēlējis ir *flow-pack* iepakojums, kas ir diezgan izplatīts individuālas produktu iepakojuma veids. 4.6. attēlā ir parādīts batoniņu primārā iepakojuma veids. Ņemot vērā iepakojuma veidu un batoniņu sastāva īpašības, produkta derīguma termiņš tiek noteikts 12 mēneši jeb 360 dienas.

4.6.att. Batoniņu primārā iepakojuma attēls – flow-pack ¹

Batoniņu sekundārais iepakojums būs kartona displeji, katrā pa 24 batoniņiem. Kartona displeji ir ērts veids kā izrādīt produktu stendā vai veikalā, tas vienlaicīgi kalpo arī kā reklāmas materiāls, jo nodrošina salīdzinoši lielu apdrukamas laukumu. 4.7. attēlā ir parādīts batoniņu sekundārā iepakojuma veids.

4.7.att. Batoniņu sekundārā iepakojuma attēls – kartona displejs ²

¹ Batoniņu primārā iepakojuma attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.dansr.com/vandoren/resources/four-things-you-should-know-about-the-vandoren-flow-pack>

² Batoniņu sekundārā iepakojuma attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: https://www.alibaba.com/product-detail/Custom-Printing-Paper-Cardboard-Counter-Display_60773808720.html

Uzkodu bumbiņas ir produkts, kas ir konceptuāli līdzīgs uz kodu batoniņiem, taču tam ir apaļa lodes forma. Vizuāls produkta attēlojums parādīts 4.5 attēlā.

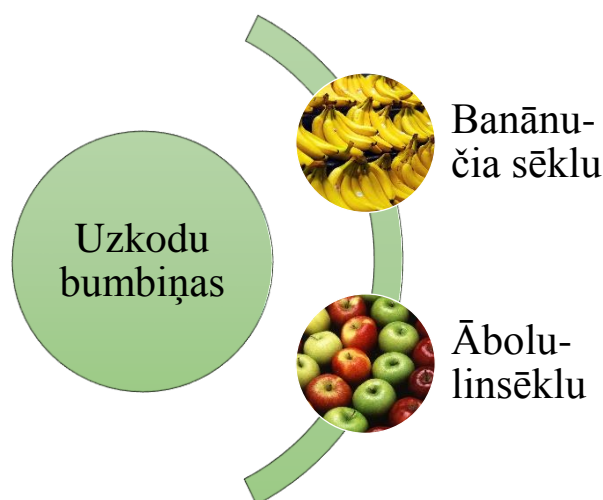

4.8.att. Vizuāls attēlojums uzņēmumā ražotām uz kodu bumbiņām¹

Uzkodas forma nodrošina to, ka produktu ir viegli ēst pa ceļam. Bumbiņu ir vienkārši iemest mutē un turpināt savas gaitas. Produkts ir paredzēts steidzīgiem cilvēkiem, kas savu ikdienu pavada pilsētas vidē. Uz kodu bumbiņas ir lielisks brokastu aizstājējs. Tas ir enerģijas, olbaltumvielu un nepiesātināto taukskābju un šķiedrvielu avots. Bumbiņas saturēs vairāk riekstu un sēklu, kas nodrošina lielāku kaloritāti jeb enerģijas daudzumu, kā arī nodrošina ilgāku sāta sajūtu. Darba autors ir paredzējis ka uz kodu bumbiņām sākotnēji būs 2 dažādas garšas jeb veidi, kas parādīti 4.9. diagrammā.

---

¹ Uz kodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]- [skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.healthymummy.com/recipe/breakfast-bliss-balls/&url=https%3A%2F%2Fwww.fotolia.com%2Fid%2F241546575&psig=AOvVaw2NYeZVNKL6noerpfpBL6ZK&ust=1556446019166457>

4.9.att. Uzkodu bumbiņu garšas¹

Uzkodu bumbiņu primārais iepakojums būs atšķirīgs no batoniņu iepakojuma. Uzkodu bumbiņu iepakojums būs izgatavots no BOPP materiāla, ko autors aprakstīja iepriekš, izgatavotas stāv-paciņas ar iespēju atkārtoti tās atvērt un aizvērts (*zip-up stand-up pouch*). Uzkodu bumbiņu primārā iepakojuma paraugs parādīts 4.10. attēlā.

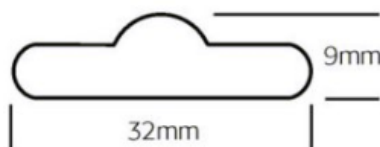

4.10.att. Bumbiņu primārā iepakojuma attēls – stand-up pouch²

Autors izvēlējies šo iepakojuma veidu, jo maisiņš var būt atvērts un aizvērts atkārtoti. Ņemot vērā, ka vienā maisiņā būs 4 bumbiņas, iepakojums ļauj paņemt tikai vienu un aiztaisīt iepakojumu līdz nākošai lietošanas reizei. Maisiņi veidoti no plastiska materiāla, tāpēc autors maisiņa augšdaļā ir paredzējis veidot *euro slot hole* atveri, kas paredzēta produkta iepakojumu karināšanai speciāli tam paredzētos standos. Speciālās atveres forma parādīta 4.11. attēlā.

¹ Autora veidots attēls

² Bumbiņu primārā iepakojuma attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <http://www.tenkapack.com/stand-up-pouches/>

4.11.att. *Euro slot hole* formas vizualizācija¹

Balstoties uz to, ka iepakojums pats par sevi ar stāvēt veikalu plauktā vai ir karinām speciālos stendos, kartona displejs kā sekundārais iepakojums šim produktu veidam nav paredzēts. Tā vietā kā sekundārais iepakojums tiks izmantotas kartona kastes, kuru pamata funkcija ir transportēšana un primārā iepakojuma pasargāšana no ārējās vides ietekmes.

Informācija uz iepakojuma tiks atspoguļota atbilstoši MK Noteikumiem Nr. 115 par prasībām fasētas pārtikas marķējumam un Eiropas Parlamenta un padomes regulai Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem:

- Preces tirdzniecības nosaukums;
- Pārtikas produktu pasniegšanas veidu, jo īpaši to formu, izskatu vai iepakojumu, izmantojamiem iepakošanas materiāliem;
- Preces sastāvdaļu procentuālais daudzums (ja tas nepieciešams)
- Neto masa vai tilpums;
- Derīguma termiņš;
- Atbildīgā pārtikas uzņēmuma nosaukums un adrese;
- Preces izcelsmes valsts vai vieta, ja tās trūkuma dēļ var tikt maldināts patērētājs;
- Preces lietošanas vai uzglabāšanas noteikumi;
- Enerģētiskā un uzturvērtība;²

Produktu vai pakalpojumu kvalitāte ir produktu atbilstība klientu prasībām. Kvalitātes vadība uzņēmumā nepieciešama, lai nodrošinātu nemainīgu produktu vai pakalpojumu atbilstību klientu vēlmēm, tirgus vajadzībām vai likumdošanai.³ Savukārt kvalitātes vadības sistēma ir vadības metode informēt darbiniekus par to, kas nepieciešams, lai iegūtu vēlamu produktu vai pakalpojumu kvalitāti un ietekmēt darbinieku rīcību pabeigt uzdevumus atbilstoši kvalitātes specifikācijām.⁴ Ar uzņēmuma SIA “Good Production” kvalitātes sistēmu vadību

¹ Euro slot hole attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.display-stands-uk.com/contents/en-uk/p676.html>

² Eiropas Parlamenta un padomes regulai Nr. 1169/2011. [tiešsaiste]- [skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj/?locale=LV>

³ **Omachonu V.K., Ross J.E.** *Principles of Total Quality*. Third edition. CRC Press, London. 2004, 98.lpp

⁴ **Oakland J.S.** *Total Quality Management and Operational Excellence*. 4th edition. Routledge, 2014. 15. lpp

sākotnēji būs atbildīga uzņēmuma vadība un ražošanas speciālisti (tehnologi), bet vēlāk, kad komandai pievienosies kvalitātes speciālists, tā būs viņa tieša atbildība. Darba autors ir paredzējis, ka uzņēmums ieviesīs paškontroles sistēmu – HACCP pārtikas uzņēmuma paškontroles sistēma, drošas un nekaitīgas pārtikas aprītei, kura iekļauj sevī katra pārtikas aprites posma uzraudzību un analīzi, nosaka posmus pārtikas aprītē, kuri ir kritiski (bīstami) pārtikas drošībai un nekaitīgumam un ievieš efektīvas kontroles un uzraudzības procedūras šajos posmos. HACCP (*Hazard Analyses and Critical Control Points*) ir angļu vārdu saīsinājums, kas tulkojumā nozīmē: Bīstamību analīze un kritiskie kontroles punkti. Pasaules praksē pārtikas drošuma jautājumu risināšanā izmanto sistēmas pieeju, kad tiek noteiktas pamatprasības vai principi pārtikas produktu nekaitīguma nodrošināšanai. Šī sistēma tika radīta speciāli pārtikas uzņēmumiem. Tās pamatā ir Laba higiēnas un Laba ražošanas prakse. HACCP mērķis ir nodrošināt pārtikas nekaitīgumu (drošumu) un kvalitāti. HACCP sistēmas ieviešana ļauj samazināt izmaksas preventīviem pasākumiem, kurus jāveic lai saglabātu gala produkta drošumu, to skaitā arī izdevumus vides un produktu laboratoriskajiem izmeklējumiem.¹

Lai nodrošinātu atbilstoša produkta ražošanu un vieglāku klientu piesaisti, darba autors ir paredzējis, ka uzņēmums tiks sertificēts pēc BRC (British Retail Consortium - Lielbritānijas mazumtirdzniecības apvienība) standarta. Sertifikācija atbilstoši šim standartam apliecina uzņēmuma atbilstību šādām kvalitātes sistēmām: HACCP (riska analīze kritiskajos kontroles punktos), labas ražošanas praksei, labas higiēnas praksei, labai laboratoriskai praksei. Tāpat tā palīdz pārtikas mazumtirgotājiem, ražotājiem un zīmolu īpašniekiem izpildīt likumdošanas saistības BRC standarts ir Starptautiskās Pārtikas Drošības Iniciatīvas grupas (GFSI) atzīts, un jo īpaši attiecas uz uzņēmumiem, kas piedalās pārtikas produktu aprītē pasaules tirgū neatkarīgi no produkta izcelsmes valsts².

Katrs uzņēmums pats izvēlas kādos veidos izplatīt savu produkciju un nodrošināt peļņu. Uzņēmuma SIA “Good Production” ražotā produkcija tiks izplatīta trīs ceļos:

- Vairumtirdzniecība
- Mazumtirdzniecība
- Eksports

---

¹ Paškontroles sistēma uzņēmumā. Zemkopības Ministrija mājaslapa. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/paskontroles-sistema-uznemuma?id=7425#jump>

² BRC globālais standarts drošai pārtikai. BMTrada mājaslapa. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://bmtrada.lv/brc-globalais-standarts-drosai-partikai/>

Vairumtirdzniecība ir preču pārdošana lielos daudzumos un par zemām cenām, ko mazumtirgotāji parasti tālāk pārdod ar peļņu.¹ Vairumtirdzniecība ir lielisks veids kā vienā piegājienā pārdot lielu preču skaitu kādam iepircējam. Latvijā ir vairāki uzņēmumi (SIA “EUGESTA un Partneri”, SIA “BALSTOR”, SIA “Koenig”)², kas nodarbojas ar vairumtirdzniecību, iepērkot preces no ražotājiem un tālāk tās piedāvā citiem uzņēmumiem vai veikalu tīkliem. Šāds tirdzniecības modelis ir ļoti izdevīgs mazajiem ražošanas uzņēmumiem kā SIA “Good Production”, jo tas ļauj uzņēmuma produkcijai nokļūt lielo veikalu plauktos, bet tajā pašā laikā nav jāslēdz ne vienmēr godīgie līgumi ar lielajiem ķēdes mazumtirgotājiem. Darba autors plāno ka uzņēmums slēgs līgumu ar vienu vai vairākiem pārtikas vairumtirgotājiem.

Mazumtirdzniecība ir tautsaimniecības nozare, kas nodarbojas ar preču pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu patērētājiem, lai apmierinātu viņu personiskās, ģimenes vajadzības. Mazumtirdzniecība notiek dažāda lieluma veikalos, atklātos tirgos u. c., kur preces nonāk tieši no ražotājiem vai arī ar vairumtirdzniecības starpniecību.³ Uzņēmuma produkcija tiks pārdota dažāda veida tirdziņos un pārtikas izstādēs pa tiešo uzskodu gala patērētājiem. Darba autors plāno, ka šādā veidā neizdosies realizēt lielus produkcijas apjomus, taču piedalīšanās tirdziņos ir būtiska produkta popularizēšanas metode.

Eksports ir kādas zemes saražoto preču pārdošana citā valstī tiešu darījumu veidā, kā arī izmantojot starpniecības firmas.⁴ Eksports tāpat kā vairumtirdzniecība ļauj realizēt lielu preču daudzumu vienā piegājienā, jo ārvalstu klienti nav ieinteresēti vest preces no citas valsts nelielā apjomā. Darba autors plāno, ka uzņēmums SIA “Good Production” savu produkciju eksportēs uz Lietuvu, Igauniju, Lielbritāniju, Krieviju un iespējams citām valstīm. Eksportēšanas nosacījumi ES teritorijā ir labvēlīgi, jo uzņēmumam nav jāiekasē PVN, kā tas ir jādara pārdodot preces savā valstī.⁵

---

¹ Vairumtirdzniecība. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:

<http://termini.lza.lv/term.php?term=vairumtirdzniec%C4%ABba&list=vairumtirdzniec%C4%ABba&lang=LV>

² Pārtikas vairumtirdzniecība. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.firmas.lv/lbgpp/2017/raksti/1000000440516>

³ Mazumtirdzniecība. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:

<http://termini.lza.lv/term.php?term=mazumtirdzniec%C4%ABba&list=mazumtirdzniec%C4%ABba&lang=LV>

⁴ Eksports. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <http://termini.lza.lv/term.php?term=eksports&list=eksports&lang=LV>

⁵ Pārrobežu PVN. Eiropas Savienības mājaslapa [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/cross-border-vat/index_lv.htm#withintheuseofgoodsanotherbusiness

Preces cena ir produkta vērtība naudas izteiksmē. Cenu veido iekšējie un ārējie faktori. Pie iekšējiem faktoriem pieder: uzņēmuma mērķi, izmaksas, mārketinga stratēģija un citi. Pie faktoriem ārējiem pieder: tirgus, pieprasījuma elastīgums, likumdošana un citi.

SIA “Good Production” produkta pašizmaksa sastāv no mainīgām un fiksētām izmaksām, Mainīgās izmaksas veido izejvielas, izejmateriāli un palīgmateriāli, kas nepieciešami, lai saražotu vienu vienību. Fiksētās izmaksas aprēķinātas 5 gadu (projekta plānošanas laikam) periodam. Autors to ir darījis ar mērķi saglabāt klientu cenu vienmērīgu pirmajā uzņēmuma darbības laikā. Produktu pašizmaksas aprēķins attēlots 4.1. tabulā.

4.1.tabula

SIA “Good Production” ražotās produkcijas pašizmaksa¹

Produkta veids	Produkta svars, kg	Izejvielu izmaksas	Fiksētās izmaksas	Vienas vienības pašizmaksa
OBV batoniņš Ogu	0,050	€0,17	€0,49	€0,66
OBV batoniņš Banānu	0,050	€0,18	€0,49	€0,67
OBV batoniņš Riekstu	0,050	€0,22	€0,49	€0,71
OBV batoniņš Zemesriekst./žeļejas	0,050	€0,19	€0,49	€0,68
Energy batoniņš Šokolāde	0,050	€0,14	€0,49	€0,63
Energy batoniņš Karamele	0,050	€0,17	€0,49	€0,65
Energy batoniņš Cepumu	0,050	€0,17	€0,49	€0,66
Bumbiņas Ābolu	0,100	€0,51	€0,49	€1,00
Bumbiņas Banānu	0,100	€0,49	€0,49	€0,98

Uzņēmuma SIA “Good Production” cenu politika tiek veidota balstoties uz preču ražošanas izmaksām un produkcijas tirdzniecības kanāliem. Produktu cenas tiek veidotas sekojošā veidā: batoniņu pašizmaksai tiek uzlikts 20% uzcenojums, bet bumbiņām 30% uzcenojums, balstoties uz to, ka produkts ir unikāls un tirgū nav daudz aizstājēju. Šai summai tiek pievienots papildus koeficients 1,05 jeb 5%, ko autors ir paredzējis transporta izmaksām. Autors ir plānojis, ka lielākā daļa vairumtirdzniecības un eksporta klientu izmantos savu transportu, lai uzkrātu produkciju, taču, ja prece tiks realizēta tirdziņos un izstādē, transporta koeficients nosegs loģistikas izmaksas. **Vienas vienības ražošanas pašizmaksa + ražotāja uzcenojuma + transporta koef. = preces pamata cena.** No preces pamata cenas tālāk tiek atvasinātas eksporta, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības cenas. Eksporta cena ir viszemākā, lai veicinātu ārvalstu klientu interesi par produktiem, darba autors noteicis, ka

¹ Autora veidota tabula

eksporta cenas uzcelojums būs no 15-29% batoniņiem un 32-35% uz kodu bumbiņām no pamata cenas. Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības cenas tiek rēķinātas ar un bez PVN. Preču uzcelojums tiek rēķināts cenai bez PVN. Vairumtirdzniecības cenu uzcelojums ir 34-44% batoniņiem un 43-46% bumbiņām un mazumtirdzniecības attiecīgi – 52-71% un 58-61%. Mazumtirdzniecības cenas kā pieņemts ir visaugstākās, taču uzņēmuma vadība varēs dot klientiem atlaides, ja būs tāda nepieciešamība. Visas atlaides tiks rēķinātas izejot no Pamata cenas. Tādā veidā arī no atlaižu produktu tirdzniecības, uzņēmums saglabās peļņu par katru no batoniņiem. Tabulā 4.2. parādīta cenu veidošana SIA “Good Production” ražotiem produktiem.

SIA "Good Production" ražotās produkcijas cenas¹

Produkta veids	Vienas vienības ražošanas pašizmaksa	Uzcen.,	Transporta koef.	Pamata cena	EXP	EXP uzcen.	VTC	VTC ar PVN	VTC uzcen.	MTC	MTC ar PVN	MTC uzcen.
OBV batoniņš Ogu	€0,66	20%	1,05	€0,83	€1,03	24%	€1,15	€1,39	38%	€1,36	€1,65	64%
OBV batoniņš Banānu	€0,67	20%	1,05	€0,84	€1,03	22%	€1,15	€1,39	37%	€1,36	€1,65	62%
OBV batoniņš Riekstu	€0,71	20%	1,05	€0,90	€1,03	15%	€1,15	€1,39	28%	€1,36	€1,65	52%
OBV batoniņš Zemesriekst./želejas	€0,68	20%	1,05	€0,86	€1,03	20%	€1,15	€1,39	34%	€1,36	€1,65	59%
Energy batoniņš Šokolāde	€0,63	20%	1,05	€0,80	€1,03	29%	€1,15	€1,39	44%	€1,36	€1,65	71%
Energy batoniņš Karamele	€0,65	20%	1,05	€0,82	€1,03	25%	€1,15	€1,39	40%	€1,36	€1,65	65%
Energy batoniņš Cepumu	€0,66	20%	1,05	€0,83	€1,03	25%	€1,15	€1,39	39%	€1,36	€1,65	64%
Bumbiņas Ābolu	€1,00	30%	1,05	€1,36	€1,80	32%	€1,95	€2,36	43%	€2,15	€2,60	58%
Bumbiņas Banānu	€0,98	30%	1,05	€1,33	€1,80	35%	€1,95	€2,36	46%	€2,15	€2,60	61%

¹ Autora veidota tabula

4.2. Izejvielu un izejmateriālu īss raksturojums, piegādātāji

Izejvielas ir darbā rasts un pārveidots darba priekšmets, savukārt ar materiāliem resursiem saprot darba līdzekļu un darba resursu kopumu, ko izmanto ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, piemēram, izejvielas, pamatmateriālus, palīgmateriālus.¹ Par palīgmateriāliem sauc materiālus, kas veicina izstrādājumu izgatavošanu, — tos lieto ražošanas procesā, bet tie neietilpst vai tikai daļēji ietilpst gatavajos izstrādājumos. Īpašu materiālo resursu grupu veido kurināmais, siltuma un elektriskā enerģija jeb tā sauktie enerģētiskie resursi.²

Darba autors iedalījis visus ražošanai nepieciešamos materiālus četrās grupās:

- Izejvielas
- Izejmateriāli
- Palīgmateriāli
- Resursi

Izejvielas tiks iepirktas gan no vietējiem gan ārzemju piegādātājiem, balstoties uz paraugu kvalitāti un ražošanas testu rezultātiem. SIA “Good Production” izmantotās izejvielas apkopotas 4.3. tabulā.

Tabula 4.3.

SIA “Good Production” ražošanā izmantotās izejvielas³

Izejviela	Apraksts	Cena	Iespējamais piegādātājs
Žāvētas dateles	Žāvētas dateles, bez kauliņiem, kg	2,50 EUR/kg	SIA “Baltijas dehidrētie produkti”
Banāni svaigi	Svaigi banāni ar mizu, kg	0,35 EUR/kg	SIA “Sanitex”
Banānu čipsi	Žāvēts banānu šķēlītes, kg	3,00 EUR/kg	SIA “Baltijas dehidrētie produkti”
Auzas	Auzu pārslas, kg	0,70 EUR/kg	SIA “Dobeles dzirnavnieks”
Ābolu masa	Sasmalcinātu ābolu biezenis, kg	10,00 EUR/kg	SIA “Leipurin”

¹ Caurkubule Ž., Višņevska A. *Mārketinga pamati*. Rīga Merkūrijs, 2006. 175 lpp

² Materiālie resursi [tiešsaiste] Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm, [skatīts 2019.g. 29. aprīlī]. Pieejams: <http://termini.lza.lv/term.php?term=materi%C4%81lie%20resursi&list=materi%C4%81lie%20resursi&lang=L>

³ Autora veidota tabula

Rīsu proteīna pulveris	Rīsu proteīna izolāts, kg	4,00 EUR/kg	SIA "Leipurin"
Sojas proteīna pulveris	Kaltētu sojas pupiņu proteīna izolāts, kg;	2,00 EUR/kg	SIA "Leipurin"
Kokosriekstu skaidiņas	Sasmalcināts kokosrieksts, kg	1,80 EUR/kg	SIA "Lanordia"
Žāvētu ogu maisījums	Dažādu žāvētu ogu maisījums, kg	1,20 EUR/kg	SIA "Baltijas dehidrētie produkti"
Riekstu maisījums	Dažādu riekstu maisījums, kg	6,00 EUR/kg	SIA "Sanitex"
Saulespuķu sēklas	Lobītas saulespuķu sēklas, kg	1,20 EUR/kg	SIA "Sanitex"
Linsēklas	Linsēklas iepakojumos, kg	0,45 EUR/kg	SIA "Sanitex"
Čia sēklas	Čia sēklas iepakojumos, kg	0,65 EUR/kg	SIA "Sanitex"
Zemesriekstu sviests	Zemesriekstu sviests bez piedevām, kg	2,50 EUR/kg	SIA "Nuteko"
Alkalizēts kakao pulveris	Attaukots kako pulveris, kg	2,00 EUR/kg	SIA "Brenntag Latvia"
Karameles pulveris	Sīki sasmalcināta cukura karamele	5,00 EUR/kg	SIA "Brenntag Latvia"
Biskvīta cepumu pulveris	Sīki sasmalcināti cepumi, kg	3,00 EUR/kg	SIA "Brenntag Latvia"
Karameles aromāts	Šķidrums aromāts ar karameles smaržu, l	10,00 EUR/l	SIA "Brenntag Latvia"
Cepumu aromāts	Šķidrums aromāts ar cepumu smaržu, l	10,00 EUR/l	SIA "Brenntag Latvia"
Cukurs	Smalki granulēts cukurs, kg	0,55 EUR/kg	SIA "Sanitex"
Sāls	Smalki granulēts galda sāls, kg	0,12 EUR/kg	SIA "Latvijas Sāls Tirdzniecības Kompānija"

Izejmateriāli tiks iepirkti no vietējiem un ārzemju ražotājiem balstoties uz cenu aptaujas un iepakojšanas testu rezultātiem. SIA “Good Production” izmantotās izejmateriāli apkopoti 4.4. tabulā.

Tabula 4.4.

SIA “Good Production” ražošanā izmantotie izejmateriāli ¹

Izejmateriāls	Apraksts	Cena	Iespējamais piegādātājs
Batoniņu iepakojšanas plēve	40 mikronu BOPP apdrukāta iepakojšanas plēve, 6 krāsu apdruka, kg	17,00 EUR/kg	AS “Immer digital”
Bumbiņu stāvmaisiņi	40 mikronu BOPP stāvpaciņas ar zip-lock aizdari, 6 krāsu apdruka, gab	0,09 EUR/kg	SIA “Stora Enso Packaging”
Batoniņu displeji	Viena slāņa kartona displeji batoniņu iepakojšanai, 6 krāsu apdruka, gab	0,15 EUR/gab	SIA “Stora Enso Packaging”
Kartona kastes transportēšanai	Gofrētas kartona kastes, neapdrukātas, gab	0,35 EUR/gab	SIA “Stora Enso Packaging”

Palīgmateriāli tiks iepirkti balstoties uz cenu aptaujas rezultātiem. SIA “Good Production” izmantotie palīgmateriāli apkopoti 4.5. tabulā.

Tabula 4.5.

SIA “Good Production” ražošanā izmantotie palīgmateriāli ²

Palīgmateriāls	Apraksts	Cena	Iespējamais piegādātājs
Etīketes-uzlīmes	Baltas papīra etīketes-uzlīmes, produkcijas kastu marķēšanai, 4,5 cm, gabalos;	0,02 EUR/gab	SIA “Multipack”

¹ Autora veidota tabula

² Autora veidota tabula

Līmlente	Brūna līmlente, kastu aizlīmēšanai, ruļļos;	0,70 EUR/gab	SIA "Multipack"
Palešu plēve	15 mikronu stretch plēve piemērota palešu aptīšanai ar rokām, ruļļos;	1,85 EUR/kg	SIA "Multipack"
Koka paletes	2. šķiras koka Eiropaletes 80x120 cm;	5,70 EUR/gab	SIA "KRONUS"

Energoresursi nodrošinās ražotnei nepieciešamos resursus, lai ražošanas iekārtas darbotos un produkts tiktu saražots. SIA "Good Production" izmantotie energoresursi apkopoti 4.6. tabulā.

Tabula 4.6.

SIA "Good Production" ražošanā izmantotie energoresursi¹

Energoresurss	Apraksts	Cena, mēnesī
Elektrība	Ražošanas iekārtu darbībai un ofisa vajadzībām;	250 EUR
Ūdens, kanalizācija	Ražošanas procesa un ofisa vajadzībām;	100 EUR
Apkure	Aukstajos mēnešos ražošanas telpu un ofisu telpu apsildīšanai;	Oktobris, novembris, marts – 200 EUR Decembris, janvāris februāris – 300 EUR

¹ Autora veidota tabula

5. MĀRKETINGS

Mārketingš ir vadības process, kurš atbild par patērētāja prasību identificēšanu, paredzēšanu, un apmierināšanu. Tāpat marketinga jēdzienu var definēt kā plānošanas, cenas politikas, izplatīšanas un idejas izpildes procesu, kas vērsts uz individuālu un organizatorisku mērķu apmierināšanu.¹ Mārketingš ir uzņēmuma darbības stratēģiskās plānošanas pamatā. Uzņēmuma valde izstrādā vai apstiprina mārketinga stratēģiju, kas ir tendēta uz uzņēmuma izaugsmi un attīstību.

SIA “Good Production” uzņēmuma mārketinga stratēģiju izstrādās uzņēmuma valde. Sadarbībā ar mārketinga speciālistu, šī stratēģija tiks ieviesta un tālāk realizēta uzņēmuma darbībā. Mārketinga plāna izstrāde, vadīšana un savlaicīga izpilde ir galvenie rīki stratēģijas mērķu sasniegšanai.

5.1. Uzņēmuma pakalpojumu būtiskāko noieta tirgu izpēte

Noieta tirgu apzināšana un tirgus segmentēšana ir svarīgas tirgus analīzes daļas. Tirgus segmentēšana nozīmē tā dalīšanu patērētāju grupās ar līdzīgām vajadzībām un šo vajadzību apmierināšanu ar marketinga palīdzību.²

Sākotnējā uzņēmuma attīstības fāzē uzņēmuma plānotais noieta tirgus ir Latvijas teritorija. Darba autors pieņem, ka sākotnēji jaunam uzņēmumam būs vieglāk piesaistīt vietējo patērētāju interesi. Balsoties uz Centrālās Statistikas pārvaldes publicētiem pārskatiem, Pārējo citur neklasificētu pārtikas produktu (NACE C1089) ražošanas uzņēmumu skaits Latvijā ir pieaudzis pēdējo 5 gadu laikā. 5.1.tabulā apkopoti pieejamie dati par NACE C1089 klasificēto uzņēmumu skaitu Latvijā.

Tabula 5.1.

Ekonomiski aktīvas komercsabiedrības Latvijā NACE C1089 grupā no 2013. līdz 2018. gadam³

Gads	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Komercsabiedrību skaits	29	37	45	49	41	49

Šie datu liek secināts, ka uzņēmumu skaits, kas nodarbojas ar Pārējo citur neklasificētu pārtikas produktu realizāciju skaits pēdējo 5 gadu laikā ir pieaudzis par gandrīz par 70%.

¹ Kotler P., Armstrong G., *Principles of marketing*. Newyork, Pearson 17th ed., 2017.736 p

² Turpat

³ Autora veidot tabula no Centrālās Statistikas pārvaldes publicētiem datiem. [tiešsaiste].[Skatīts 2019.gada 16. maijā] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzn/uzn__inovac/ING010.px

Vēlāk, kad uzņēmuma ražotne būs izgājusi BRC sertifikācijas procesu, plānots produkciju izplatīt arī eksporta tirgos – Lietuvā, Igaunijā, Vācijā, Krievijā u.c. Balsoties uz Centrālās Statistikas pārvaldes publicētiem pārskatiem, eksporta apjoms pārstrādātām pārtikas precēm un dzērieniem, galvenokārt mājsaimniecību patēriņam pēdējo 5 gadu laikā ir pieaudzis vairāk kā par 25%. 5.2.tabulā apkopoti pieejamie dati par eksporta apjoms pārstrādātām pārtikas precēm un dzērieniem, galvenokārt mājsaimniecību patēriņam pēdējo 5 gadu laikā.

Tabula 5.2.

Eksporta apjoms pārstrādātām pārtikas precēm un dzērieniem, galvenokārt mājsaimniecību patēriņam no 2013. līdz 2018. gadam, tūks. EUR¹

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Eksports, tūks. EUR	1 033 941	1 013 953	861 809	924 028	1 211 486	1 279 809

Tabulā parādītie sdati skaidri apliecina, ka eksporta apjoms Latvijā pieaug, kas nozīmē, ka pasaulē pēc Latvijā ražotām precēm ie pieprasījums.

5.2.Uzņēmuma klientu analīze

Viens no marketinga būtiskākajiem uzdevumiem ir produkta vai pakalpojuma klienta profila noteikšana, ņemot vērā ģeogrāfiskos, sociālos, demogrāfijas un citus faktorus.² Ņemot vērā, ka uzņēmums precī izplatīs gan pa tiešu gala patērētājam (mazumtirdzniecības ceļā), gan ar starpniekiem (vairumtirdzniecības ceļā), darba autors izdala divu veidu uzņēmuma klientus.

Gala patērētājs uzņēmuma produkciju varēs iegādāties tirdziņos, izstādēs vai no kāda mazumtirgotāja. Potenciālā gala patērētāja profila raksturojumi ir apkopoti 5.3. tabulā.

Tabula 5.3.

SIA “Good Production” potenciālā gala patērētāja profila raksturojums³

Pazīme	Raksturojums
Vecums	No 3 gadu vecuma līdz neierobežoti
Dzimums	Vīrieši un sievietes
Dzīvesvieta	Neierobežoti
Dzīves stils	Visu dzīves stilu piekritēji – arī veģetārieši un vegāni

¹ Autora veidot tabula no Centrālās Statistikas pārvaldes publicētiem datiem. [tiešsaiste].[Skatīts 2019.gada 16. maijā] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/1v/uzn/uzn__inovac/ING010.px/table/tableViewLayout1/

² **Cohen W.A.**, *The marketing plan*. USA, Wiley, 2006..17 lpp

³ Autora veidot tabula

Īpašas pazīmes	Cilvēki, ar piena alerģiju un nepanesamību; veselīga dzīvesveida piekritēji;
Izņēmumi	Cilvēki ar sojas vai riekstu alerģijām;

Otrs potenciālais SIA "Good Production" uzņēmuma klientu veids ir mazumtirgotāji un vairumtirgotāji. 5.4. tabulā autors ir apkopojis iespējamo klientu sarakstu, kuri būtu ieinteresēti izplatīt uzņēmuma produkciju, vadoties pēc to esošā produktu sortimenta.

Tabula 5.4.

SIA "Good Production" potenciālo klientu saraksts¹

Klienta nosaukums	Sadarbības motīvs
SIA "Koenig"	Plašs sadarbības partneru loks; paplašināt sortimentu
SIA "Sanitex"	Plašs sadarbības partneru loks; paplašināt sortimentu
SIA "Edyta"	Paplašināt sortimentu
SIA "EUGESTA un Partneri"	Plašs sadarbības partneru loks; paplašināt sortimentu
SIA "BALSTOR"	Plašs sadarbības partneru loks; paplašināt sortimentu

5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes

Konkurence tirgū ir sacensība starp diviem vai vairākiem dalībniekiem, kas sacenšas viena veida vai aizstājamu preču ražošanā vai realizācijā. Tā ir cīņa par pircēju, par noteicošo lomu tirgū, peļņu. Literatūrā vairākkārt apstiprināto apgalvojumu, konkurence nepastāv vai nu monopola apstākļos, vai gadījumos, ka tirgū ienāk pilnīgi jauns, līdz šim nebijis produkts vai pakalpojums.² Mūsdienu ekonomikā raksturīgāka ir pilnīga konkurence – stāvoklis, kad, tirgū vienā pakalpojumu vai produktu segmentā darbojas vairāki pārstāvji un neviens no tiem neatrodas privilēģētā stāvoklī salīdzinājumā ar jebkuru citu.³ Konkurences izpēte ir svarīgs tirgus analīzes solis, jo sniedz tiešu informāciju par citiem uzņēmumiem, kas darbojas tajā pašā tirgū. Veicot konkurentu analīzi ir jāņem vērē, ka ne visi uzņēmumi, kas darbojas tajā pašā tirgū ir konkurenti.

SIA "Good Production" ražotie produkti ir augu izcelsmes uzkodas ar paaugstinātu olbaltumvielu saturu, tas nozīmē, ka konkurenti ir uzņēmumi un to ražotā produkcija, kas klasificējas zem šāda apraksta. Ņemot vērā, ka lielākā daļa uz kodu, kas ir bagātinātas ar

¹ Autora veidot tabula

² **Condiff E.W., Still R.R., Govoni N.A.**, *Fundamentals of modern marketing*. London, Prentice-Hall, 1980. 123 p

³ Turpat

olbaltumvielām, kas ir sastopama šī brīža tirgū ir ražots izmantojot sūkalu (piena izcelsmes) olbaltumvielas, tās netiek pieskaitītas pie konkurentu saraksta, jo neatbilst gala patērētāja profila aprakstam. Tāpat sarakstā nav iekļauti šokolādes batoniņi un saldumi, jo tie nav uzskatāmi par veselīgu uzkodu salīdzinājumā ar SIA “Good Production” ražoto produkciju. Autors ir izšķīris vairākus kritērijus pēc kuriem SIA “Good Production” ražotā produkcija tiks salīdzināta ar konkurentu produkciju: svars, cena par vienību, preces pieejamība (kur produktu iespējams iegādāties, olbaltumvielu saturs uz 100g produkta un cukura saturs uz 100g produkta). 5.5. tabulā autors ir apkopojis uzņēmuma SIA “Good Production” galvenos konkurentus un kritērijus, pēc kuriem tie tiek vērtēti.

Tabula 5.5.

SIA “Good Production” konkurentu produktu analīze¹

Konkurenta preces nosaukums un attēls	Vienības svars, kg	Vienības cena	Olbaltumvielu saturs (uz 100g produkta)	Cukura saturs (uz 100g produkta)	Kur precī iespējams iegādāties
“Raw bite” uzkodu batoniņi (dažādas garšas) 	0,05	€ 1,50	12 g	27 g	Specializētā uztura veikalos
“Flapjack” uzkodu batoniņi (dažādas garšas) 	0,08	€ 1,20	7,4 g	28,5 g	“Rimi”; “Stockmann”; “Circle K”; “Narvessen”; dažādos interneta veikalos;
The Beginnings protein bar uzkodu batoniņi (dažādas garšas) 	0,04	€ 1,45	12 g	42 g	The Beginnings veikalos; “Narvessen”

¹ Autora veidot tabula

<p>SAN "Rawfusion" uzskodu batoniņš (dažādas garšas)</p> 	0,07	€ 2,70	22,8 g	24 g	Tikai TruFit.lv
<p>CHIMPANZEE "Organic Protein Bar" uzskodu batoniņš (dažādas garšas)</p> 	0,045	€ 1,80	30 g	32 g	Tikai TruFit.lv
<p>"Nakd" uzskodu batoniņš (dažādas garšas)</p> 	0,035	€ 1,20	8,6 g	47,4g	"Rimi"; "Circle K"; "Narvessen"; dažādos interneta veikalos
<p>"Nakd" uzskodu gabaliņi (dažādas garšas)</p> 	0,130	€ 4,35	8 g	44 g	"Rimi"; "Circle K"; "Narvessen"; dažādos interneta veikalos

Analizējot konkurentu attīstības perspektīvas tuvāko gadu laikā, autors secina, ka šis tirgus segments tuvāko gadu laikā noteikti attīstīsies. Kā jau autors minēja 1. nodaļā, pieprasījums pēc augu izcelsmes produktiem pēdējo gadu laikā ir strauji pieaudzis. Nav nekādu šaubu, ka arī tuvākajos gados cilvēku interese par šāda veida precēm tikai pieaugs. Autors prognozē, ka tuvākajā laikā tirgū parādīsies arī jauni konkurenti. Pastāv iespēja, ka tuvākajā laikā arī esošie konkurenti palielinās piedāvājamo produktu veidu un klāstu, tādā veidā ieņemot lielāku tirgus daļu.

Salīdzinot konkurentu produkciju ar SIA "Good Production" ražoto produkciju, autors izdala vairākus konkurentu produktu trūkumus: lielākā daļa konkurentu produkcijas satur lielu daudzumu pievienota cukura, vienības cenas ir salīdzinoši augstas, jo šobrīd tirgū nav pietiekami liels konkurentu skaits, uzkodās, kurās ir mazs cukura saturs, ir pievienoti mākslīgie cukura aizvietoņi – polioli- tā sauktie alkohola cukuri, kas negatīvi ietekmē zarnu trakta darbību un var izraisīt caureju. No otras puses autors pamana arī SIA "Good Production" produkcijas vājās puses attiecībā pret konkurentu produkciju: daļa konkurentu produkcijas ir lai pazīstama un plaši pieejama. Lai arī šāda prece ir nelielā apjomā un parasti neatrodas papildu izvietojumos, produkti ir pieejami veikalos "RIMI" un lielākajā daļā degvielas uzpildes stacijās.

5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze

Konkurences apstākļos produkta cena un kvalitāte ir svarīgi faktori. Lai arī cenai ir liela nozīme, tā ne vienmēr spēlē galveno lomu mirklī, kad pircējs izdara izvēli. Ja pircēja profils ir pareizi analizēts un definēts, cena nevar būt pārāk augsta.¹ SIA "Good Production" uzņēmuma produkcijas cenas ir tirgum atbilstošas. SIA "Good Production" uzņēmuma produkcijas cenas ir tirgum atbilstošas. Kamēr produkcija tirgū ir jaunums, un klients vēl nav iepazinis zīmolu, cenai jābūt konkurējošai. Taču ar laiku, kad pircēji jau zīmolu ir iepazinuši un pārzin preču kvalitāti, uzņēmumam ir iespēja spēlēties ar cenu politiku. Bieži vien patērētājam liekas, ka augstāka cena nozīmē labāku kvalitāti. Izmantojot smalku taktiku, uzņēmumi var dot patērētāja iespaidu par precī vēr pirms tas ir izdarījis savu izvēli, lai virzītu labvēlīgu ziņojuma interpretāciju. Tomēr šī taktika ne vienmēr var nostrādāt. Ja tirgū ir vairāki ziņojuma virzītāji, patērētājs var neuztvert ziņu.²

Kvalitāte ir preces vai pakalpojuma atbilstība pircēja gaidām. Produkta izstrādātājs precei var pievienot neskaitāmus atribūtus, kas it kā paaugstina preces vērtību, bet ja tas neatbilst pircēja vēlmēm, viņš nebūs apmierināts un nākamreiz pieņems lēmumu izvēlēties citu tirgū esošu preci. Darba autors uzskata, ka ļoti būtisks ir produkta pozicionējums. Svarīgi, lai pircējs jau pirms preces patērēšanas saprot ko no preces var sagaidīt. Vēl viens svarīgs faktors, kas nosaka vai patērētājs būs atkārtots pircējs ir kvalitātes nemainīgums. Lai pircējs nebūtu vilies vienai uz tai pašai precei jābūt vienāda pirmajā un pēdējā pirkuma reizē. To nodrošināt var ievērojot augstus kvalitātes standartus ražošanas procesā un piegādes ķēdes vadībā. SIA "Good Production" uzņēmuma ražotne tiks sertificēta pēc BRC standarta, kas ir starptautiski atzīts

---

¹ **Condif E.W., Still R.R., Govoni N.A.**, *Fundamentals of modern marketing*. London, Prentice-Hall, 1980. 190 p

² High Quality or Poor Value: When Do Consumers Make Different Conclusions about the Same Product? University of Chicago press majaslapa. [tiešsaite]-[skafīts 2019.g. 10. maijā]. Pieejams: <https://www.press.uchicago.edu/pressReleases/2012/October/1210Deval.html>

kvalitātes standarts. Liela daļa mazumtirgotāju (piemēram lielās veikalu ķēdes) strādā tikai ar tādiem piegādātājiem, kas ir sertificēti pēc šī standarta.

Stratēģiskās plānošanas viena no svarīgākajām sastāvdaļām ir SVID analīze. SVID analīze ir stipro un vājo pušu, kā arī iespēju un draudu apzināšana konkrēta uzņēmuma var produkta kontekstā.¹ SVID analīze dod iespēju uzņēmuma vadībai atklāt svarīgas uzņēmuma darbības nianšes, izmantot iespējas un mazināt identificētos draudus. Šī metode ļauj analizēt iekšējo un ārējo faktoru ietekmi uz uzņēmumu. Parasti SVID analīze tiek attēlota tabulā - tiek apkopotas uzņēmuma stiprās puses – tās uzņēmuma vai produkta raksturojuma īpašības, kas var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi, vājās puses – tās uzņēmuma vai produkta raksturojuma īpašības, kas var kavēt mērķa sasniegšanu, iespējas – tie ārējie faktori, kas var palīdzēt sasniegt mērķi, draudi – tie ārējie faktori, kas var kavēt mērķa sasniegšanu.² Uzņēmuma SIA “Good Production” SVID analīze attēlota 5.6.tabulā.

Tabula 5.6.

SIA “Good Production” uzņēmuma SVID analīze³

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alternatīva neveselīgam uzkodām ➤ Produkts piemērots vegāniem un veģetāriešiem ➤ Ērts iepakojums ➤ Paaugstināts olbaltumvielu saturs ➤ Maz konkurentu ➤ Pieejams valsts atbalsts finansējuma saņemšanai 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jauns uzņēmums ➤ Nav patstāvīgo klientu ➤ Zīmols nav atpazīstams ➤ Darbības sākšanai nepieciešami būtiski finanšu resursu ieguldījumi ➤ Patērētājs var nesaprast produktu
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Attīstīt jaunu internacionālu zīmolu ➤ Jaunu speciālistu piesaiste ➤ Veicināt cilvēku izpratni par augu izcelsmes produktu lietošanas nozīmi lielākā mērogā ➤ Attīstīt dažādas produktu kategorijas ➤ Palielināt ražošanas apjomus 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekonomiskās situācijas pasliktināšanās ➤ Jaunu konkurentu ienākšana tirgū ➤ Darbaspēka trūkums ➤ Klienti izvēlas lētāku piedāvājumu tirgu

¹ **Valentin E.K.**, *SWOT analysis from a resource-based view*, Journal of Marketing Theory and Practice, 2011.54 p

² Turpat

³ Autora veidot tabula

SVID analīzes rezultāti apliecina, ka uzņēmumam SIA “Good Production” piemīt gan stiprās, gan vājās puses. Uzņēmuma vadībai būtu jāorganizē uzņēmuma darbība tā, lai pastiprināti pievērstu uzmanību iespēju izmantošana un stipro pušu attīstīšanai, bet tajā pašā laikā jāierobežo draudu iespējamās sekas.

5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums

Mārketinga stratēģija nosaka galvenos uzņēmuma mārketinga mērķus. Mārketinga stratēģija izriet no uzņēmuma biznesa mērķiem, kuru sasniegšanai tā tiek izstrādāta. Mārketinga stratēģijas mērķu īstenošanai tiek izstrādāts detalizētāks mārketinga plāns.¹ Bez efektīvas mārketinga stratēģijas mūsdienās neviens uzņēmums nevar pastāvēt sekmīgi ilgtermiņā. Tādēļ ir vitāli svarīgi jau pašā uzņēmuma sākuma attīstības posmā izstrādāt uzņēmumam atbilstošu mārketinga stratēģiju. Mārketinga stratēģijas izstrādē tiek izmantoti dažādi izstrādes veidi, atkarībā no uzņēmuma īpatnībām. Lielākoties gan mārketinga stratēģijas izstrāde tiek balstīta uz sekojošām fazēm:

1. fāzē ir mērķu noteikšana, kurā ir jāveic sekojoši posmi: jānosaka uzņēmuma misija; jānosaka uzņēmuma stratēģiskie mērķi.

SIA “Good Production” uzņēmuma misija - “atvieglot pircēja ikdienu ar veselīgākām augu izcelsmes uzskaidām”. Uzņēmuma stratēģiskais mērķis ir realizēt uzņēmuma ražoto produkciju Latvijā un ārvalstīs, ģenerējot finanšu aprēķinā plānoto apgrozījumu.

2. fāze ir situācijas analīze, šajā fāzē ir jāveic sekojoši posmi: jāveic SVID analīze; balstoties uz iegūto informāciju ir jāveic pieņēmumi.

SVID analīze ir veikta 5.4. nodaļā.

3. fāze ir stratēģijas formulēšana, šajā fāzē ir jāveic sekojoši posmi: jāizvirza mārketinga stratēģiskie mērķi; jāidentificē alternatīvie plāni.

SIA “Good Production” mārketinga stratēģiskais mērķis ir radīt un attīstīt starptautiski pazīstamu zīmolu. Vēl viens svarīgs mērķis ir jaunā zīmola asociācija ar kvalitatīvu un klientu ekspektācijām atbilstošu preci. Kā viens no apakšmērķiem ir nodrošināt to, ka produkcijas reklāmas sociālos tīklos sasniedz mērķagrūpas.

4. fāze ir resursu sadale un monitorings, šajā fāzē ir jāveic sekojoši posmi: jāizstrādā mārketinga budžets; jāizstrādā detalizēts mārketinga stratēģijas ieviešanas plāns.²

---

¹ Marketing a Small Business AkadTerm [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 10. maijā]. Pieejams: <https://www.thebalancesmb.com/first-steps-to-marketing-a-small-business-2295223>

² **Condiff E.W., Still R.R., Govoni N.A.**, *Fundamentals of modern marketing*. London, Prentice-Hall, 1980. 416 p

Mārketinga budžetā ir iekļautas summas, kuras ir gadu ir paredzēts tērēt mārketinga aktivitātēm, kuru mērķis ir veicināt uzņēmuma ražotās produkcijas atpazīstamību. Pie plānotām mārketinga aktivitātēm autors ir iedalījis šādas pozīcijas: reklāma sociālajos tīklos (Facebook), reklāmas sporta klubos, sadarbība ar blogeriem, produkcijas paraugu degustācijas, produkcijas paraugu izsniegšana iespējamiem sadarbības partneriem. 5.7.tabulā ir attēlots mārketinga budžets pa gadiem uz plānotie veicināšanas pasākumi.

Tabula 5.7.

SIA “Good Production” mārketinga budžets 2019-2024 gadam¹

Gads	Budžets, EUR	Izlietojuma mērķi
2019	4000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Paraugu izgatavošana potenciāliem sadarbības partneriem; ➤ Tikšanās ar potenciāliem sadarbības partneriem;
2020	6000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reklāma Facebook sociālajā tīklā; ➤ Paraugi potenciāliem sadarbības partneriem; ➤ Reklāma sporta klubos;
2021	8000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sadarbība ar blogeriem; ➤ Reklāma Facebook sociālajā tīklā; ➤ Paraugi potenciāliem sadarbības partneriem; ➤ Reklāma sporta klubos;
2022	4000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reklāma Facebook sociālajā tīklā; ➤ Paraugi potenciāliem sadarbības partneriem;
2023	10000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sadarbība ar blogeriem; ➤ Reklāma Facebook sociālajā tīklā; ➤ Paraugi potenciāliem sadarbības partneriem; ➤ Reklāma sporta klubos; ➤ Degustāciju rīkošana;
2024	10000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sadarbība ar blogeriem; ➤ Reklāma Facebook sociālajā tīklā;

¹ Autora veidot tabula

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Paraugi potenciāliem sadarbības partneriem; ➤ Reklāma sporta klubos; ➤ Degustāciju rīkošana;
--	--	--

6. PROJEKTA FINANŠU PLĀNS

6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze

Pieņēmumi 2019. gadam:

Neto apgrozījums:

- 2019. gadā uzņēmumam nav nekādi ieņēmumi, jo produkcija vēl netiek tirgota;

Ienākumi:

- 2019. gadā uzņēmumam nav ienākumi;

Izdevumi:

- Izejvielas tiek iepirktas 2 mēnešus pirms ražošanas;
- Preču ražošana notiek 1 mēnesi pirms pārdošanas;
- Nolietojums pamatlīdzekļiem aprēķināts pēc lineārās metodes:
  - Remontam – 10 gadi
  - Iekārtām – 5 gadi
  - Mēbelēm un biroja iekārtām – 4 gadi
- Apkures izmaksas sastāda 300 EUR decembrī, 200 EUR martā, oktobrī un novembrī – tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas sastāda 150 EUR – tiek maksāts tekošā mēneša ietvaros;
- Elektroenerģijas izmaksas sastāda 250 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda 100 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Sakaru izmaksas sastāda 15 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Īres izmaksas sastāda 500 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sastāda 15 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas sastāda 200 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Reklāmas izmaksas sastrādā 4000 EUR gadā;

Nodokļi:

- PVN 21% - paliek nemainīgs visos finanšu plāna periodos
- Darba devēja VSAOI daļa 24,09% - paliek nemainīgs visos finanšu plāna periodos
- PVN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmuma izveidojas PVN pārmaxa
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmumam nav peļņas

Pieņēmumi 2020. gadam

Neto apgrozījums:

- 2020. gadā ieņēmumi pirmajos divos mēnešos pieaug par 2% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, bet visos pārējos mēnešos par 5%;

Ienākumi:

- 80% debitoru par precēm norēķinās tā paša mēneša ietvaros, 20% - nākamajā mēnesī;

Izdevumi:

- Apkures izmaksas sastāda 300 EUR janvārī, februārī un decembrī, 200 EUR martā, oktobrī un novembrī – tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas sastāda 150 EUR – tiek maksāts tekošā mēneša ietvaros;
- Elektroenerģijas izmaksas sastāda 250 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda 100 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Sakaru izmaksas sastāda 15 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Īres izmaksas sastāda 500 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sastāda 15 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas sastāda 200 EUR - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- Decembrī darbiniekiem tiek aprēķināta prēmija– 10% no bruto algas, prēmija tiek izmaksāta nākamajā mēnesī.
- Reklāmas izmaksas sastrādā 6000 EUR gadā;

Nodokļi:

- PVN maksājumi netiek veikti tikai pat novembri un decembri, jo visos pārējos mēnešos izveidojas nodokļa pārākums – maksājumi tiek veikti nākamā mēneša ietvaros;
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmumam nav peļņas

Pieņēmumi 2021. gadam

Neto apgrozījums:

- 2021. gadā ieņēmumi katru mēnesi pieaug par 2% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi.

Saistības:

- 2021. gada februārī tiek noformēts aizdevums no dibinātājiem 25 000 EUR apmērā ar procentu likmi 10% gadā ar termiņu uz diviem gadiem;

Ienākumi:

- 80% debitoru par precēm norēķinās tā paša mēneša ietvaros, 20% - nākamajā mēnesī.

Izdevumi:

- Apkures izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Elektroenerģijas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Sakaru izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Īres izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Decembrī darbiniekiem tiek aprēķināta prēmija– 10% no bruto algas, prēmija tiek izmaksāta nākamajā mēnesī.
- 2021. gadā tiek organizētas HACCAP apmācības darbiniekiem, kas izmaksā 1000 EUR – tiek apmaksāts apmācību mēneša ietvaros;
- Reklāmas izmaksas sastāda 8000 EUR gadā;
- Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde sastāda 300 EUR mēnesī;

Nodokļi:

- PVN maksājumi tiek veikti nākamā mēneša ietvaros;
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmuma peļņa tiek reinvestēta;

Pieņēmumi 2022. gadam

Neto apgrozījums:

- 2022. gadā neto apgrozījums paliek tāds pats kā 2021.gadā.

Ienākumi:

- 65% debitoru par precēm norēķinās tā paša mēneša ietvaros, 25% - nākamajā mēnesī, 10% aiznākamajā mēnesī

Izdevumi:

- Apkures izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Elektroenerģijas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Sakaru izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Īres izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Decembrī darbiniekiem tiek aprēķināta prēmija– 10% no bruto algas, prēmija tiek izmaksāta nākamajā mēnesī.
- Reklāmas izmaksas sastāda 4000 EUR gadā;
- Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde sastāda 300 EUR mēnesī;
- 2022. gada janvārī tiek noslēgts līgums ar apdrošināšanas kompāniju, izmaksas ir 80 EUR mēnesī - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- 2022. gada janvārī tiek noslēgts līgums ar juristu biroju, izmaksas ir 120 EUR mēnesī - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;
- 2022. gada janvārī tiek noslēgts līgums ar apsardzes kompāniju, izmaksas ir 120 EUR mēnesī - tiek maksātas nākamajā mēnesī pēc pakalpojuma sniegšanas;

- 2022. gadā uzņēmumā notiek BRC audits. Izmaksas ir sekojošas: 7000 EUR ražotnes sagatavošana auditam, 3000 EUR audits un 1000 EUR darbinieku apmācības pēc audita. Apmaksa notiek pakalpojuma sniegšanas mēneša ietvaros.

Nodokļi:

- PVN maksājumi tiek veikti nākamā mēneša ietvaros;
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmuma peļņa tiek reinvestēta;

Pieņēmumi 2023. gadam

Neto apgrozījums:

- 2023. gadā ieņēmumi katru mēnesi pieaug par 2% salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Ienākumi:

- 65% debitoru par precēm norēķinās tā paša mēneša ietvaros, 25% - nākamajā mēnesī, 10% aiznākamajā mēnesī

Izdevumi:

- Apkures izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Elektroenerģijas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Sakaru izmaksas sastāda pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Īres izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas pieliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Apsardzes izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo periodu;
- Izmaksas par juristu pakalpojumiem paliek nemainīgas;
- Apdrošināšanas prēmijas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo periodu;
- Decembrī darbiniekiem tiek aprēķināta prēmija– 10% no bruto algas, prēmija tiek izmaksāta nākamajā mēnesī.
- Reklāmas izmaksas sastāda 10000 EUR gadā;
- Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde sastāda 300 EUR mēnesī;

- 2023. gadā uzņēmumā notiek BRC apmācības. Izmaksas sastāda 1000 EUR – tiek segtas tekošā mēneša ietvaros.
- 2023. gadā tiek iegādāts jauns pamatlīdzeklis – automašīna. Pamatlīdzekļa vērtība 6000 EUR – nolietojums rēķināts pēc lineārās metodes 4 gadiem.

Nodokļi:

- PVN maksājumi tiek veikti nākamā mēneša ietvaros;
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmuma peļņa tiek reinvestēta;

Pieņēmumi 2024.gadam

Neto apgrozījums:

- 2024. gadā ieņēmumi katru mēnesi pieaug par 2% salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Ienākumi:

- 50% debitoru par precēm norēķinās tā paša mēneša ietvaros, 40% - nākamajā mēnesī, 10% aiznākamajā mēnesī

Izdevumi

- Apkures izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Elektroenerģijas izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Ūdens/kanalizācijas izmaksas sastāda paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Sakaru izmaksas sastāda paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Īres izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Grāmatvedības pakalpojumu izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo gadu;
- Apsardzes izmaksas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo periodu;
- Izmaksas par juristu pakalpojumiem paliek nemainīgas;
- Apdrošināšanas prēmijas paliek nemainīgas salīdzinot ar iepriekšējo periodu;
- Decembrī darbiniekiem tiek aprēķināta prēmija– 10% no bruto algas, prēmija tiek izmaksāta nākamajā mēnesī.
- Reklāmas izmaksas sastāda 10000 EUR gadā;
- Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde sastāda 300 EUR mēnesī;

- 2024. gadā uzņēmumā notiek BRC apmācības. Izmaksas sastāda 1000 EUR – tiek segtas tekošā mēneša ietvaros.
- Ilgtermiņa ieguldījumu apkalpošanas izmaksas pieaug līdz 300 EUR mēnesī.
- 2024. gadā ražošanas iekārtas tiek remontētas vai iespējams dažas iekārtas tiek aizstātas ar jaunām. Izmaksas sastāda 10000 EUR. Šī summa tiek kapitalizēta un attiecināta pie pamatlīdzekļiem, nolietojums pēc lineārās metodes tiek rēķināts uz 5 gadiem.

Nodokļi:

- PVN maksājumi tiek veikti nākamā mēneša ietvaros;
- UIN maksājumi netiek veikti, jo uzņēmuma peļņa tiek re-investēta;

6.2. Uzņēmuma ieņēmumu plāns

Ieņēmumi ir ekonomisko labumu bruto ieplūde uzņēmumā perioda laikā, un šie ekonomiskie labumi rodas uzņēmuma parasto darbību gaitā, kā rezultātā palielinās pašu kapitāls, bet tas nenotiek ar dalībnieku iemaksām pašu kapitālā.¹ SIA “Good Production” ieņēmumi rodas no produktu pārdošanas - rēķinu izrakstīšanas. Autors uzņēmuma ieņēmumu prognozi ir sastādījis balstoties uz paredzēto pārdodamās produkcijas pārdošanas vienību skaitu un to cenu. 2020. gadā pārdotās produkcijas apjomi pirmajos 6 mēnešos ir apkopoti 6.1 tabulā.

Tabula 6.1.

SIA “Good Production” uzņēmuma pārdotās produkcijas daudzums gabalos 2020. gada pirmajos 6 mēnešos²

Produkta nosaukums	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs
OBV batoniņš Ogu	1000	1020	1040	1092	1147	1204
OBV batoniņš Banānu	1000	1020	1040	1092	1147	1204
OBV batoniņš Riekstu	1000	1020	1040	1092	1147	1204
OBV batoniņš Zmesriekts./želejas	1000	1020	1040	1092	1147	1204
Energy batoniņš Šokolāde	1000	1020	1040	1092	1147	1204
Energy batoniņš Karamele	1000	1020	1040	1092	1147	1204
Energy batoniņš Cepumu	1000	1020	1040	1092	1147	1204
Bumbiņas Ābolu	1000	1020	1040	1092	1147	1204
Bumbiņas Banānu	1000	1020	1040	1092	1147	1204

¹ **Apsīte I.** *Uzņēmuma gada pārskats*. Lietišķās apmācības centrs, 2011. 172.lpp

² Autora veidot tabula

Lai aprēķinātu ieņēmumus no pārdotās produkcijas, autors ir reizinājis produktu cenu ar pārdoto vienību skaitu. Ieņēmumus par 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem, autors ir apkopojis 6.2. tabulā.

Tabula 6.2.

**SIA “Good Production” ieņēmumu plāns 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem,
EUR¹**

Produkta nosaukums	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs
OBV batoniņš Ogu	968	987	1007	1057	1110	1166
OBV batoniņš Banānu	968	987	1007	1057	1110	1166
OBV batoniņš Riekstu	968	987	1007	1057	1110	1166
OBV batoniņš Zmesriekts./žeļejas	968	987	1007	1057	1110	1166
Energy batoniņš Šokolāde	968	987	1007	1057	1110	1166
Energy batoniņš Karamele	968	987	1007	1057	1110	1166
Energy batoniņš Cepumu	968	987	1007	1057	1110	1166
Bumbiņas Ābolu	968	987	1007	1057	1110	1166
Bumbiņas Banānu	968	987	1007	1057	1110	1166
Kopā	€8712	€8886	€9064	€9517	€9993	€10493

Tieši pēc tādas pašas metodikas SIA “Good Production” ieņēmumu plāns tiek veidots arī pārējiem gadiem. Tabulā 6.3. autors ir apkopojis plānotos produkcijas pārdošanas apjomus gabalos 2021. gada pirmajos 6 mēnešos.

Tabula 6.3.

**SIA “Good Production” uzņēmuma pārdotās produkcijas daudzums gabalos
2021. gada pirmajos 6 mēnešos²**

Produkta nosaukums	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs
OBV batoniņš Ogu	1646	1679	1713	1747	1782	1818
OBV batoniņš Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818
OBV batoniņš Riekstu	1646	1679	1713	1747	1782	1818
OBV batoniņš Zemesriekst./žeļejas	1646	1679	1713	1747	1782	1818
Energy batoniņš Šokolāde	1646	1679	1713	1747	1782	1818

¹ Autora veidot tabula

² Autora veidot tabula

Energy batoniņš Karamele	1646	1679	1713	1747	1782	1818
Energy batoniņš Cepumu	1646	1679	1713	1747	1782	1818
Bumbiņas Ābolu	1646	1679	1713	1747	1782	1818
Bumbiņas Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818

Nemot vērā, ka 2021. gada pārdotās produkcijas skaists pieaug, pieaug arī uzņēmuma plānotie ieņēmumi. Ieņēmumus par 2020-2024 gadiem autors ir apkopojis 6.4. tabulā.

Tabula 6.4.

SIA “Good Production” ieņēmumu plāns 2020-2024 gadiem, EUR¹

Ieņēmumi, EUR	2020	2021	2022	2023	2024
Produkta nosaukums	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ
OBV batoniņš Ogu	14623	21374	21374	21801	22237
OBV batoniņš Banānu	14623	21374	21374	21801	22237
OBV batoniņš Riekstu	14623	21374	21374	21801	22237
OBV batoniņš Zmesriekts./žeļejas	14623	21374	21374	21801	22237
Energy batoniņš Šokolāde	14623	21374	21374	21801	22237
Energy batoniņš Karamele	14623	21374	21374	21801	22237
Energy batoniņš Cepumu	14623	21374	21374	21801	22237
Bumbiņas Ābolu	14623	21374	21374	21801	22237
Bumbiņas Banānu	14623	21374	21374	21801	22237
Kopā	€131 604	€192 362	€192 362	€196 209	€200 133

Pilnus pārdotās produkcijas un ieņēmumu plānus 2020 – 2024. gadam skatīt Pielikumā Nr.3

6.3. Peļņas un zaudējumu aprēķins

Peļņas un zaudējumu aprēķins ir finanšu pārskats, kurā detalizēti parādīts, kā radusies peļņa noteiktajā periodā. Peļņas un zaudējumu aprēķinā var iekļaut tikai pārskata perioda ieņēmumus un izdevumus.² Neto apgrozījumu veido plānotie ieņēmumi. Pie izmaksām ir pieskaitāmas:

- Materiāli un izejvielas ražošanai;
- Resursu izmaksas;

¹ Autora veidot tabula

² **Autoru kolektīvs**, *Finanšu grāmatvedība, atkārtots izdevums*. Rīga, Lietišķās apmācības centrs, 2018. 270.lpp

- Darbinieku algas, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, riska nodeva par uzņēmuma darbiniekiem;
- Administrācijas izmaksas;
- Pamatlīdzekļu nolietojums;

SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins 2019. gadam jeb pirmajiem 3 darbības mēnešiem ir attēlots 6.5. tabulā.

Tabula 6.5.

**SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins pirmajiem 3 mēnešiem
no darbības uzsākšanas, EUR¹**

Pozīcija	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	0	0	0	0
Izejvielu un materiālu izlietojums	0	0	0	0
Apkures izmaksas	200	200	300	700
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	750
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	300
Sakaru izmaksas	15	15	15	45
Īre	500	500	500	1500
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	45
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	600
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	0	571	571	1142
Ilgt. ieg. apkalpošanas izmaksas		150	150	300
Darba algas	2500	5500	5500	13500
VSAOI	602	1325	1325	3252
Riska nodeva	0,72	2,16	2,16	5
Mārketinga		2000	2000	4000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde		300	300	600
Procentu maksājumi ALTUM		275	271	546
Peļņa pirms UIN	-4383	-11403	-11499	-27285
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0
Tīrā peļņa	-4383	-11403	-11499	-27285

Pirmajā periodā uzņēmumam nav ieņēmumi, jo produkcija vēl netiek pārdota, uzņēmuma vadība koncentrējas uz mārketinga stratēģijas izpildi un potenciālo klientu meklēšanu un kontaktu nodibināšanu.

SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem ir attēlots 6.6. tabulā.

¹ Autora veidot tabula

Tabula 6.6.

SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem, EUR¹

Pozīcija	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs
Neto apgrozījums	8712	8886	9064	9517	9993	10493
Izejvielu un materiālu izlietojums	2242	2287	2333	2449	2572	2700
Apkures izmaksas	300	300	200			
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	100	100	100
Sakaru izmaksas	15	15	15	15	15	15
Īre	500	500	500	500	500	500
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	571	571	571	571	571	571
HACCAP apmācības		1000				
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2
Mārketing				2000	2000	2000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300
Procentu II maksājumi			208	200	193	185
Procentu maksājumi ALTUM	267	263	259	255	251	247
Peļņa pirms UIN	-3025,24	-3891,87	-2864,21	-4315,76	-3950,39	-3567,26
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0
Tirā peļņa	-3025	-3892	-2864	-4316	-3950	-3567

SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins 2019-2024. gadam attēlots 6.7.tabulā

Tabula 6.7.

SIA “Good Production” peļņas un zaudējumu aprēķins 2019-2024. gadam, EUR²

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pozīcija	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ
Neto apgrozījums	0	131604	192362	192362	196209	200133
Izejvielu un materiālu izlietojums	0	33871	49508	49508	50498	51508
Apkures izmaksas	700	1500	1500	1500	1500	1500
Elektroenerģijas izmaksas	750	3000	3000	3000	3000	3000
Ūdens/kanalizācijas	300	1200	1200	1200	1200	1200
Sakaru izmaksas	45	180	180	180	180	180
Īre	1500	6000	6000	6000	6000	6000
Atkritumu apsaimniekošana	45	180	180	180	180	180
Grāmatvedības pakalpojumi	600	2400	2400	2400	2400	2400
Apdrošināšana				960	960	960
Apsardze				1440	1440	1440

¹ Autora veidot tabula

² Autora veidot tabula

Jurists				1440	1440	1440
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	1142	6850	6850	6850	7658	7500
HACCAP apmācības		1000	1000			
BRC apmācības				1000	1000	1000
BRC audits				3000	0	0
Uzlabojumi ražotnē pirms audita				7000	0	0
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	300	1800	1800	1800	1800	3600
Darba algas	13500	66550	66550	66550	66550	66550
VSAOI	3252	16032	16032	16032	16032	16032
Riska nodeva	5	26	26	26	26	26
Mārketings	4000	6000	8000	4000	10000	10000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	600	3600	3600	3600	3600	3600
Procentu II maksājumi		1721	938	29	0	0
Procentu maksājumi ALTUM	546	2938	2332	1689	1006	287
Peļņa pirms UIN	-27285	-23244	21266	12978	19738	21730
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	-27285	-23244	21266	12978	19738	21730

Pirmajos 2 gados uzņēmumam peļņa neveidojas, taču jau trešajā darbības gadā uzņēmumam rodas peļņa, kura katru gadu tiek re-investēta uzņēmuma tālākā attīstībā.

Pilni peļņas uz zaudējumu aprēķini 2019-2014 gadam ir atrodi Pielikumā Nr.4.

6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats

Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats dod informāciju par uzņēmumā veikto kapitālieguldījuma apjomu, saņemtiem finansējumiem un peļņas izlietojumu.¹ SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2019. gada pirmajiem 3 mēnešiem parādīts 6.8. tabulā.

Tabula 6.8.

SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2019. gada periodam, EUR²

Periods	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums	26000	31874	20481	26000
Naudas ieņēmumi				
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	0	0	0	0
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)	0	0	0	0
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 2 mēn.)	0	0	0	0
PVN	0	0	0	0
ALTUM aizņēmums	55000			55000
Naudas ieņēmumi kopā	55000	0	0	55000
Naudas izdevumi				
Darba algas	0	2500	5500	8000
VSAOI	0	602	1325	1927
Riska nodeva	0,00	0,72	2,16	3
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM		788	792	1581
Aizņēmuma procenti ALTUM		275	271	546

¹ **Korsaka T., Raņķevica V. Ievads grāmatvedībā.** Latvijas Komercbanku asociācija Konsultāciju un mācību centrs. 2005. gads. 227. lpp.

² Autora veidot tabula

Remonts	15000			15000
Iekārtu iegāde	21000			21000
Transporta līdz. Iegāde	0			0
Mēbeles un biroja iekārtas	4600			4600
Ilgt. ieg. apkalpošanas izmaksas	0	150	150	300
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	0	2242	2287	4529
Apkures izmaksas	0	200	200	400
Elektroenerģijas izmaksas	0	250	250	500
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	0	100	100	200
Sakaru izmaksas	0	15	15	30
Īre		500	500	1000
Atkritumu apsaimniekošana		15	15	30
Grāmatvedības pakalpojumi		200	200	400
Mārketings	0	2000	2000	4000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	0	300	300	600
PVN valsts budžetā	0	0	0	0
Samaksātais PVN	8526	1254	1264	11044
Naudas izdevumi kopā	49126	11393	15171	75690
Neto naudas plūsma	5874	-11393	-15171	-20690
Beigu atlikums	31874	20481	5310	5310

Pirmajā uzņēmuma darbības periodā neto naudas plūsma ir negatīva. Beigu atlikumu pozitīvu saglabā ALTUM aizņēmums. Pirmajā periodā ir lielas izmaksas, jo tiek iegādāti visi pamatlīdzekļi.

SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem parādīts 6.9. tabulā.

Tabula 6.9.

SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2020. gada pirmajiem 6 mēnešiem, EUR¹

Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs
Sākuma atlikums	5310	816	22248	18802	13383	8613
Naudas ieņēmumi						
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	6970	7109	7251	7614	7994	8394
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)		1742	1777	1813	1903	1999
PVN	1464	1859	1896	1980	2079	2182
Aizdevums no uzņēmuma dibinātājiem		25000				
Naudas ieņēmumi kopā	8433	35710	10924	11406	11976	12575
Naudas izdevumi						
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325
Riska nodeva	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM	796	800	804	808	812	816
Aizņēmuma procenti ALTUM	267	263	259	255	251	247
Aizņēmuma no dibin. pamatsumma			945	953	961	969
Aizņēmuma no dibin. procenti			208	200	193	185
Ilgt. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150

¹ Autora veidot tabula

HACCAP apmācības		1000				
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	2333	2449	2572	2700	2836	2977
Apkures izmaksas	300	300	300	200	0	0
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	100	100	100	100	100	100
Sakaru izmaksas	15	15	15	15	15	15
Īre	500	500	500	500	500	500
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200
Mārketings				2000	2000	2000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	300	300	300	300	300	300
PVN valsts budžetā	0	0	0	0	0	0
Samaksātais PVN	874	1109	924	1350	1337	1367
Naudas izdevumi kopā	12927	14279	14370	16825	16746	16918
Neto naudas plūsma	-4494	21432	-3446	-5419	-4770	-4343
Beigu atlikums	816	22248	18802	13383	8613	4270

SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2019-2024. gadam attēlots 6.10.tabulā

Tabula 6.10.

SIA “Good Production” naudas plūsmas plāns 2019-2024. gadam, EUR¹

	2019	2020	2021	2022	2023	2023
Periods	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ
Sākuma atlikums	26000	5310	1744	5986	7267	17044
Naudas ieņēmumi						
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)		105283	153889	125035	127536	100067
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)		23509	37718	47199	48963	77179
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 2 mēn.)		0	0	15705	19550	19941
PVN		27046	40238	39467	41170	41409
Aizdevums no uzņ. dibin.		25000				
ALTUM aizņēmums	55000					
Naudas ieņēmumi kopā	55000	180838	231845	227405	237219	238596
Naudas izdevumi						
Darba algas	8000	66000	66550	66550	66550	66550
VSAOI	1927	15899	16032	16032	16032	16032
Riska nodeva	3	26	26	26	26	26
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM	1581	9822	10427	11071	11753	10346
Aizņēmuma procenti ALTUM	546	2938	2332	1689	1006	287
Aizņēmuma no uzņ. dib. pamatsumma		9815	12906	2279		
Aizņēmuma no uzņ. dibprocenti		1721	938	29		
Remonts	15000					
Iekārtu iegāde	21000					
Transporta līdz. Iegāde					6000	
Mēbeles un birojas iekārtas	4600					
Ražošanas iekārtu remonts						10000
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	300	1800	1800	1800	1800	3600

¹ Autora veidot tabula

HACCAP apmācības		1000	1000			
BRC apmācības				1000	1000	1000
BRC audits				3000		
Uzlabojumi ražotnē pirms audita				7000		
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	4529	36798	49508	49657	50650	51663
Apdrošināšana				880	960	960
Apsardze				1320	1440	1440
Jurists				1320	1440	1440
Apkures izmaksas	400	1500	1500	1500	1500	1500
Elektroenerģijas izmaksas	500	3000	3000	3000	3000	3000
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	200	1200	1200	1200	1200	1200
Sakaru izmaksas	30	180	180	180	180	180
Īre	1000	6000	6000	6000	6000	6000
Atkritumu apsaimniekošana	30	180	180	180	180	180
Grāmatvedības pakalpojumi	400	2400	2400	2400	2400	2400
Mārketingas	4000	6000	8000	4000	10000	10000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	600	3600	3600	3600	3600	3600
PVN valsts budžetā	0	1157	23567	21924	21542	21385
Samaksātais PVN	11044	13368	16457	18488	19184	20614
Naudas izdevumi kopā	75690	184405	227603	226124	227443	233404
Neto naudas plūsma	-20690	-3567	4242	1282	9777	5193
Beigu atlikums	5310	1744	5986	7267	17044	22237

Pilni SIA “Good Produktion” uzņēmuma naudas plūsmas pārskati ir pievienoti Pielikumā Nr.5.

6.5. Uzņēmuma bilance

Bilance rāda visus aktīvus, kas pieder uzņēmumam un viss saistība uz konkrētu datumu. Katrs bilances postenis ir novērtēts ar atbilstošu naudas summu un aktīvu summa vienmēr ir vienāda ar pasīvu summu.¹ SIA “Good Production” uzņēmuma plānotā bilance pa gadiem ir attēlota 6.11. tabulā

¹ **Korsaka T., Raņķevica V. Ievads grāmatvedībā.** Rīga, Latvijas Komerčbanku asociācija Konsultāciju un mācību centrs. 2005. gads. 11. lpp.

SIA "Good Production" uzņēmuma plānotā bilance 2019-2024. gadam, EUR¹

	01.10.219	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
<i>Aktīvi</i>							
Ilgtermiņa ieguldījumi							
Pamatlīdzekļi		39458	32608	25758	18908	17250	19750
Apgrozāmie līdzekļi							
Krājumi		4529	7456	7456	7606	7758	7913
Debitori		11334	3403	4316	9668	9861	13426
Naudas līdzekļi	26000	5310	1744	5986	7267	17044	22237
Bilance	26000	60631	45211	43516	43449	51913	63325
	01.10.2019	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
<i>Pasīvi</i>							
Pašu kapitāls							
Pamatkapitāls	26000	26000	26000	26000	26000	26000	26000
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa			-27285	-50529	-29263	-16284	3454
Pārskata gada nesadalītā peļņa		-27285	-23244	21266	12978	19738	21730
Aizņemtālais kapitāls							
Ilgtermiņa saistības		43598	35449	22100	10346	0	0
Īstermiņa saistības		18319	34291	24679	23387	22459	12141
Bilance	26000	60631	45211	43516	43449	51913	63325

Autors secina, ka uzņēmuma pašu kapitālam ir tendence pieaugt no gada uz gadu, bet aizņemtajam kapitālam – samazināties.

6.6. Kredīta dzēšanas grafiks

Kā jau minēts darba 2.5. nodaļā par ārējo finansējumu, uzņēmums plāno piesaistīt ārējo finansējumu no diviem dažādiem avotiem. Pirmais lielākais aizdevums 55 000 EUR apmērā ir piesaistīts ar ALTUM starpniecību. Kredīta likme ir 6% gadā un aizdevumu ir plānots atmaksāt 5 gadu laikā izmantojot lineāro atmaksas metodi. ALTUM aizdevuma atmaksas grafika pirmos 6 mēnešus autors ir attēlojis 6.12.tabulā.

¹ Autora veidot tabula

Tabula 6.12.

ALTUM aizdevuma atmaksas grafika pirmie 6 mēneši¹

	2019. gada novembris	2019. gada decembris	2020. gada janvāris	2020. gada februāris	2020. gada marts	2020. gada aprīlis
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	55000	54212	53419	52623	51823	51019
Procenti	275	271	267	263	259	255
Pamatsummas atmaksa	788	792	796	800	804	808
Kopējais maksājums	1063	1063	1063	1063	1063	1063
Pamatsummas atlikums perioda beigās	54212	53419	52623	51823	51019	50211

Otrs aizdevums, kas nepieciešams uzņēmuma darbības veiksmīgais noritei ir aizdevums no uzņēmuma dibinātajiem. Aizdevuma summa ir 25 000 EUR, kredīta likme ir 10% gadā. Kredīta atmaksa notiek pēc lineārās metodes 2 gadu laikā. Aizdevuma no uzņēmuma dibinātajiem atmaksas grafika pirmos 6 mēnešus autors ir attēlojis 6.13.tabulā.

Tabula 6.13.

Aizdevuma no uzņēmuma dibinātajiem atmaksas grafika pirmie 6 mēneši²***Kredīta atmaksas grafiks***

	2020. gada marts	2020. gada aprīlis	2020. gada maijs	2020. gada jūnijs	2020. gada jūlijs	2020. gada augusts
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	25000	24055	23102	22140	21171	20194
Procenti	208	200	193	185	176	168
Pamatsummas atmaksa	945	953	961	969	977	985
Kopējais maksājums	1154	1154	1154	1154	1154	1154
Pamatsummas atlikums perioda beigās	24055	23102	22140	21171	20194	19209

Pilni abu kredītu atmaksas grafiki ir pievienoti Pielikumā Nr. 1 un Pielikumā Nr 2.

6.7. Projekta novērtēšana

Projekta novērtēšana ir ārkārtīgi būtisks solis jebkura jauna uzņēmuma dibināšanas stadijā. Projekta novērtēšana palīdz izvērtēt vai investoriem būs vērts ieguldīt finanšu līdzekļus, pēc cik

¹ Autora veidot tabula

² Autora veidot tabula

ilga laika projekts atmaksāsies un vai uzņēmums būs konkurētspējīgs. SIA “Good Production” uzņēmum adibināšanas projekts tiek novērtēts pēc šodien kritērijiem:

- Projekta atmaksāšanās laiks;
- Projekta NPV (projekta investīciju efektivitātes novērtēšanas kritērijs)
- IRR (iekšējā ienesīguma norma);
- EBITDA (ienākumi no pamatdarbības);
- ROE (kapitāla rentabilitāte);
- ROIC (investētā kapitāla rentabilitāte);

Projekta atmaksāšanās laiks ir laiks gados, kas nepieciešams, lai atgūtu sākotnēji investēto naudas summu. Darba autors ir aprēķinājis, ka projekta atmaksāšanās laiks būs **4,36 gadi jeb 4 gadi, 4 mēneši un 11 dienas**. Par aprēķinu pamatu tika ņemta uzņēmuma naudas plūsma.

Projekta NPV (*net present value*) parāda plānotās naudas plūsmas šodienas vērtību jeb investētās naudas šodienas vērtību. Jau NPV vērtība ir lielāka par 0, tad projekts uzskatāms par veiksmīgu un ir jāpieņem, ja NPV vērtība ir zem 0, tad projekts ir jānoraida.¹ Lai aprēķinātu NPV, sākumā jāizvēlas diskonta likme. Darba autora izvēlēta diskonta likme ir 0,5 % - kas ir Latvijas Valsts kases resursu cena uz 2019. gada maija sākumu. Projekta naudas plūsma un diskontēta naudas plūsma ir attēlota 6.14. tabulā.

Tabula 6.14.

SIA “Good Production” NPV aprēķins²

Gads	Naudas plūsma	Diskontētā naudas plūsma
	-26000	-26000
2019	5310	5284
2020	1744	1726
2021	5986	5897
2022	7267	7124
2023	17044	16624
2024	22237	21581
Diskonta likme	0,50%	
Projekta NPV		32236

Tā kā NPV vērtība ir lielāka par 0, tad projekts uzskatāms par veiksmīgu.

IRR (*Internal rate of return*) iekšējā ienesīguma normu var raksturot kā tādu procentu likmi, pie kuras investīcijas konkrētajā projektā ir efektīvas. Iekšējo ienesīguma normu aprēķina

¹ Clements J., Gido J. *Effective Project Management*. South Western learning, 2006, 402 lpp

² Autora veidot tabula

izmantojot projekta naudas plūsmu. Autors ir aprēķinājis, ka iekšējā ienesīguma norma SIA “Good Production” uzņēmuma dibināšanas projektam ir 21%. Šis rezultāts ir vērtējams kā pozitīvs.

EBITDA (*Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) jeb ienākumi no pamatdarbības ir finanšu rādītājs, kas norāda uz uzņēmuma peļņas gūšanas spēju – cik lielu peļņu tas var iegūt ar saviem esošiem aktīviem un darbībām produkcijas ražošanā un pārdošanā. Šie dati parāda uzņēmuma ienākumus no pamatdarbības (no operacionālās darbības), ļauj salīdzināt dažādu uzņēmumu, kas darbojas viena nozarē, finanšu rezultātus. Šo rādītāju aprēķina no uzņēmuma ienākumiem atņemot visus izdevumus izņemot procentu maksājumus uzņēmuma ienākuma nodokli un pamatlīdzekļu nolietojumu. 6.15.tabulā autors ir apkopojis SIA “Good production” plānotos ienākumus no pamatdarbības finanšu plāna periodā.

Tabula 6.15.

SIA “Good Production” EBITDA dati no 2019 līdz 2024. gadam¹

Gads	Neto peļņa	Procenti	UIN	Nolietojums	EBITDA
2019	-27285	546	0	1142	-25597
2020	-23244	4659	0	6850	-11735
2021	21266	3270	0	6850	31386
2022	12978	1718	0	6850	21546
2023	19738	1006	0	7658	28403
2024	21730	287	0	7500	29517

Uzņēmuma EBITDA dati paši par sevi neko nenožīmē, taču tie ir svarīgi, lai salīdzinātu uzņēmumu ar citiem uzņēmumiem nozarē.

ROE (*retur of equity*) jeb kapitāla rentabilitāte (kapitāla atdeve) parāda, cik efektīvi tiek izmantots tas kapitāls, ko ir investējuši uzņēmumā īpašnieki. No ieguldītāja viedokļa šis ir viens no svarīgākajiem rādītājiem, jo parāda cik potenciālais investors nopelnīs no katra ieguldītā eiro.² Šo aprēķinu parasti attēlo procentos. 6.16. tabulā autors ir apkopojis SIA “Good production” kapitāla rentabilitātes rādītājus visā finanšu plāna periodā.

¹ Autora veidot tabula

² **Alsiņa R., Bojarenko J., Zolotuhina K.** *Vadības grāmatvedības pamati*. RAKA, Rīga. 2000, 137. lpp

Tabula 6.16.

SIA “Good Production” kapitāla rentabilitātes rādītāji no 2019 līdz 2024. gadam¹

Gads	Peļņa	Pašu kapitāls	ROE
2019	-27285	-1285	-2123%
2020	-23244	-24529	-180%
2021	21266	-3263	-153%
2022	12978	9716	134%
2023	19738	29454	67%
2024	21730	51185	42%

Analizējot 6.16. tabulas datus, autors secina, ka pirmajos SIA “Good Production” uzņēmuma gados šis rādītājs ir negatīvs. Autors to pamato ar to, ka pirmajos darbības gados uzņēmumam peļņas vietā ir zaudējumu un līdz ar to pašu kapitāls ir negatīvs, kas savukārt ietekmē kapitāla atdeves rādītājus. Sakot ar 2022. gadu ROE sāk nostabilizēties un lēnām tuvojas vidējam rādītājam industrijā, kas ~22%.²

ROIC (*return of invested capital*) jeb investētā kapitāla rentabilitāte ir aprēķins, ko izmanto, lai novērtētu uzņēmuma efektivitāti izmantot investēto kapitālu. SIA “Good Production” uzņēmuma ROIC rādītāji visā finanšu plāna periodā attēloti 6.17.tabulā

Tabula 6.17.

SIA “Good Production” investētā kapitāla rentabilitātes rādītāji no 2019 līdz 2024. gadam³

Gads	Peļņa	Pasīvi	ROIC
2019	-27285	60631	-45%
2020	-23244	45211	-51%
2021	21266	43516	49%
2022	12978	43449	30%
2023	19738	51913	38%
2024	21730	63325	34%

Analizējot 6.17. tabulas datus, redzams ka pirmajos darbības gados ROIC koeficients ir negatīvs. Autors to pamato ar zaudējumiem pirmajos darbības gados. Sakot ar 2021. gadu ROIC sāk nostabilizēties.

¹ Autora veidot tabula

² Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes. [tiešsaiste] Komersantu finanšu analīzes rādītāji [skatīts 2019. gada 14. maijā] Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/?tablelist=true&rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a

³ Autora veidot tabula

7. RISKI NO TO SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Risks ir bīstamība vai draudi, ko izraisa bojājums, zaudējums, traucēklis vai cita negatīva iekšēja vai ārēja parādība un no kuras iespējams izvairīties.¹ Projekta riska pārvaldība ir process, kurā identificē, analizē un pēc tam reaģē uz jebkuru risku, kas rodas projekta dzīves cikla laikā, lai palīdzētu projektam turpināt ceļu un sasniegt tās mērķi.² Risku identificēšana un pārvaldība ir svarīga stratēģiskas plānošanas sastāvdaļa, kas būtu jāveic dibinot jaunu uzņēmumu. 7.1. tabulā autors ir apkopojis SIA “Good Production” uzņēmuma dibināšanas projekta identificētos riska profilus.

Tabula 7.1.

SIA “Good Production” uzņēmuma dibināšanas projekta riska profils³

Riska numurs	Riska veids	Riska izpausme (notikums)	Riska ietekmes rezultāts (sekas)
1. 1.1.	Operacionālais risks Personāla risks	Zemi kvalificēto darbinieku trūkums;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gala produkta kvalitātes pasliktināšanās, dēļ lielas noslodzes uz pārējiem darbiniekiem. ➤ Slimības lapu skaita palielināšanās.
2.	Stratēģiskais risks	Neobjektīvu lēmumu pieņemšana vadības līmenī, kas attiecas uz uzņēmuma darbību un attīstību;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Peļņas samazināšanās; ➤ Darbinieku motivācijas zudums;
3. 3.1.	Tirgus riski Procentu likmju risks	Kredīta procenta likmju paaugstināšanās;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bilances vērtības izmaiņas; ➤ Peļņas samazinājums; ➤ Kredītreitinga samazinājums;
4. 4.1	Finanšu risks Kredītrisks	Uzņēmuma debitori savlaicīgi nesedz savas saistības;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Problēmas norēķināties ar kreditoriem; ➤ Kredītreitinga samazinājums;
5.	Komerciālais risks 5.1.Piegādātāju risks	Kvalitātes prasībām neatbilstošu izejvielu un izejmateriālu piegāde; Kavētas piegādes;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gala produkta kvalitātes pasliktināšanās; ➤ Pasūtījumu termiņu kavējumi;

¹ Clements J., Gido J. *Effective Project Management*. South Western learning, 2006, 271 lpp

² Risk Management [skatīts 2019.g. 10. maijā]. Pieejams: <https://www.projectmanager.com/blog/risk-management-process-steps>

³ Autora veidota tabula

6.	Ražošanas risks 6.1. Tehnoloģiskais risks	Ražošanas procedūru neievērošana; Higiēnas prasību neievērošana;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Drošības negadījumi; ➤ Darba termiņu kavējumi; ➤ Gala produkta kvalitātes pasliktināšanās; ➤ Pasūtījumu termiņu kavējumi; ➤ Sūdzības no patērētājiem; ➤ Produktu atsaukumi no klientiem;
7.	Likumdošanas risks	Nodokļu sloga pieaugums – darba devēja VSAOI daļas; PVN; UIN;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izejvielu izmaksu pieaugums; ➤ Darbaspēka izmaksu pieaugums; ➤ Peļņas samazinājums;
8.	Konkurences risks	Klienti slēdz līgumus ar citu ražotāju, kā rezultātā notiek uzņēmuma apgrozījuma samazinājums; Gala patērētājs izvēlas konkurentu preci;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apgrozījuma samazinājums; ➤ Peļņas samazinājums; ➤ Problēmas norēķināties ar kreditoriem;
9.	<i>Force majeure</i> risks	Dabas katastrofas: Ugunsgrēks, plūdi, vētra;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Infrastruktūras atjaunošanas izmaksas – ražotnes telpu remonts, iekārtu remonts, ofisa telpu remonts, jaunu pamatlīdzekļu iegāde;

Ar mērķi samazināt vai ierobežot risku rašanos vai ierobežotu to ietekmi, autors 7.2. tabulā ir apkopojis atbildīgās personas un iespējamās risku mazināšanas aktivitātes.

Tabula 7.2.

SIA “Good Production” uzņēmuma risku profila vadība¹

Riska numurs	Riska veids	Atbildīga struktūrvienība/persona	Riska samazināšanas metodes/pasākumi
1. 1.1.	Operacionālais risks Personāla risks	Ražošanas vadītājs	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Darbinieku motivācija programma izveide; ➤ Darbinieku apmācības kvalifikācijas paaugstināšanai; ➤ Bonuss gada beigās;

¹ Autora veidota tabula

2.	Stratēģiskais risks	Valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rūpīga lēmumu izvērtēšana, pie vajadzības ekspertu pieaicināšana
3. 3.1.	Tirgus riski Procentu likmju risks	Valde, grāmatvedis	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rezervju veidošana – pēc 5 uzņēmuma darbības gadiem, atlikt 5% no peļņas rezervju veidošanai.
4. 4.1	Finanšu risks Kredītrisks	Valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kredītpolitikas veidošana (paredzēt soda naudas par rēķinu savlaicīgu nemaksāšanu vai bonusu sistēmu par rēķinu pirmstermiņa apmaksu); ➤ Klientu diversificēšana;
5.	Komerčiālais risks 5.1.Piegādātāju risks	Ražošanas vadītājs, valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Līgumu slēgšana ar piegādātājiem ➤ Alternatīvu piegādātāju meklēšana, ➤ Periodiska piegādātāju izvērtēšana;
6.	Ražošanas risks 6.1. Tehnoloģiskais risks	Ražošanas vadītājs, valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Periodisks audits; ➤ Darbinieku apmācību rīkošana;
7.	Likumdošanas risks	Valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rezervju veidošana – pēc 5 uzņēmuma darbības gadiem, atlikt 5% no peļņas rezervju veidošanai.
8.	Konkurences risks	Valde, ražošanas vadītājs, mārketinga speciālists;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sekošana līdz tirgus tendencēm; ➤ Vienoties ar klientiem par sadarbības nosacījumiem; ➤ Diversificēt klientus; ➤ Nepārtraukti meklēt jaunus klientus;
9.	<i>Force majeure</i> risks	Valde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ražotnes un ofisa telpu apdrošināšana pret negadījumiem

Riskiem ir dažāda iestāšanās varbūtība. Daži no riskiem var neiestāties vispār vai iestāties ļoti reti, citi var iestāties sistemātiski. 7.3. tabulā ir definēta projekta risku iestāšanās varbūtība.

Tabula 7.3.

Risku iestāšanās varbūtība¹

Kritērijs	Kritērija apraksts
1	Ļoti zema varbūtība
2	Zema varbūtība
3	Vidēja varbūtība
4	Augsta varbūtība
5	Ļoti augsta varbūtība

Vērtējot riskus pēc seku kritērija, ir izdalīti 5 kritēriji, kas paredz dažādu ietekmi uz uzņēmuma darbības rezultātiem naudas līdzekļu apmērā. Kritēriji attiecīgi no 1 līdz 5 tiek noteikti no nenozīmīgām sekām, kas nes uzņēmuma minimālus zaudējumus un uzņēmuma darbību neietekmē, līdz pat katastrofālām sekām, kad uzņēmām iestājas maksātnespēja. 7.4.tabulā ir definēta projekta risku ietekmes seku nozīmīgums.

Tabula 7.4.

Risku seku kritērija nozīmīgums²

Kritērijs	Kritērija apraksts	Seku apraksts
1	Nenozīmīgas sekas	Nav zaudējumi, vai nenozīmīgi zaudējumi
2	Mīnīmālas sekas	Zaudējumi, kas nedaudz ietekmē peļņas rādītājus
3	Vidējas sekas	Zaudējumi, kas būtiski apspoguļosies peļņas rādītājos
4	Kritiskas sekas	Kritiski zaudējumi, kuru segšana prasa piekaisīt papildus finansējuma avotus
5	Katastrofālas sekas	Maksātnespējas iestāšanās

¹ Autora veidota tabula

² Autora veidota tabula

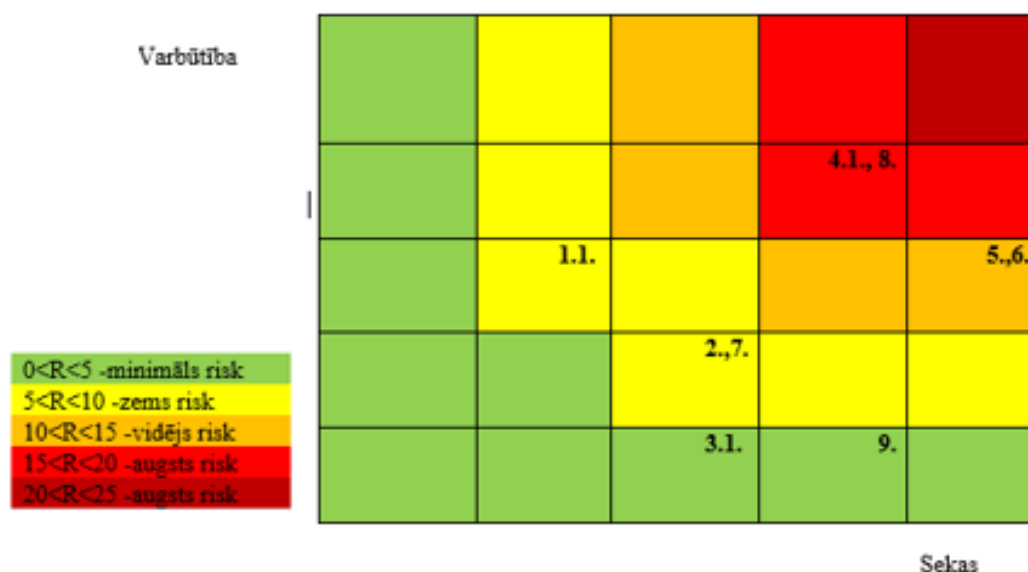
Riska koeficients katram notikumam tiek aprēķināts reizinot riska iestāšanās varbūtību ar seku nozīmīgumu. 7.5. tabulā autors ir apkopojis SIA “Good Production” riska koeficientus identificētajiem riskiem.

Tabula 7.5.

Riska koeficienti SIA “Good Production” uzņēmuma identificētajiem riskiem¹

Riska Nr.	Varbūtība	Sekas	Riska koef.
1.1.	3	2	6
2.	2	3	6
3.1.	1	3	3
4.1.	4	4	16
5.	3	5	15
6.	3	5	15
7.	2	3	6
8.	4	4	16
9.	1	4	4

Identificētos riskus un tiem piešķirtos riska koeficientus, darba autors ir attēlojis riska matricā, kas parādīta 7.1. attēlā.

7.1.attēls. Riska matrica ar identificēto risku koeficientiem.

Procentu likmju un *Force majeure* risks riski ir iedalīti minimāla riska zonā. 3 no 9 identificētajiem riski iedalīti zema riska zonā - personāla riska, stratēģiskais riska un likumdošanas risks. Lielāka uzmanība uzņēmuma SIA “Good Production” valdei būtu jāpievērš piegādātāju un tehnoloģiskajam riskam, jo šo risku iestāšanās gadījumā var būtiskas

¹ Autora veidota tabula

negatīvas sekas – tiks saražots produkts, kas neatbilst kvalitātes standartiem, sūdzības no klientiem un patērētājiem un vissliktākajā gadījumā produktu atsaukums no veikaliem. Lai pārvaldītu šos riskus, uzņēmumam ir nepieciešama kvalitātes vadības sistēmas izstrāde un tās uzturēšana. Uzņēmumā būs personāls, kas nodarbosies ar kvalitātes sistēmas uzturēšanu, kā arī ražotnei plānots tikt sertificētais pēc BRC standarta, kas nozīmē, ka darbs piegādātājiem un ražotnes personālu būs nebeidzams process, kura rezultāts ir nodrošināt produkcijas nemainīgu kvalitāti neatkarība no produkta partijas. 2 no 9 identificētajiem riskiem ir iedalīti augsta riska zonā – finanšu risks (debitoru parādu palielināšanās risks) un konkurences risks. Šie riski uzņēmumā tiks pārvaldīti sekojošā veidā: līgumu slēgšana ar debitoriem – līgumos tiks atrunātas soda naudas un arī bonusu sistēma debitoriem, kas rēķinus apmaksās pirms termiņa. Ar līgumu sastādīšanu nodarbosies jurists. Ar konkurences riska pārvaldīšanu nodarbosies uzņēmuma valde – nepārtraukti meklējot un slēdzot līgumus ar jauniem sadarbības partneriem.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

Eiropas Parlamanta un padomes regulas

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004R0852:LV:HTML>
2. Eiropas Parlamenta un padomes regula Nr. 1169/2011. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj/?locale=LV>

Latvijas republikas likumi

3. Darba likums. Likumi.lv. [tiešsaiste]-[skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=26019>
4. Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums.Likumi.lv [tiešsaite] -[skatīts 2019.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/277779-gada-parskatu-un-konsolideto-gada-parskatu-likums>
5. Konkurences likums. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=54890>
6. Latvijas Republikas Komerclikums. Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>
7. Latvijas Republikas Komerclikums.Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>
8. LR Darba likums. Likumi.lv. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 7. aprīlī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26019>
9. LR likums Darba aizsardzības likums Likumi.lv. [tiešsaiste]- [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020>
10. LR likums Komerclikums [tiešsaite]. Likumi.lv. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 16. maijā]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>
11. Maksātnespējas likums. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=214590>
12. Par nodokļiem un nodevām. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=33946>
13. Par valsts sociālo apdrošināšanu. Likumi.lv. [tiešsaiste]-[skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=45466>
14. Pārtikas aprites uzraudzības likums. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=47184>
15. Pārtikas aprites uzraudzības. Likumslikumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=47184>

16. Preču un pakalpojumu drošuma likums. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=87664>

Ministru Kabineta noteikumi

17. Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/295109-dzerama-udens-obligatas-nekaitiguma-un-kvalitates-prasibas-monitoringa-un-kontroles-kartiba>
18. Kārtība, kādā veicama samaksa par Pārtikas un veterinārā dienesta valsts uzraudzības un kontroles darbībām un maksas pakalpojumiem. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=260831>
19. Ministru kabineta noteikumi Nr.1083.Likumi.lv [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=260831>
20. Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/276821>
21. Pārtikas uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas kārtība. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=205251&search=on>
22. Prasības fasētas pārtikas marķējumam. [tiešsaiste] Likumi.lv [skatīts 2015.g. 16. maijā]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/272619-prasibas-fasetas-partikas-markejumam>

Statistisko datu avoti

23. Centrālās Statistikas pārvaldes publicēti dati [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzn/uzn__inovac/ING010.px
24. Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes. [tiešsaite] Komersantu finanšu analīzes rādītāji [skatīts 2019. gada 14. maijā] Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/?tablelist=true&rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a

Grāmatas

25. Alsiņa R., Bojarenko J., Zolotuhina K. Vadības grāmatvedības pamati. RAKA, Rīga. 2000, 137. lpp
26. Apsīte I. Uzņēmuma gada pārskats. Lietišķās apmācības centrs, 2011. 172.lpp
27. Autoru kolektīvs, Finanšu grāmatvedība, atkārtots izdevums. Rīga, Lietišķās apmācības centrs, 2018. 270.lpp
28. Caurkubule Ž., Višnevskā A. Mārketinga pamati. Rīga Merkūrijs, 2006. 175 lpp

29. Cēdere D., Logins L. Organiskā ķīmija ar ievirzi bioķīmijā. Rīga, Zvaigzne ABC, 1996 g. 123. lpp (385)
30. Clements J., Gido J. Effective Project Management. South Western learning, 2006, 271 lpp
31. Cohen W.A., The marketing plan. USA, Wiley, 2006..17 lpp
32. Condiff E.W., Still R.R., Govoni N.A., Fundamentals of modern marketing. London, Prentice-Hall, 1980. 416 p
33. Goodall J. The Inner World of Farm Animals: Their Amazing Social, Emotional, and Intellectual Capacities. NewYork, Stewart, Tabori and Chang, 2009. 176 pp.
34. Korsaka T., Raņķķevica V. Ievads grāmatvedībā. Rīga, Latvijas Komerčbanku asociācija Konsultāciju un mācību cents. 2005. gads. 11. lpp.
35. Kotler P., Armstrong G., Principles of marketing. Newyork, Pearson 17th ed., 2017.736 p
36. Krogzeme H. Nodokļu un finanšu grāmatvedības pamati. Rīga, RTU izdevniecība, 2011. 141. lpp.
37. Kumar V., Aaker D.A. Essentials of marketing research.London, John Wiley & Sons Inc.,2nd ed., 2002. 47p
38. Kurtuzova O. Finanšes uz kredīti. Piektais izdevums.Rīga, Biznesa augstskola Turība. 2012g, 63. lpp
39. Oakland J.S. Total Quality Management and Operational Excellence. 4th edition. Routledge, 2014. 15. lpp
40. Omachonu V.K., Ross J.E. Principles of Total Quality. Third edition.CRC Press, London. 2004, 98.lpp
41. Tīse L. Grāmatvedība: Saimniecisko līdzekļu uzskaitē. Mācību grāmata 2. daļa. Rīga, RTU Izdevniecība, 2018. 120 lpp.
42. Vorončuka I. Personāla vadība. Rīga, Latvijas Universitāte, 2009. 339. lpp.

Raksti periodikā

43. Valentin E.K., SWOT analysis from a resource-based view, Journal of Marketing Theory and Practice, 2011.54 p

Elektroniskie informācijas avoti

44. “Ādažu Čipsu” kartupeļu čipsu ražošanā izmanto tikai saulespuķu eļļu. “Ādažu Čipsu” zīmola produkcijas mājaslapa. [tiešsaiste] -[skatīts 2019.g. 15. maijā].
Pieejams: <http://cipsi.lv/jaunumi/adazu-cipsu-kartupelu-cipsu-razosana-izmanto-tikai-saulespuku-ellu/>

45. 12 Frightening Facts About Milk. Center of Nutrition studies. T. Campbell raksts [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://nutritionstudies.org/12-frightening-facts-milk/>
46. 51% of chefs added vegan dishes to their menus 2018, study finds. The Independent laikraksts [tiešsaite] -[skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.independent.co.uk/life-style/food-and-drink/vegan-dishes-chefs-restaurant-menus-added-2018-veganism-trend-us-a8511526.html>
47. Aizdevums biznesa uzsācējiem. Altum mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 30. aprīlī]. Pieejams [https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemejiem/aizdevums-biznesa-uzsacejiem/](https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemejiem/aizdevums-biznesa-uzsacejiem/aizdevums-biznesa-uzsacejiem/)
48. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <http://termini.lza.lv/term.php?term=kred%C4%ABta%20nodro%C5%A1in%C4%81jums&list=kred%C4%ABta%20nodro%C5%A1in%C4%81jums&lang=LV>
49. Amino Acids. Aminoskābju funkcijas [tiešsaite] -[skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://aminoacidsguide.com/>
50. AS reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/akciju-sabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/apmaksanodevas/>
51. Atbalsts biznesam. AS Swedbank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://www.swedbank.lv/business/finance>
52. BaltCap management [tiešsaite] -[skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/Baltcap>
53. Batoniņu primārā iepakojuma attēls. [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.dansr.com/vandoren/resources/four-things-you-should-know-about-the-vandoren-flow-pack>
54. Batoniņu sekundārā iepakojuma attēls. [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: https://www.alibaba.com/product-detail/Custom-Printing-Paper-Cardboard-Counter-Display_60773808720.html
55. Biznesa inkubatori. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi/2014-2020/biznesa-inkubatori/par-projektu>

56. Biznesa komplekts jaundibinātiem uzņēmumiem. AS Luminor bank mājaslapa. [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams:
<https://www.luminor.lv/lv/uznemumiem/cenradis/konti-un-komplekti/pakalpojumu-komplekts#biznesa-komplekts-jaundibinatiem-uznemumiem>
57. BRC globālais standarts drošai pārtikai. BMTrada mājaslapa. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://bmtrada.lv/brc-globalais-standarts-drosai-partikai/>
58. Bumbiņu primārā iepakojuma attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams: <http://www.tenkapack.com/stand-up-pouches/>
59. Business angel - What is a business angel? [skatīts 2019.g. 10. aprīlī].
 Pieejams:<https://debitoor.com/dictionary/business-angel>
60. Cenrādis. AS Citadele banka mājaslapa. [tiešsaite] -[skatīts 2019. gada 4. aprīlī].
 Pieejams: <https://www.citadele.lv/lv/uznemumiem/cenradis/komplekti-uznemumiem/>
61. Cenrādis. AS Seb Bank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.seb.lv/uznemumiem/ikdienas-pakalpojumi/komplekti/starta-komplekts-jaundibinatam-uznemumam#cenradis>
62. Cenrādis. AS Swedbank mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī].
 Pieejams: <https://www.swedbank.lv/business/d2d/accounts/open>
63. Centrālās Statistikas pārvaldes publicēti dati. [tiešsaite].[Skatīts 2019.gada 16. maijā]
 Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzn/uzn__inovac/ING010.px
64. Eiropas fondi. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi>
65. Eksports. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
<http://termini.lza.lv/term.php?term=eksports&list=eksports&lang=LV>
66. Euro slot hole attēls. [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
<https://www.display-stands-uk.com/contents/en-uk/p676.html>
67. Food allergies. Wolds Health Organization. T. Campbell raksts [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams:
https://www.who.int/foodsafety/fs_management/No_03_allergy_June06_en.pdf
68. Health complication caused by protein deficiency [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <https://www.alliedacademies.org/articles/health-complication-caused-by-protein-deficiency.pdf>
69. High Quality or Poor Value: When Do Consumers Make Different Conclusions about the Same Product? University of Chicago press mājaslapa. [tiešsaite]-[skatīts 2019.g.

10. maijā]. Pieejams:
<https://www.press.uchicago.edu/pressReleases/2012/October/1210Deval.html>
70. Individuālā komersanta reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams:
<https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/individualais-komersants/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>
71. Kapitālsabiedrība. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 27.martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/uznemuma-registracija/kapitalsabiedriba>
72. Ko darīt, lai uzņēmums tiktu pie finansējuma [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://businessnetwork.lv/ievads/finanses/uznemuma-iespejas-sanemt-finansejumu-52825>
73. Komandītsabiedrība. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/biznesa-abc/uznemuma-registracija/personalsabiedriba>
74. Komandītsabiedrības reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams:
<https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/komanditsabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>
75. Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats. Latvijas Ekonomikas Ministrijas mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams:
https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf
76. Marketing a Small Business AkadTerm [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 10. maijā]. Pieejams: <https://www.thebalancesmb.com/first-steps-to-marketing-a-small-business-2295223>
77. Materiālie resursi [tiešsaite] Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm, [skatīts 2019.g. 29. aprīlī]. Pieejams:
<http://termini.lza.lv/term.php?term=materi%C4%81lie%20resursi&list=materi%C4%81lie%20resursi&lang=L>
78. Mazumtirdzniecība. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaite]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
<http://termini.lza.lv/term.php?term=mazumtirdzniec%C4%ABba&list=mazumtirdzniec%C4%ABba&lang=LV>

79. Pamatkapitāls. Uzņēmumu reģistrā mājaslapa [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/sia/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/pamatkapitals/>
80. Pamatlīdzekļu uzskaitē un nolietojuma aprēķināšanas kārtība finanšu grāmatvedībā un uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām. VID Metodiskais materiāls. [skatīts 2019. gada 7. aprīlī]. Pieejams: [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:bQLHZkT0CUcJ:https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/Methodiskaismaterials2520Pamatidzekluuzskaitēunno-lietojumaaprekinanasrtbafinanugrmatvedbunuzmumuienkumanodokaprinanasvajadzbm_0.doc+&cd=1&hl=lv&ct=clnk&gl=lv
81. Par Altum. AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.altum.lv/lv/par-altum/kas-mes-esam/>
82. Par Baltijas inovāciju fondu. Altum mājaslapa. [tiešsaite] [skatīts 2019. g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/riska-kapitals/baltijas-inovācijas-fonds/par-programmu/>
83. Par ES fondiem. ES Fondi mājaslapa. [tiešsaite] [skatīts 2019. g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.esfondi.lv/latvijai-pieejamie-ES-fondi>
84. Paškontroles sistēma uzņēmumā. Zemkopības Ministrija mājaslapa. [tiešsaite]- [skatīts 2019. g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinaraisdienests/statiskas-lapas/paskontroles-sistema-uznemuma?id=7425#jump>
85. Pārrobežu PVN. Eiropas Savienības mājaslapa [tiešsaite]-[skatīts 2019. g. 26. aprīlī]. Pieejams: https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/cross-border-vat/index_lv.htm#withintheeusellgoodsanotherbusiness
86. Pārtikas vairumtirdzniecība. AkadTerm [tiešsaite]-[skatīts 2019. g. 26. aprīlī]. Pieejams: <https://www.firmas.lv/lbgpp/2017/raksti/1000000440516>
87. Pilnsabiedrības reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/pilnsabiedriba/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/>
88. Pilnsabiedrības. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/biznesa-abc/uznemuma-registracija/personalsabiedriba>

89. Pros and Cons of Using an Angel Investor to Fund a Startup. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 10.aprīlī]. Pieejams: <https://www.startupgrind.com/blog/pros-and-cons-of-using-an-angel-investor-to-fund-a-startup/>
90. Protein and amino acid requirements in human nutrition. Pasaules Veselības Organizācijas atskaite [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43411/WHO_TRS_935_eng.pdf?ua=1
91. PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu (objektu), to pamatdarbības un papilddarbības veidu klasifikators. Zemkopības Ministrijas mājas lapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/pvd-uzraudzibai-paklauto-uznemumu-objektu-to-pamatdarbibas-un-papildda?id=7626#jump>
92. Risk Management [skatīts 2019.g. 10. maijā]. Pieejams: <https://www.projectmanager.com/blog/risk-management-process-steps>
93. Riska kapitāla fondi. Naudabiznesam.lv mājaslapa [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/>
94. Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija. Latvijas investīciju un attīstības aģentūras mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 15. maijā]. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/es-fondi/noderiga-informacija/saimniecisko-darbibu-statistiska-klasifikacija-nace-2-red>
95. SIA reģistrācija komercreģistrā. Uzņēmumu reģistra mājaslapa. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/uznemumu-vai-komersantu/sabiedriba-ar-ierobezotu-atbildibu/dibinasana/registracija-uznemumu-registra/apmaks-nodevas/>
96. Starta aizdevums. Altum mājaslapas. [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 15. aprīlī]. Pieejams: <https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemejiem/starta-programa/par-starta-programmu/>
97. Tackling climate change through livestock. Food and Agriculture Organization of the United Nations atskaite [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 26. martā]. Pieejams: <http://www.fao.org/3/i3437e/i3437e.pdf>
98. The Pros and Cons of Crowdfunding for Business [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams: <https://www.thebalancesmb.com/raising-money-for-your-business-with-crowdfunding-985178>

99. Uz kodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]- [skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
<https://www.healthymummy.com/recipe/breakfast-bliss-balls/&url=https%3A%2F%2Fwww.fotolia.com%2Fid%2F241546575&psig=AOvVaw2NYeZVNKL6noerpfpBL6ZK&ust=1556446019166457>
100. Uz kodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
http://alupolfilms.eu/BOPP_Polypropylene_alupol_films_bopp_opp
101. Uz kodu batoniņu attēls. [tiešsaiste]-[skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
https://www.google.com/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj34ZPBg_DhAhXomIsKHUmpCAAQjRx6BAgBEAU&url=https%3A%2F%2Fwww.fotolia.com%2Fid%2F241546575&psig=AOvVaw2NYeZVNKL6noerpfpBL6ZK&ust=1556446019166457
102. Uzņēmuma vadība [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 7. aprīlī]. Pieejams:
http://www.pvg.edu.lv/datori/konkursi/2007_web/vsk/ienac_biznesa_pasaulee_volont_e/4las.htm
103. Uzņēmumu meklēšana. Lursoft datu bāze. [tiešsaite] - [skatīts 2019. gada 4. aprīlī]. Pieejams:
https://www.lursoft.lv/exec?act=URCP&ref=LurTop&regcode=&task=search&company_name=&tipas=&CompanySearchForm%5BcompanyName%5D=SIA+Good+Production&CompanySearchForm%5Bcountry%5D=&utf=0&general=SIA+Good+Production&cid=LVA_NG_PROD
104. Vairumtirdzniecība. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm [tiešsaite]- [skatīts 2019.g. 26. aprīlī]. Pieejams:
<http://termini.lza.lv/term.php?term=vairumtirdzniec%C4%ABba&list=vairumtirdzniec%C4%ABba&lang=LV>
105. Valsts Ieņēmumu diensta mājaslapa [tiešsaite] - [skatīts 2019.g. 7. aprīlī]. Pieejams: <https://www.vid.gov.lv/lv/informacija-par-darba-vietam-2018gada-atbilstosi-profesiju-klasifikatoram>
106. Veģetāro un vegānu produktu pieprasījums Maxima veikalos pieaudzis par 70%. Sputniknews ziņu portāls [tiešsaite]-[skatīts 2019. gada 27. martā]. Pieejams:
<https://sputniknews.lv.com/Latvia/20180131/7223839/Vegetaro-veganu-produktu-pieprasijums-maxima-veikalos-pieaug.html>
107. What is crowdfunding? [tiešsaite] [skatīts 2019.g. 10. aprīlī]. Pieejams:
<https://www.fundable.com/learn/resources/guides/crowdfunding/what-is-crowdfunding>

Lekciju konspekti

- 108. I. Romanovas lekciju konspekti;
- 109. I.Solovjovas lekciju konspekti;

PIELIKUMI

Pielikums nr 1 – ALTUM kredīta atmaksas grafiks

Pamatsummas atlikums perioda beigās	32273	31371	30465	29554	28638	27718	26793	25864	24930	23991	23048	22100
-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ALTUM Kredīta atmaksas grafiks 2023

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	22100	21147	20189	19227	18260	17288	16311	15329	14343	13351	12354	11353
Procenti	110	106	101	96	91	86	82	77	72	67	62	57
Pamatsummas atmaksa	953	958	962	967	972	977	982	987	992	997	1002	1007
Kopējais maksājums	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063
Pamatsummas atlikums perioda beigās	21147	20189	19227	18260	17288	16311	15329	14343	13351	12354	11353	10346

ALTUM Kredīta atmaksas grafiks 2024

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	10346	9335	8318	7296	6270	5238	4201	3158	2111	1058
Procenti	52	47	42	36	31	26	21	16	11	5
Pamatsummas atmaksa	1012	1017	1022	1027	1032	1037	1042	1048	1053	1058
Kopējais maksājums	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063	1063
Pamatsummas atlikums perioda beigās	9335	8318	7296	6270	5238	4201	3158	2111	1058	0

Pielikums nr 2 –kredīta no dibin. atmaksas grafiks

Kredīta no dibin. atmaksas grafiks 2020

	marts	aprīlis	maijs	jūnijs	jūlijs	augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	25000	24055	23102	22140	21171	20194	19209	18215	17213	16203
Procenti	208	200	193	185	176	168	160	152	143	135
Pamatsummas atmaksa	945	953	961	969	977	985	994	1002	1010	1019
Kopējais maksājums	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154
Pamatsummas atlikums perioda beigās	24055	23102	22140	21171	20194	19209	18215	17213	16203	15185

Kredīta no dibin. atmaksas grafiks 2021

	janvāris	februāris	marts	aprīlis	maijs	jūnijs	jūlijs	augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	15185	14158	13122	12078	11025	9963	8892	7813	6724	5627	4520	3404
Procenti	127	118	109	101	92	83	74	65	56	47	38	28
Pamatsummas atmaksa	1027	1036	1044	1053	1062	1071	1080	1089	1098	1107	1116	1125
Kopējais maksājums	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154	1154
Pamatsummas atlikums perioda beigās	14158	13122	12078	11025	9963	8892	7813	6724	5627	4520	3404	2279

Kredīta no dibin. Atm. grafiks

2022

	janvāris	februāris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	2279	1144
Procenti	19	10
Pamatsummas atmaksa	1135	1144
Kopējais maksājums	1154	1154
Pamatsummas atlikums perioda beigās	1144	0

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdotās produkcijas un iepērumu plāmus 2020-2024. gadam

Pārdošanas vienības, gab 2020.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
OBV batoniņš Banānu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
OBV batoniņš Riekstu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
OBV batoniņš Zemesrieksts /želejas	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
Energy batoniņš Sokolāde	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
Energy batoniņš Karamele	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
Energy batoniņš Cepumu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
Bumbiņas Abolu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614
Bumbiņas Banānu	1000	1020	1040	1092	1147	1204	1265	1328	1394	1464	1537	1614

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdotās produkcijas un ieņēmumu plāmus 2020-2024. gadam

Ieņēmumi, EUR 2020.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
OBV batoniņš Banānu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
OBV batoniņš Riekstu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Energy batoniņš Sokolāde	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Energy batoniņš Karamele	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Energy batoniņš Čepurņu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Bumbiņas Abolu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Bumbiņas Banānu	€968	€987	€1 007	€1 057	€1 110	€1 166	€1 224	€1 285	€1 350	€1 417	€1 488	€1 562
Kopā	€8 712	€8 886	€9 064	€9 517	€9 993	€10 493	€11 017	€11 568	€12 147	€12 754	€13 392	€14 061

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdotās produkcijas un ieņēmumu plāmus 2020-2024. gadam

Pārdošanas vienības, gab 2021.gads	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Riekstu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Šokolāde	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Karamele	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Cepuma	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Bumbiņas Ābolu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Bumbiņas Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047

Ieņēmumi, EUR 2021.gads	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Banānu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Riekstu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Šokolāde	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Karamele	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Cepuma	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Bumbiņas Ābolu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Bumbiņas Banānu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Kopā	€14 342	€14 629	€14 922	€15 220	€15 525	€15 835	€16 152	€16 475	€16 804	€17 141	€17 483	€17 833

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdotās produkcijas un ieņēmumu plāms 2020-2024. gadam

Pārdotāmas vienības, gab 2022.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Riekstu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Šokolāde	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Karamele	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Energy batoniņš Cepumu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Bumbiņas Ābolu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047
Bumbiņas Banānu	1646	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047

Ieņēmumi, EUR 2022.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Banānu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Riekstu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Šokolāde	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Karamele	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Energy batoniņš Cepumu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Bumbiņas Ābolu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Bumbiņas Banānu	€1 594	€1 625	€1 638	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981
Kopā	€14 342	€14 629	€14 922	€15 220	€15 525	€15 835	€16 152	€16 475	€16 804	€17 141	€17 483	€17 833

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdotās produkcijas un ieņēmumu plāmus 2020-2024. gadam

Pārdotanas vienības, gab 2023.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
OBV batoniņš Banānu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
OBV batoniņš Riekstu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
Energy batoniņš Šokolāde	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
Energy batoniņš Karamele	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
Energy batoniņš Cepumu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
Bumbiņas Ābolu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088
Bumbiņas Banānu	1679	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088

Ieņēmumi, EUR 2023.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
OBV batoniņš Banānu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
OBV batoniņš Riekstu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
OBV batoniņš Zemesrieksts./šeļejas	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Energy batoniņš Šokolāde	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Energy batoniņš Karamele	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Energy batoniņš Cepumu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Bumbiņas Ābolu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Bumbiņas Banānu	€1 625	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021
Kopā	€14 629	€14 922	€15 220	€15 525	€15 835	€16 152	€16 475	€16 804	€17 141	€17 483	€17 833	€18 190

Pielikums Nr 3 – Pilnus pārdošanās produkcijas un ieņēmumu plāmus 2020-2024. gadam

Pārdošanas vienības, gab 2024.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
OBV batoniņš Banānu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
OBV batoniņš Riekstu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
OBV batoniņš Zemesrieksts./šelejas	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
Energy batoniņš Sokolāde	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
Energy batoniņš Karamele	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
Energy batoniņš Cepumu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
Bumbiņas Abolu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130
Bumbiņas Banānu	1713	1747	1782	1818	1854	1891	1929	1967	2007	2047	2088	2130

Ieņēmumi, EUR.2024.gadā	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
OBV batoniņš Ogu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
OBV batoniņš Banānu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
OBV batoniņš Riekstu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
OBV batoniņš Zemesrieksts./šelejas	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Energy batoniņš Sokolāde	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Energy batoniņš Karamele	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Energy batoniņš Cepumu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Bumbiņas Abolu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Bumbiņas Banānu	€1 658	€1 691	€1 725	€1 759	€1 795	€1 831	€1 867	€1 905	€1 943	€1 981	€2 021	€2 061
Kopā	€14 922	€15 220	€15 525	€15 835	€16 152	€16 475	€16 804	€17 141	€17 483	€17 833	€18 190	€18 553

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

<i>/ Peļņas vai zaudējumu plāns 2019. gadam</i>				
Pozīcija	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	0	0	0	0
Izejvielu un materiālu izlietojums	0	0	0	0
Apkures izmaksas	200	200	300	700
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	750
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	300
Šakuru izmaksas	15	15	15	45
Īre	500	500	500	1500
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	45
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	600
Pamatīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	0	571	571	1142
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas		150	150	300
Darba algas	2500	5500	5500	13500
VSAOI	602	1325	1325	3252
Riska nodeva	0,72	2,16	2,16	5
Mārketings		2000	2000	4000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde		300	300	600
Procentu maksājumi ALTUM		275	271	546
Peļņa pirms UIN	-4382,97	-11402,94	-11499,00	-27284,915
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0
Tīrā peļņa	-4383	-11403	-11499	-27285

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

Reģistratīvā izdevumu plāns 2020. gadam													
Posteļa	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maījs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	8712	8886	9064	9317	9581	10493	11017	11568	12147	12754	13382	14061	131604
Izejviela un materiālu izlietojums	2242	2287	2333	2449	2572	2780	2836	2977	3126	3282	3447	3619	31871
Aploms izmaksas	300	300	300							200	200	300	1500
Elektronarhīvas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācija	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sabiedrības izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īpašs	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Aktivitāšu apmaiņniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Orģinālveidības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Pasūtītārkliedz un avarat. izs. noliktavams	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	6850
MACCAF amūnīcijas		1000											1000
Īst. izs. amūnīcijas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
Darba aloms	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	4050	46350
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1457	16032
Riska nodava	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Mārketinga				2000	2000	2000							6000
Kancelārijas izdevumi un mazvērīgā inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Procentu makājumi kred. No dābja.			108	200	183	183	176	168	160	152	143	134	1721
Procentu makājumi ALTUM	267	263	259	255	251	247	243	239	235	231	226	222	2938
Peļņa pirms UIN	-	-3891,87	-3864,21	-4315,76	-3938,29	-3567,26	-1165,49	-744,16	-302,28	-38,84	447,25	174,61	25243,645
Uzdevumu izdevumu nodoklis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	-3891,87	-3891,87	-3864,21	-4315,76	-3938,29	-3567,26	-1165,49	-744,16	-302,28	-38,84	447,25	174,61	-23244

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns 2021. gadam</i>													
Pozīcija	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	14342	14629	2	0	5	5	2	16475	16804	17141	17483	17833	19236
Izejvielu un materiālu izlietojums	3691	3765	3840	3917	3996	4075	4157	4240	4325	4411	4500	4590	49508
Apkures izmaksas	300	300	200							200	200	300	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakarņu izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Pamatīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	6850
HACCAP apmācības											1000		1000
Ilgst. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	6050	66550
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1457	16032
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Mārketings						2000				2000	2000	2000	8000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Procentu maksājumi kred. No dibin.	127	118	109	101	92	83	74	65	56	47	38	28	938
Procentu maksājumi ALTUM	218	214	210	205	201	197	192	188	184	179	175	170	2332
Peļņa pirms UIN	1079	1304	1635	2069	2308	552	2801	3054	3312	1375	643	1134	21266
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	1079	1304	1635	2069	2308	552	2801	3054	3312	1375	643	1134	21266

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns 2022. gadam</i>													2022
Pozīcija	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĒ
Neto apgrozījums	14342	14629	1492	1522	1552	1583	1613	16475	16804	17141	17483	17833	19236
Izejvielu un materiālu izlietojums	3691	3763	3840	3917	3996	4073	4157	4240	4325	4411	4500	4590	49308
Apkures izmaksas	300	300	200							200	200	300	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakuru izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Apdrošināšana	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	960
Apsardze	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Jurists	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Pamatīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	571	6850
BRC apraides											1000		1000
BRC audits										3000			3000
Uzlabojumi ražotnē pirms audita									7000				7000
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	6050	66350
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1457	16032
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Mārketings											2000	2000	4000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Procentu maksājumi kred. No dibin.	19	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29
Procentu maksājumi ALTUM	166	161	157	152	148	143	139	134	129	125	120	115	1689
Peļņa pirms UIN	918	1145	1477	1903	2133	2369	2608	2853	-3898	156	416	898	12978
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	918	1145	1477	1903	2133	2369	2608	2853	-3898	156	416	898	12978

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns 2023. gadam</i>													2023
Pozīcija	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	14629	14922	15220	15525	15835	16152	16475	16804	17141	17483	17833	18190	196209
Izejvielu un materiālu izlietojums	3765	3840	3917	3996	4075	4157	4240	4325	4411	4500	4590	4681	50498
Apkures izmaksas	300	300	200							200	200	300	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Šakaru izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Apdrošināšana	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	960
Apsardze	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Jurists	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Pamatīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	571	571	571	571	696	696	696	696	696	696	600	600	7658
BRC apmaiņas											1000		1000
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	6050	66350
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1457	16032
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Mārketinga				2000	2000	2000				2000	2000		10000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Procentu maksājumi ALTUM	110	106	101	96	91	86	82	77	72	67	62	57	1006
Peļņa pirms UIN	1206	1428	1754	185	295	535	2780	3030	3284	1344	704	3192	19738
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	1206	1428	1754	185	295	535	2780	3030	3284	1344	704	3192	19738

Pielikums Nr 4 – Peļņas vai zaudējumu plāns 2019-2024. gadam

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns 2024. gadam</i>		2024											2024
Pozīcija	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maija	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	14922	15220	15529	15835	16152	16473	16804	17141	17483	17833	18190	18553	200133
Izejvielu un materiālu izlietojums	3840	3917	3996	4075	4157	4240	4325	4411	4500	4590	4681	4775	51508
Apkures izmaksas	300	300	200							200	200	300	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakarņu izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Apdrošinātāna	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	960
Apsardze	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Jurists	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1440
Pamatīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	600	600	600	600	600	600	600	767	767	767	767	417	7500
BRC apmācības											1000		1000
Ilgē. ieg. apkalpošanas izmaksas	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	6050	66550
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1457	16032
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Mārketings				2000	2000	2000				2000	2000		10000
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgi inventāra iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
Procentu maksājumi ALTUM	52	47	42	36	31	26	21	16	11	5	0	0	287
Peļņa pirms UIN	1303	1529	1860	296	536	781	2865	3119	3379	1444	1064	3552	21730
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tīrā peļņa	1303	1529	1860	296	536	781	2865	3119	3379	1444	1064	3552	21730

Pielikums Nr 5 – naudas plūsmas pārskati 2019-2024. gadam

<i>Naudas plūsmas plāns 2019. gadam</i>					2019
	Periods	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPA
	Sākuma atlikums	26000	31874	20481	26000
Naudas ieņēmumi					
	Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	0	0	0	0
	PVN	0	0	0	0
	ALTUM aizņēmums	55000			55000
	Naudas ieņēmumi kopā	55000	0	0	55000
Naudas izdevumi					
	Darba algas	0	2500	5500	8000
	VSAOI	0	602	1325	1927
	Riska nodeva	0,00	0,72	2,16	3
	Aizņēmuma pamatsumma ALTUM		788	792	1581
	Aizņēmuma procenti ALTUM		275	271	546
	Remonts	15000			15000
	Iekārtu iegāde	21000			21000
	Mēbeles un biroja iekārtas	4600			4600
	Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	0	150	150	300
	Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	0	2242	2287	4529
	Apkures izmaksas	0	200	200	400
	Elektroenerģijas izmaksas	0	250	250	500
	Ūdens/kanalizācijas izmaksas	0	100	100	200
	Sakarņu izmaksas	0	15	15	30
	Ire		500	500	1000
	Atkritumu apsaimniekošana		15	15	30
	Grāmatvedības pakalpojumi		200	200	400
	Mārketings	0	2000	2000	4000
	Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	0	300	300	600
	PVN valsts budžetā	0	0	0	0
	Samaksātais PVN	8526	1254	1264	11044
	Naudas izdevumi kopā	49126	11393	15171	75690
	Neto naudas plūsma	5874	-11393	-15171	-20690
	Beigu atlikums	31874	20481	5310	5310

Pielikums Nr 5 – naudas plūsmas pārskati 2019-2024. gadam

Naudas plūsmas plāns 2020. gadam

Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPA
Sākuma atlikums	5310	816	22248	18802	13383	8613	4270	2796	1794	1285	1296	1742	5310
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	6970	7109	7251	7614	7994	8394	8814	9255	9717	10203	10713	11249	105283
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)		1742	1777	1813	1903	1999	2099	2203	2314	2429	2551	2678	23509
PVN	1464	1859	1896	1980	2079	2182	2292	2406	2526	2653	2785	2925	27046
Istermiņa aizdevums no dibin.		25000											25000
Naudas ieņēmumi kopā	8433	35710	10924	11406	11976	12575	13204	13864	14557	15285	16050	16852	180838
Naudas izdevumi													
Darba algas	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	66000
VSAOI	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	15899
Riska nodeva	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	2,16	26
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM	796	800	804	808	812	816	820	824	829	833	837	841	9822
Aizņēmuma procenti ALTUM	267	263	259	255	251	247	243	239	235	231	226	222	2938
Aizņēmuma pamatsumma no dibin.			945	953	961	969	977	985	994	1002	1010	1019	9815
Aizņēmuma procenti no dibin.			208	200	193	185	176	168	160	152	143	135	1721
Ilgt. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
HACCAP apmācības		1000											1000
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	2333	2449	2572	2700	2836	2977	3126	3282	3447	3619	3691	3765	36798
Apkures izmaksas	300	300	300	200	0	0	0	0	0	0	200	200	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakarņu izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Ire	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Mārketings				2000	2000	2000							6000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
PVN valsts budžetā												1157	1157
Samaksātais PVN	874	1109	924	1350	1337	1367	978	1011	1045	1081	1138	1154	13368
Naudas izdevumi kopā	12927	14279	14370	16825	16746	16918	14678	14867	15066	15274	15604	16850	184405
Neto naudas plūsma	-4494	21432	-3446	-5419	-4770	-4343	-1474	-1003	-508	11	446	2	-3567
Beigu atlikums	816	22248	18802	13383	8613	4270	2796	1794	1285	1296	1742	1744	1744

Pielikums Nr 5 – naudas plūsmas pārskati 2019-2024. gadam

<i>Naudas plūsmas plāns 2021. gadam</i>													2021
Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums:	1744	664	477	503	848	1615	188	1833	3294	4996	4523	4508	1744
Naudas iegūstumi													
Iegūstumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	11474	11705	11937	12176	12430	12668	12922	13180	13444	13712	13987	14266	153889
Iegūstumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)	2812	2868	2926	2984	3044	3105	3167	3230	3295	3361	3428	3497	37718
PVN	3000	3060	3121	3184	3247	3312	3379	3446	3515	3585	3657	3730	40238
Naudas iegūstumi kopā	17286	17632	17985	18344	18711	19085	19467	19856	20254	20659	21072	21493	231845
Naudas izdevumi													
Darba algas	6050	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	66350
VSAOI	1457	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	16032
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM	845	850	854	858	862	867	871	875	880	884	889	893	10427
Aizņēmuma procenti ALTUM	218	214	210	205	201	197	192	188	184	179	175	170	2332
Aizņēmuma pamatsumma no dibin.	1027	1036	1044	1053	1062	1071	1080	1089	1098	1107	1116	1125	12906
Aizņēmuma procenti no dibin.	127	118	109	101	92	83	74	65	56	47	38	28	938
Ilg. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
HACCAP apmācības											1000		1000
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	3840	3917	3996	4075	4157	4240	4325	4411	4500	4590	4691	4765	49308
Apkures izmaksas	300	300	300	200	0	0	0	0	0	0	200	200	1500
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakarņu izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grūtmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Mārketings						2000				2000	2000	2000	8000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
PVN valsts budžetā	1778	1821	1865	1931	2019	2066	1694	2162	2212	2263	1852	1903	23567
Samaksātais PVN	1191	1207	1223	1219	1194	1632	1230	1248	1266	1705	1768	1574	16457
Naudas izdevumi kopā	18366	17819	17958	18000	17944	20512	17822	18396	18552	21132	21086	20016	227603
Neto naudas plūsma	-1079	-187	26	344	767	-1426	1645	1461	1702	-473	-14	1477	4342
Beigu atlikums:	664	477	503	848	1615	188	1833	3294	4996	4523	4508	5986	5986

Pielikums Nr 5 – naudas plūsmas pārskati 2019-2024. gadam

<i>Naudas plūsmas plāns 2022. gadam</i>		2022											2022	2022
Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maījs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ	
Sākums atlikums:	5986	2844	549	1321	2410	3919	5653	7616	9814	3780	4300	5137	5986	
Naudas ieņēmumi														
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	9323	9509	9699	9893	10091	10293	10499	10709	10923	11141	11364	11591	125035	
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 1 mēn.)	3567	3586	3657	3730	3805	3881	3959	4038	4119	4201	4285	4371	47199	
Ieņēmumi no pārdošanas (samaksa pēc 2 mēn.)			1434	1463	1492	1522	1552	1584	1615	1647	1680	1714	15705	
PVN	2707	2750	3106	3168	3232	3296	3362	3429	3498	3568	3639	3712	39467	
Naudas ieņēmumi kopā	15596	15844	17897	18255	18620	18992	19372	19760	20155	20558	20969	21388	227405	
Naudas izdevumi														
Darba algas	6050	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	5500	66550	
VSAOI	1457	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	1325	16032	
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26	
Aizņēmuma pamatsumma ALTUM	897	902	906	911	916	920	925	929	934	939	943	948	11071	
Aizņēmuma procenti ALTUM	166	161	157	152	148	143	139	134	129	125	120	115	1689	
Aizņēmuma pamatsumma no dibin.	1135	1144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2279	
Aizņēmuma procenti no dibin.	19	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	
Ilgst. ieg. apkalpošanas izmaksas	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800	
BRC apraīcības											1000		1000	
BRC audīts										3000			3000	
Uzlaboājumi ražotnē pirms audīta									7000				7000	
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	3840	3917	3996	4075	4157	4240	4325	4411	4500	4590	3765	3840	49657	
Aprošimāšana		80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	880	
Apsardze		120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1320	
Jurists		120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	1320	
Apkures izmaksas	300	300	300	200	0	0	0	0	0	0	200	200	1500	
Elektroenerģijas izmaksas	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3000	
Ūdens/kanalizācijas izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200	
Sakarņu izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180	
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000	
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180	
Grāmatvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400	
Mārketings											2000	2000	4000	

Pielikums Nr 5 – naudas plūsmas pārskats 2019-2024. gadam

Ūdens/kanalizācijas izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Sakuru izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Īre	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6000
Atkritumu apsaimniekošana	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Grūtmazvedības pakalpojumi	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Mārketings				2000	2000	2000				2000	2000		10000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3600
PVN valsts budžetā	2546	1812	1837	1923	1593	1644	0	1737	2216	2268	1860	1903	21383
Samaksātais PVN	1322	1339	1336	1772	1748	3866	1365	1384	1403	1843	1915	1301	20614
Naudas izdevumi kopā	18736	17416	17561	20028	19559	31812	15755	17621	18191	20777	19719	16229	233404
Neto naudas plūsma	-2048	1215	1004	-1092	-344	-12111	4340	2876	2716	548	2032	5957	3193
Beigu stāvoklis	14996	16211	17214	16122	15878	3767	8107	10983	13699	14247	16279	22237	22237

Maģistra darbs "Projekts: augu izscelsmes uzskodu ražotnes SIA „Good Production” izveide” izstrādāts LU Bizensa, vadības un ekonomikas fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektorniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Anna Gruškeviča _____
(paraksts) (datums)

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja: Asoc.profesore, Dr.ekon. Irina Solovjova _____
(paraksts) (datums)

Recenzente: Profesore, Dr.ekon. Svetlana Saksonova _____
(paraksts) (datums)

Darbs iesniegts Studiju centrā: _____
(datums)

Dekāna pilnvarotā persona:

Studiju metodiķe Astra Zaļkalne: _____
(datums)

Darbs aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē:

_____ prot. Nr. _____

Komisijas sekretārs: _____
(paraksts) (datums)